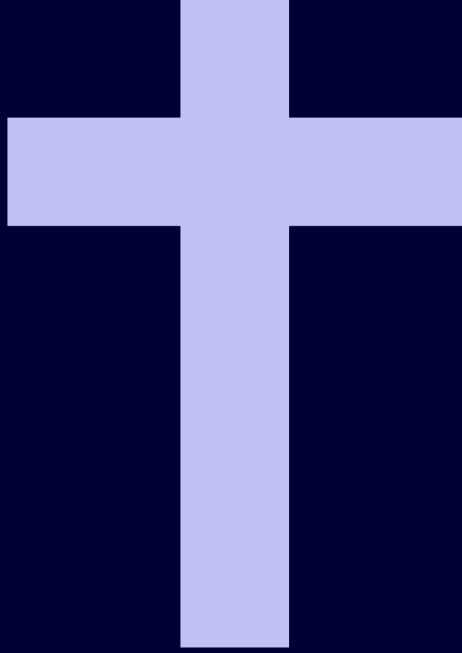

भगवान ना खरला बोल

Bareli, Palya: भगवान ना खरला बोल (Bible)

भगवान ना खरला बोल
Bareli, Palya: भगवान ना खरला बोल (Bible)

copyright © 2020 The Word for the World International and Yisu Por Bherho Karanya Paliya Mandli, Rajpur, Barwani, MP

Language: Pali (Bareli, Palya)

Contributor: The Word for the World International

भगवान ना खरला बोल
नवलो नेम

The New Testament in Paliya Language

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 7 Apr 2023

b8b7f3a7-ae20-5479-b136-41b7197cbc61

Contents

मत्ती	1
-----------------	---

मत्ती का लीखा ईसु मसी का सु-समाचार मत्ती नी लीखली ईसु मसी नी खुस-खबर जानकारी

मत्ती नी लीखली खुस-खबर तीहयी कीताप आहयी से जे च्यार कीतापु मे नी एक कीताप से। जे ईसु मसी ना जीवाय ना बारा मे देखाडे, आहयी च्यार कीताप मे सी आखी कीतापु खुस-खबर केवाये। तीनु मतलब हये खुस-खबर। ईसु ना हरगे जवान बाद आहयी कीताप मत्ती, मरकुस, लुका, अने युहन्ना ने लीखयो। मत्ती नी खुस-खबर कारु लीखली तीनी संय टेम नी जानकारी जानकारु ने नी हय पण आमु ईसम देखाड सक्या के ईसु नी पयदावारीन 60 साल ना आडे-धेडे लीखली से। आनी रीते आहयी कीताप कां लीखली से आहयु बी आमने मालम नी हय, ते बी ढेरत जणा नु माननु से के आहयी कीताप पलीस्ती मे नीता यरुसलेम हेर मे लीखी हहे।

आहयी कीताप ने लीखवा वाळो मत्ती से जे एक ईसु नो चेलो हयवा नी पेले एक फाळो लेवा वाळो हतो। तीने लेवी नाम सी बी ओळखता हता। मत्ती आहया 12 चेला मे गेथो एक हतो अने तीहयो युहदी भणवा वाळा नी लेदे लीखयो। आहया कारण सी आमु देखीया के आनी मे 60 सी जादा वातु पुराणा कायदा नी से। जीना बारा मे भगवान वगे गेथी वात हयी तीहयो सोडाव्वा वाळो मसी ईसुत से आहयु तीहयु देखाडवा हींडतो हतो। मत्ती ने भगवान ना राज ना बारा मे बी ढेरत कंय लीखयो, यहुदया नी हेर हती के मसी राजनेती राज नो राजा हयहे। मत्ती आहया वीच्यार ने नी मान्तो जायून भगवान ना आत्मा ना राज ना बारा मे देखाडतो हतो।

मत्ती नी लीखली खुस-खबर आहयी एक वारली कीताप से जीनी सी नवला कायदा नी सुरुवात ने आहयी कीताप पुराणा कायदा नी भणी बराबर अमारो ध्यान लगाडे। आहयी कीताप पुराणा अने नवला कायदा नी बेम कीतापु ने जोड देय। जानकार ईसम खबर करे के आहयी कीताप मे मत्ती मुसा नु लीखलु पांच-भातीन जे पुराणा कायदा ना पैला पांच कीताप्या से तीमनीन तेम आहया बी करे। ईसु जे बडा पोर हीकापण आप्यो मत्ती 5-7 जे कायदा भगवान मुसा ने आपलो हतो

तीनी बराबरी आमु नी कर सक्या। वेवस्थावीवरन 19:3-23:25

रूपरेखा

1. ईसु नी पयदावारी सी अने तीनी सेवा नी सुरुवात ना बारा मे मत्ती खुस-खबर नी सुरुवात करे। 1-4
2. मत्ती ईसु नी सेवा ना बारा मे अने जे ढेरत वातु नी तीहयो हीकापण आप्यो तीनी बारा मे देखाडे। 5-25
3. मत्ती नी लीखली खुस-खबर नु जे आखरी भाग से तीहयो ईसु नी सेवा ना काम नी उचला बडा नी चोटली से मतलब तीनी मोत अने पासो जीवतो हयवा ना बारा मे बी से। 26-28

?? ? ? ? ?
(?? ? ? ? ? 3:23-38)

- 1 ईसु मसी ना आडा-बुडा नी नाम नी लीखली सुची नी कीताप, जे अब्राहम* नी अवल्यात, अने दावुद नी अवल्यात हता।
- 2 अब्राहम ईसाक† नो सोरो हतो, अने ईसाक याकुब नो बाह हतो, अने याकुब यहुदा नो बाह हतो अने तीना भाय।
- 3 अने यहुदा फीरीस अने जोरह नो बाह हतो,‡ तीमनी आय्ह तामार हती, फीरीस हीस्रोण नो बाह हतो, अने हीस्रोण एराम नो बाह हतो।
- 4 एराम अम्मीनादाब नो बाह हतो, अने अम्मीनादाब नहसोन नो बाह हतो, नहसोन सलमोन नो बाह हतो।
- 5 अने सलमोन बोवाज नो बाह हतो, अने बोवज नी आय्ह राहब हती, बोवाज§ ओबेद नो बाह हतो, अने ओबेद नी आय्ह रुत हती, अने ओबेद यीसे नो बाह हतो।
- 6 यीसे राजा दावुद नो बाह हतो।* अने राजा दावुद सुलेमान नो बाह हतो, सुलेमान नी आय्ह उरीय्याह नी लाडी हती।
- 7 अने सुलेमान रहबाम नो बाह हतो। अने रहबाम अबीयाह नो बाह हतो, अने अबीयाह, आसा नो बाह हतो।
- 8 आसा यहोसाफात नो बाह हतो, यहोसाफात योराम नो बाह हतो, अने योराम उज्जीयाह नो बाह हतो, †
- 9 उज्जीयाह योताम नो बाह हतो, योताम आहज‡ नो बाह हतो, अने आहज हीजकीयाह नो बाह हतो,
- 10 हीजकीयाह§ मनसीह नो बाह हतो, मनसीह आमोन नो बाह हतो, अने आमोन योसीयाह नो बाह हतो;

* 1:1 उबजणाय कीताप 22:1-19; गलातीयो 3:16 † 1:2 उबजणाय कीताप 21:1-12 ‡ 1:3 उबजणाय कीताप 38:27-30 § 1:5 रुत 4:13, 21, 22 * 1:6 समुएल 16:1;17:12 † 1:8 ईतीहास 3:10-14 ‡ 1:9 2 राजा 15:38 § 1:10 2 राजा 20:21

9 तीहया राजा नी वात मानीन चाल पड्या। अने जे तारा ने तीहया देखला हता, तीहयो तारो बी तीमनी अगळ-अगळ चाल पड्यो, अने जां सोरु हतु तीहयात जागे जाय्न् उबो री ज्यो।

10 तीहया तारा ने देख्या ता घण-जबर खुस ह्य ज्या।

11 घोर मे मोय ज्या अने तीहयु, सोरु ने तीनी आय्ह मरीयम हाते देख्या अने तीना पोगे पडीन वांद्या, अने तीहया आह्फा-आह्फा नी पेटारी मे गेथा नीकाळीन ईसु ने होनु, लोबान अने गंदायण्यु ईत्तर भेट कर्या।

12 काहाके भगवान तीहया जानकारु ने ह्पना मे चेटाय देदलो के तमु हेरोद राजान तां नी जजो। एतरे तीहया बीजी वाट्ये पडीन आह्फाम ना देस जत र्या।

????? ???? ???? ???? ???? ???? ?

13 तीहया जानकारु ने जवादीन मालीक नो दुत युसुफ ने ह्पना मे देखाव पड्यो अने हुकम आपीन केदो, “उठ! सोरु अने तीनी आय्ह ने लीन मीसर देस नाह जा। जतयार लग मे पासो चाल नी केम ततयार लग तांत रेजे। काहाके हेरोद राजा मराय नाखवा करीन सोरु ने होदाडवा वाळो से।”

14 आहयु हमळीन तीहयीत राते उठीन सोरु अने तीनी आय्ह ने लीन मीसर देस भणी चाल पड्यो।

15 तीहयो हेरोद राजा ने मरते लगण युसुफ मरीयम अने सोरु हाते मीसर देस मेत र्यो, अळतेण मालीक भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु नी लारे केदली वात पुरी ह्ये, “भे मारा सोरा ने मीसर देस मे गेथो बोलायो।”*

????? ???? ???? ???? ?

16 अळतेण तारा ने जाणवा वाळा जानकारु मने धोको दीन जत र्या करीन हेरोद राजा ने घण-जबर रीह लागी। अने तीहयो सीपायडा ने आहयु कीन मोकल्यो के तारा ने जाणवा वाळा जानकारु नी केदली टेम पोर बेतलहम अने आडे-धेडे वाळा आखा सोरा ने मार नाखो, जे बे साल ना अने बे साल गेथा नाना से।

17 अने ततयार भगवान वगे गेथा केण्या माणेह यीरम्या नी केदली वात पुरी ह्य जी,

18 “रामा हेर मे गीण आवे एवी अवाज हमळाय पडी, रडवा अने नेहरा दीन रडवु हमळाय पड्यु। राहेल आह्फा सोरा नी करते रडवा बाज री हती। काहाके तीहया हाव नी र्या।”

????? ???? ???? ???? ???? ???? ?

19 हेरोद ने मरवान बाद, मीसर देस मे युसुफ ने ह्पना मे मालीक नो दुत देखाव पडीन केदो,

20 “उठ, सोरा ने अने तीनी आह्य ने लीन ईस्रायल ना देस मे जत रे, काहाके जे तारा सोरा ने मारवा हीं डता हता, तीहया मर जेला से।”

21 ततयार युसुफ नींदर मे गेथो जाग उठ्यो, अने सोरा ने अने तीनी आह्य ने हाते लीन ईस्रायल ना देस मे पासो आयो।

22 ततयार अरखीलाउस आह्फा ना बाह हेरोद ना जागे यहुद्या पोर राज करवा बाज र्यो, ईसम हमळीन तां जवा सी बीहतो हतो। अळतेण ह्पना मे भगवान सी खबर जडी अने गलील देस मे जत र्यो,

23 *अने नासरत नाम ना गाम मे जाय्न् रेवा बाज ज्यो, काहाके तीहयो बोल पुरो ह्ये, जे भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु नी लारे केदलो हतो: “तीहयो नासरी केवायहे।”

3

????? ???? ???? ???? ???? ???? ?
 ??????????
 (????? 1:1-8; ???? 3:1-18; ????????? 1:19-28)

1 तीहया दाडा मे बपतीस्मा आपण्यो युहन्नो, युहदी जीला ना बडा मे आवीन, आडीन आहयु परच्यार करवा बाज ज्यो,

2 * “पापु ने सोडीन आह्फाम ना मन ने भगवान वगा वाळो, काहाके हरग नु राज हातेत आय जेलु से।”

3 आहयो युहन्नो तीहयोत हतो, जीना बारा मे भगवान वगे गेथो वात केवा वाळो यसायो केदलो हतो: “उजाडी बडा मे आडवा वाळा नी अवाज से: मालीक जुगु रोहो तीयार करो अने तीनी जुगु वाट हुदी करो।”*

4 आहयो युहन्नो ते उटडा ना नीम्बाळा ना लुगडा पेरतलो अने केड्या मे चामडा नो पट्टो बांदतलो। तीनु खाणु टीड्या अने बडा मे नु मोद हतु।*

5 यरुसलेम हेर वाळा, आखा यहुद्या वाळा, अने यरदन नंदी ना आडे-धेडे ना गाम वाळा आखा माणहु युहन्नान तां आवता हता।

6 अने आपणा पापु ने मानीन यरदन नंदी मे तीना हाते आया अने तीहयो बपतीस्मा आप्यो।

7 * युहन्ना ढेरत फरीसी माणहु ने अने सदुकी माणहु ने बपतीस्मा लेवा करीन आवतला देख्यो अने तीहयो तीमने केदो, “ए गडहा ना बच्चा! तमु बपतीस्मा लेहु ता आववा वाळी गरा तमारी पोर गेथी टळ जहे ईसम तमने कोय की देदु?”

* 2:15 होसे 11:1 * 2:23 मरकुस 1:24; लुका 2:39; युहन्ना 1:45 2 राजा 1:8 * 3:7 मत्ती 12:34; 23:33 * 3:9 युहन्ना 8:33

* 3:2 मत्ती 4:17; मरकुस 1:15 * 3:3 यसाया 40:3 * 3:4

8 आमु पाप भणी गेथा मन फीरवीन भगवान वगा वळ जेला से, ईसम जीवाय जीवीन आहफा ने उजन्ता करो ।

9 *अने 'आमु ते अब्राहम बाह नी अवल्यात से' ईसम वीच्यारीन बेफीक्या नी रेजो । मे तमने आह्यु केम, भगवान दगडा मे गेथो बी अब्राहम वाटु सोरो उबजाड सके ।

10 *हाव झाड ना मुळ्या पोर कुराडी मेकाय जेली से । एतरे जे झाड वारु नी फाले, तीह्यु झाड ने वाड देहे अने तीने आकठा मे धपाडवा करीन नाख देहे ।

11 मे ते तमने पाप भणी गेथु मन फीरवीन भगवान वगा वळवा करीन पाणी सी बपतीस्मा आपु; बाखीन जे मारी अळतेण आव्वा वाळो से, तीहयो मारी गेथो घणो सक्ती वाळो से । मे तीना खाहडा उचलवा नी लायक बी नी ह्य । तीहयो तमने चोखली आत्मा अने आकठु सी बपतीस्मा आपहे ।

12 तीहयो आहफा नु हुपडु तीना हात मे ली लेदलो से, अने तीहयो आहफा ना खळा मे गम नीकाळीन चोखाळहे अने गम ने मोहटी मे भरहे, पण गम ना चारा ने आकठी मे नाख देहे जे कदी नी ओलाये ।”

ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂ 1:9-11; ⓂⓂⓂⓂ 3:21-22; ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ 1:31-34)

13 तीहयी टेमे, ईसु युहन्ना पांह बपतीस्मा लेवा करीन गलील जीला गेथो यरदन नंदी धेडे ज्यो ।

14 युहन्नो आह्यु केतो जायन ईसु ने रोकवा बाज ज्यो, मने तारा हात सी बपतीस्मा लेवा नी जरवत से, अने तु मारीन्तां काहा आय र्यो?

15 ईसु तीने जपाप आप्यो, “हमणे आह्यु ईसमेत ह्यवा दे, आपणु ने, भगवान ने जे गमे तीने पुरु करवा करीन आह्युत करवा वारु से ।” ता युहन्नो तेमेत ह्यवा देदो ।

16 ईसु तत्त्यारुत बपतीस्मा लीन पाणी मे गेथो उपर नीकळ्यो । ता तेतरी घडी हरग उगडी ज्यु, अने ईसु, भगवान नी आत्मा ने पारवान वेह मे आहफा पोर उतरतली अने थांगतली देख्यो ।

17 *अने तीना बारा मे हरग गेथो आहयो बोल हमळायो, आहयो मारो मोंगाळ्ळो सोरो से । जीनी सी घणो खुस से ।

4

ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂ 1:12,13; ⓂⓂⓂⓂ 4:1-13)

* 3:10 मत्ती 7:19 * 3:17 मत्ती 12:18; 17:5; मरकुस 1:11; लुका 9:35 * 4:1 इब्रानीयो 2:18; 4:15 * 4:6 भजन सहीता 91:11-12 * 4:7 वेवस्थावीवरन 6:16 * 4:10 वेवस्थावीवरन 6:13 * 4:12 मत्ती 14:3; मरकुस 6:17; लुका 3:19,20 * 4:13 युहन्ना 2:12

1 *ते वखत भुतडा सी ईसु नी पारख कराव्वा करीन आत्मा ईसु ने उजाडी बडा मे ली जी ।

2 ईसु चाळीह दाडा अने चाळीह रात उपाह करवा नी अळतेण तीने भुक वेला पाडवा लागी ।

3 अने पारखवा वाळो भुतडो आवीन ईसु ने केदो, कदीम तु भगवान नो सोरो ह्य, ता आहया दगडा ने हुकम आपीन कीदे, के तमु रोट्ला बण जावो ।

4 पण ईसु भुतडा ने केदो, “सास्तर मे लीखलु से, भाणेह रोट्ला खायन नी जीवे पण तीहया भगवान ना मोडा मे गेथा नीकळवा वाळा एक-एक बोल सी जीवतलो रेय ।”

5 भुतडो ईसु ने यरुसलेम मे ली ज्यो, जे चोखलु हेर केवाये, अने मंदीर नी चोटली पोर उबो कर देदो ।

6 अने भुतडो ईसु ने केदो, “कदीम तु भगवान नो सोरो ह्य, ता मंदीर नी चोटली पोर गेथो आहफोत हेटो कुद पड, काहाके चोखली सास्तर मे लीखलु से; भगवान तारी रखवाळी करवा करीन हरगदुत ने हुकम आपहे; तीहया तने उपरेत झेल लेहे, अने तारा पोगु मे दगडा नी टेह नी लागवा देय ।*”

7 ईसु, तीहया भुतडा ने अळी केदो, नेम सास्तर मे आह्यु बी लीखलु से, तु आहफा ना मालीक भगवान ने ना पारखे ।*

8 अळतेण भुतडो ईसु ने एक घणा उचा बडा पोर ली ज्यो अने तीने कळी ना आखा राज अने तीनु राज-पाट देखाड्यो ।

9 अने ईसु ने केदो, कदीम तु मने पोगे पडीन वांदे, अने मारी पुजा करे, ता मे तने आह्यु आखु आप देही!

10 तत्त्यार ईसु भुतडा ने केदो, “ए भुतडा, सेटो ह्य जा! काहाके चोखली सास्तर मे लीखलु से, तमु आहफा ना मालीक भगवान ने वांद्या करो, अने नीस्ती तीनीत सेवा करो ।”*

11 अळतेण भुतडो, ईसु ने सोडीन जत र्यो, अने देखो हरगदुत आवीन तीनी चाकरी करवा बाज ज्या ।

ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂ 1:14-15; ⓂⓂⓂⓂ 4:14-15)

12 *जत्त्यार ईसु आह्यु हमळ्यो के बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना धराय ज्यो, ता तीहयो गलील जीला मे जत र्यो ।

13 *तीहयो नासरत हेर ने सोडीन, कफरनहुम हेर मे जे दर्या धेडे जबुलुन अने नप्ताली ना देस मे जीन रेवा बाज ज्यो ।

14 काहाके भगवान वगे गेथा केण्या यसाया नी लारे केदलु हतु तीहयु पुरु हये:

15 “जबुलुन अने नपताली परगणा मे दर्या नी वाटये, यरदन नंदी नी बुडण्ला ईलाका वाळा, आइजात्या ना देस गलील मे।

16 जे माणहु अंदारला मे जीव्वा बाज र्या हता। तीहया एक घणु मोट्टु वीजाळु देख्या, अने तीहया देस मे माणहु मोत ना साहळा मे जीवता हता, तीमनी पोर घणु मोट्टु वीजाळु हयु।”

17 *तीहयी टेमे गेथो ईसु आहयु परच्यार करवा बाज ज्यो, पाप भणी गेथु मन फीरवीन भगवान वगा वळो। हरग नु राज हाते आय लागलु से।

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 1:16-20; ⓂⓂⓂⓂ 5:1-11)

18 जत्यार ईसु गलील दर्या धेडे माय्न जवा बाज र्यो हतो, ता बे भाय ने देख्यो, सीमोन ने, जे पतरस बी केवाये, अने तीना भाय अंदर्यास ने। तीहया दर्या मे जाळ नाखा बाज र्या हता काहाके तीहया काहर्या हता।

19 ईसु तीमने केदो, “मारी हाते चालो, मे तमने माणहु ने भगवान भणी कीकम लाव्वा हीकाइही।”

20 अने तीहया तत्यारुत जाळ तांत रेवा दीन ईसु हाते चाल पड्या।

21 अने ईसु तां गेथो अगो ज्यो ता तां अळी बीजा बे भाय ने देख्यो, जब्दी ना सोरो याकुब ने अने तीना भाय युहन्ना ने तीहया आहफाम ना बाह जब्दी हाते ढुंड्या मे आहफाम नी जाळ हुदारता हता। ईसु तीमने बोलायो।

22 अने तीहया तत्यारुत ढुंड्या ने अने आहफाम ना बाह ने सोडीन ईसु हाते चाल पड्या।

ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂ 6:17-19)

23 *ईसु गलील जीला मे फीरतो जाय्न भगवान ना भक्ती ना धोरु मे हीकापण आप्तो र्यो, अने भगवान ना राज नी खुस-खबर परच्यार करतो र्यो। अने माणहु नी आखी भाती नी मंदवाइ अने लुलखाय सेटी करीन आरगो कर्यो।

24 अने आखा सीरीया देस मे ईसु नी खबर फेल जी। माणहु फेपराळा माणहु ने, लखवा हयला माणहु ने अने एवा कंय भाती ना मंदवाइ वाळा ने दुख मे पडला माणहु

ने अने भुत लागला माणहु ने ईसुनतां लावता हता अने तीहया आखा ने आरगा करतो हतो।

25 अने गलील जीला मे गेथा, दीकापुलीस मे गेथा, यरुसलेम गेथा, युहदया मे गेथा, अने यरदन नंदी नी हेली धेडे गेथा, माणहु ना मोटा-मोटा टोळो ईसु पसळ आवता हता।

5

ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

1 ईसु माणहु ना मेळा ने देखीन बडा पोर चड ज्यो, अने तां बह ज्यो। ता तीना चेला तीनीनतां आया।

2 अने तीहयो तीमने आहयु केतो जाय्न हीकापण आपवा बाज ज्यो;

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂ 6:20-23)

3 “जुगाळा से तीहया जे मन ना गरीब से! काहाके हरग नु राज तीमनुत से।”

4 “जुगाळा से तीहया, जे दुखी हय्न रडे काहाके तीमने सांती जडहे।”

5 “जुगाळा से तीहया जे नीचळा से! काहाके आहयी धरती ना हकदार्या से।”

6 “जुगाळा से तीहया, जे धरमीपणा ना भुकला अने तरहेला से! काहाके भगवान तीमने नीरहा कर देहे।”

7 “जुगाळा से तीहया, जे गीणाळ्ळा से! काहाके भगवान तीमनी पोर गीण करहे।”

8 “जुगाळा से तीहया, जीमना मन चोखला से! काहाके तीहया भगवान ने देखहे।”

9 “जुगाळा से तीहया, जे मेळ कराव्वा वाळा से! काहाके तीहया भगवान ना सोरा केवायहे।”

10 * “जुगाळा से तीहया, जे धरमीपणा ना कारण दुख झेले, काहाके हरग नु राज तीमनुत से।”

11 * “जुगाळा से तमु, जत्यार माणहु मारीन करते तमारी नामबद्दी करे अने वेला पाडे, अने तमारी पोर आखी भातीन कुहराय करीन झुटो गुनो लगाडे।

12 * तमु खुस रेजो अने खुसी मनावजो काहाके तमारी वाट्टु हरग मे घणु मोट्टु ईलाम से। काहाके आहयीत रीते भगवान वगे गेथा केण्या माणहु ने वेला पाडता हता।”

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 9:50; 4:21; ⓂⓂⓂⓂ 14:34-35; 8:16)

13 * तमु धरती नु खारलु मीट्टु से। कदीम खारलु मीट्टु नु खारापण जत रेय, ता तीने कानी बी चीज वेर खारु नी कर सके, अने तीहयु कंय काम नु नी रेय। अने तीहयु

बारथु नाखवा अने माणहु ना पोग तळे कचरायवा वाटु से।

14 *तमु कळी नु वीजाळु से। जे हेर बडा पोर वहलु से तीहयु हताये नी।

15 *माणहु दीवो धपाडीन कांगणी तळे नी मेले, बाखीन दीवलाय पोर मेले, ता तीहयो दीवो आखा घोरल्या ने वीजाळु आपे।

16 *दीवा नु वीजाळु नी तेम भबलीन तमारा भला काम बी माणहु अगळ उजन्ता हयवा देवो। तीनी सी तीहया तमारा भला काम ने देखीन हरगे वाळा तमारा भगवान बाह नी बडाय करे।

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

17 तमु ईसम ना हमजो के मुसान लीखली सास्तर ने अने भगवान वगे गेथा केण्या माणहुन सास्तर ने खत्तम करवा आवलो। मे तीमने खत्तम नी, बाखीन पुरी करवा आवलो से।

18 *मे तमने हाचलीन केम, के जत्यार लग हरग अने धरती खत्तम नी हय जाय, मुसा नी लीखली सास्तर ना बोल नी एकीक वात अने एकीक अक्सर पुरो हया वगर नी टळे।

19 एतरे जे कोय आहया हुकम मे गेथा काना बी नान्ला हुकम ने पाळवा सोड देय, तीहयो हरग राज मे नानो केवायहे। पण जे कोय तीहया हुकम ने पाळ्या करहे अने तीमने हीकाडहे, तीहयो हरग ना राज मे मोटो केवायहे।

20 मे तमने केम, कदीम तमु चोखली सास्तर हीकाडन्या गेथा अने फरीसी माणहु गेथा वदीन धरमपणा मे नी चालो ता तमु हरग राज मे नी भराय सके।

ॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐ

21 तमु हमळी लेदला से, तमारा आडा-बुडा ने आहयु केदलु हतु के मारजो नी, जे कोय मारहे ता कोरट-कचवरी मे नीयाव ना दाडे डंड नी लायक ठेरहे।

22 पण मे तमने केम जे कोय आहफा ना भाय पोर रीह करहे तीने कोरट-कचवरी मे नीयाव ना दाडे डंड नी लायक ठेरहे। अने कदीम कोय आहफा ना भाय ने रीकामा, केहे तीहयो मोट्ली पंचु मे डंड नी लायक ठेरहे; अने जे कोय आहफा ना भाय ने ए गांडा, केहे तीहयो नरक नी आकठी नो डंड नी लायक ठेरहे।

ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ

* 5:14 युहन्ना 8:12; 9:5 * 5:15 मरकुस 4:21; लुका 8:16; 11:33 * 5:16 1 पतरस 2:12 * 5:18 लुका 16:17 * 5:29 मत्ती 18:9; मरकुस 9:47 * 5:30 मत्ती 18:8; मरकुस 9:43 * 5:31 मत्ती 19:7; मरकुस 10:4 * 5:32 मत्ती 19:9; मरकुस 10:11,12; लुका 16:18; 1 कुरन्थी 7:10,11 * 5:34 याकुब 5:12; मत्ती 23:22

23 कदीम तमु वेदी पोर आहफा नी भेट चडाववा लाय र्या हय, अने तां हारीक तमने आहयु फोम आवे के मारा भाय ना मन मे मारी भणी गेथु कंय वीरोद से।

24 ता तु आहफा नी भेट तांत वेदी अगळ रेवा दीन पेले आहफा भाय हाते मेळ कर ले अने अळतेण आवीन भेट ने चडावो।

25 तारो वेरी तने थाणा मे लीन जवा वखत वाटयेत हय, ता तीने छोटोत आहफा नो दोस्तीदार बणाय ले कंखर तीहयो तने नीयाव करन्या ना हात मे कर देय, अने नीयाव करनयो तने सीपायडा ना हात मे कर देय, अने सीपायडा तने जेल मे कुंड देय।

26 मे तने हाचलीन केम, तु जेल सी तां लग नी छुट सकतो जांह तक तु पाय-पाय नी आप देय।

ॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐ

27 तमु जाणो के आहयु केदलु से, छीनाळु नी करजो, 28 पण मे तमने केम, जे कोय कानी बयर भणी तीनी हाते छीनाळु करवा नो वीच्यार करीन देखे, ता तीहयो आहफा ना मन मे तीनी हाते छीनाळु कर लेदलो से।

29 *कदीम तमारो जमण्यो डोळो तमने पाप करावे, ता तीने काडीन नाख देवो। काहाके वारु ते आहयुत से के तमारा डील मे ना एक अंग खुट जाय, पण तमारु आखु डील नरक मे नी आकठी मे नी नखाये।

30 *अने कदीम तमारो जमण्यो हात पाप करे, ता तीने वाडीन नाख देवो; वारु आहयुत से के तमारा डील मे नु भले एक अंग खुट जाय, पण तमारु आखु डील नरक मे नी नखाये।

ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐ
 (ॐॐॐॐॐ 19:9; ॐॐॐॐॐ 10:11-12; ॐॐॐॐ 16:18)

31 *आहयु बी केदलु हतु के, जे कोय आहफा नी लाडी ने सोडे तीहयो तीने सोडवा नी चीट्टी लीखीन पुरावा भेळ आप देवा जोवे।

32 *बाखीन मे तमने केम, छीनाळा नी वात ने सोडीन काना बी बीजा कारण सी, जे आहफा नी लाडी ने सोडे; ता तीहयो तीने छीनाळु करावे, अने जे कोय तीहयी छुटली बयर सी वेवा करे, तीहयो बी छीनाळु करे।

ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐ

33 तमु आहयु बी हमळी र्या के आडा-बुडा सी केदलु हतु के झुटी हाम नी खाजो, पण मालीक सी करली हाम ने पुरी करजो।

13 अने जत्त्यार पाप कराव्वा नी पारख आवे ता आमने पाप मे नी पडवा देजे, पण बुराय सी बचाड ।”

14 *कदीम तमु माणहु ने तीमना पाप नी लेदे तीमने माफी आपो, ता तमारो हरग वाळो बाह बी तमारा पाप नी लेदे तमने माफी आपहे

15 पण कदीम तमु माणहु ने तीमना पाप नी लेदे माफी नी आपो, ता तमारो हरग वाळो बाह बी तमारा पाप नी लेदे तमने माफी नी आपे ।

ॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ

16 जत्त्यार तमु उपाह करो, ता ढोंगडा करन्यान तेम तमारा मोडा पोर नुरपाणी नी रेय, काहाके तीहया आपणु मोडु बी नी धोवे, काहाके माणहु तीमने उपाह वाळो जाणे । मे तमने हाचलीन केम, के तीमने आपणु ईलाम जड जेलु से ।

17 पण जत्त्यार तु उपाह करे ता आहफा ना मुंडे तेल लगाड अने मोडु धोव,

18 काहाके माणहु नी पण तारो बाह जे हरग मे से, तने उपाह वाळो जाणे । ईसम रेवा मे जे तारो बाह हतायन देखे, तने तीनो फोळ आपहे ।

ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐ

(ॐॐॐॐ 12:33,34)

19 *आपणी जुगु धरती पोर धन एकटु ना करो, आज्ञे ते कीडो अने वेदाय बगाडत्ला से, अने आज्ञे चोट्टा डाको डाले अने चोरी कर लेय ।

20 पण आपणी जुगु हरग मे धन एकटु करो तां नी ते कीडो अने नी वेदाय बगाडे, अने तां चोट्टा नी डाको डाले अने नी चोरी करे ।

21 काहाके जां तमारु धन से तां तमारु मन बी लागलु रहे ।”

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

(ॐॐॐॐ 11:34-36)

22 “डील नो दीवो डोळा से: एतरे कदी तारा डोळा चोखा हय, ता तारु आखु डील बी वीजाळा मे रहे ।

23 पण कदी तारा डोळा चोखा नी हय, ता तारु आखु डील बी चोखलु नी रहे; आनीन करते तीहयु वीजाळु जे तारी मे से कदी अंदारलु हय ता तीहयु अंदारलु कीसम मोटु हहे ।”

ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐ

(ॐॐॐॐॐ 16:13; 12:22-31)

24 काना बी माणेह ने बे मालीक नी चाकरी नी कराये; काहाके तीहयो एक मालीक सी हीगी करहे अने बीजा मालीक ने मोंग करहे; नीता एक मालीक हाते मेळीन रहे अने बीजा मालीक नो वाक काडहे । तमने भगवान नी अने धन-दवलत नी बेम नी सेवा नी कराये ।

25 एतरे मे तमने केम के आहफाम ना जीव ना लेदे आहयी फीकर नी करजो के आमु हु खाहु अने हु पीहु; अने नीता आहफाम ना डील जुगु हु पेरहु । हु जीव खाणा सी, अने डील लुगडा सी मोटु नी हय हु?

26 वादळा मेना चडा ने देखो! तीहया नी वेरे, नी वाडे, अने नी मोहटी मे भेळु करे, ते बी तमारो हरग वाळो बाह तीमने खवाडे । हु तमु तीमनी सी जादा कीमत नी राखो?

27 तमारी मे गेथु आसम कोय से, जे फीकर करीन आहफा नी जीवाय नी अमाळ बी उमर बडाय सके?

28 “अने लुगडा जुगु हुका फीकर करो? जंगल मे ना फुलु पोर ध्यान करो, के तीहया कीसम वदे, तीहया नी ते मेहनत करे, नी ते लुगडा बणावे ।

29 ते बी मे तमने हाचलीन केम के सुलेमान आहफा नी बडाय मे तीमनी मायन कोयने तेम लुगडा पेरलो नी हतो ।

30 एतरे जत्त्यार भगवान चोवगान ना चारा ने, जे आज से, अने काले आकठा मे नाख देहु, एवा लुगडा पेरवे, ता ए वण-भरहा वाळा, तमने तीहयो काहा नी पेरवे?

31 एतरे तमु फीकर करीन आहयु नी केजो, के आमु हु खाहु, अने हु पीहु अने हु पेरहु ।

32 काहाके आडजात्या आहयी आखी चीज नी होद मे रेय, अने तमारा हरग वाळो बाह जाणे, के तने आहयी आखी चीज जोवे ।

33 एतरे पेले तमु भगवान ना राज नी अने धरमीपणा नी होद करो ता आहयी आखी चीज तमने जड जहे ।

34 एतरे काले नी फीकर ना करो, काहाके काले नो दाडो आहफा नी फीकर आहफो कर लेहे; आज नी लेदे आज नोत दुख ढेरत से ।

7

ॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 6:37,38,41,42)

1 “गुनो ना लगाडो, ता गुनो तमारी पोर बी नी लगाडे ।

2 *काहाके जे रीते तमु गुनो लगाडो, तीहयी रीते तमारी पोर बी गुनो लगाडहे; अने जे माप सी तमु मापहु, ते माप सी तमारी वाटु बी मपायहे ।”

3 “तु हुका तारा भाय ना डोळा मे वाळु कचरु देखे, अने तारा डोळा मे वाळु खटकु तने नी देखातु ।

4 तु तारा भाय ने कीकम की सकतलो, 'लाव' मे तारा डोळा मे गेथु कचरु नीकाळ देम, पण देख, खटकु ते तारा डोळा मे से?"

5 ए ढोंगडा करन्या, पेले आहफा ना डोळा मे वाळु खटकु नीकाळ ले, ता तारा भाय ना डोळा मे वाळु कचरु नीकाळवा करीन वारु देख सकही।

6 "चोखली चीज कुतरा ने ना आपो, अने आहफाम ना मोती हुवर्या ना अगळ ना नाखो, कंखर ईसम नी हय जाय के तीहया तीने तीमना पोगु तळे डाबहे अने पासा फीरीन तमने फाड देहे।"

ॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 11:9-13)

7 मांगहु ता तमने आपहे, ह्योदहु ता जडहे; झापलु ठोकहु, ता तमारी वाटु उगडहे।

8 काहाके जे कोय मांगे, तीने आपे; अने जे ह्योदे, तीने जडे; अने जे झापलु ठोके, तीनी जुगु झापलु उगडहे।

9 तमारी मायन एवो कानो माणेह से, कदीम तीनो सोरो तीनी पांह रोटलो मांगे, ता तीने दगडो आपे?

10 अने माछला मांगे, ता तीने गडहो आपे?

11 कदीम तमु गांडा हयन, बी तमारा सोरा ने वारली चीज आपवा जाणो, ता तमारो हरग वाळो बाह बी मांगवा वाळा ने वारली चीज काहा नी आपहे?

12 *अने जे वेहवार नी हेर तमु बीजा सी कर र्या; तीहयो वेहवार तमु बीजा हाते बी कर्या करो; काहाके मुसा नो नेम अने भगवान वगे गेथा केण्या नी हीकापण आहयी से?

ॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 13:24)

13 हाकडला झापले मायन चालो, काहाके चवडलो रोहो से तीहयो रोहो अळी वारु से तीहयो रोहो नास भणी लीजतलो से; अने ढेरत से जे तीनी सी चालतला से।

14 काहाके हाकडु से तीहयु झापलु अने काठो से तीहयो रोहो जे जीव ने तां ली जाय; अने थोडाक से जे तीने हात करे।

ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 6:43-44-46; 13:25-27)

15 "झुटा भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु सी चेतन रेवो, अने जे गाडरान तेम तमारी हाते आवे, पण अळतेण फाडवा वाळा लेंड्या से।

16 तीना फोळ सी तमु तीने ओळखी लेहु। माणहु कटाळस्या झाटवा सी अंगुर, नीता गोखरा काटान वेले गेथा गुलर तोडे हु।

17 एमेत कानु बी वारलु झाड वारलु फोळ लावे अने रीकामा झाड खोडलो फोळ लावे।

18 वारलु झाड खोडलु फोळ कदी नी लावे, अने नी खोडलु झाड वारलु फोळ लावे।

19 *जे-जे झाड वारलु फोळ नी लावे तीहया झाड ने वाडीन आकटु मे नाखे।

20 *ता तीमना फोळ सी तमु तीमने ओळखी लेहु।"

ॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 13:25-27)

21 जे मने "ए मालीक! ए मालीक! केय, तीमनी मायन कोय बी हरग राज मे भराय नी सके, पण तीहया एतरा जे मारा हरग वाळा बाह नी मरजी पोर चाले।"

22 तीहया नीयाव ना दाडे घणा ढेरका माणहु मने केहे, मालीक! आमु तारु नाम लीन भगवान वगे गेथी वात नी केदा हु? तारु नाम लीन भुत ने नी नीकाळ्या हु? अने तारु नाम लीन सकती ना काम नी कर्या हु?

23 तत्त्यार मे तीमने चोखुझण की देही, "मे तमने नी ओळखु। ए पाप करन्या! मारीन्तां गेथा सेटा हय जावो।"

ॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐ 6:47-49)

24 जे मारी आहयी वात ने हमळीन तीनीन तेम जीवे, तीहयो तीना हमजदार माणेह ने तेम से, जे आहफा नु घोर चाफर्या पोर वारु पायो खोदीन बणायो।

25 पाणी पड्यो, अने नंदी आवी, अने आंजी बी आवी अने तीना घोर ने अफठायी। ते बी तीहयो घोर नी ओदर्यु; काहाके तीनो नीव चाफर्या मे खोदीन बणावलु हतु।

26 जे मारी आहयी वात हमळीन तीनीन तेम नी जीवे, तीहयो तीहया वण-अकल्या माणेह हरको से, जे रेत पोर पायो खोदीन आहफा नु घोर बणायो।

27 पाणी पड्यो, नंदी आवी, अने आंजी बी आवी अने तीना घोर ने अफठायी। तीहयु घोर ओदरी ज्यु अने खत्तम हय ज्यु।

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐ

28 *जत्त्यार ईसु आहयी वात की देदो, ता माणहु तीनी हीकापण हमळीन वहराय ज्या।

29 काहाके तीहयो चोखली सास्तर हीकाडन्यान तेम नी, पण एक अदीकारीन तेम हीकापण आप्तो हतो।

8

ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 1:40-45; ॐॐॐॐ 5:12-16)

1 जत्त्यार ईसु तीहया बडा पोर गेथो हेटो उतर्यो । ता एक घणो मोटो माणहु नो मेळो तीनी पसळ चाल पड्यो ।

2 अने एक कुडावो माणेह ईसुनतां आयो अने तीहयो तीना पोगे पडीन वांद्यो अने वीन्ती कर्यो, “ए मालीक । कदीम तारी मरजी ह्य ता मने चोखो कर दे ।”

3 ईसु हात अगो करीन ईसम केतो जीन तीने छीम्यो, मारी मरजी बी आहयी से के तु वारु ह्यन चोखो ह्य जा । अने तत्त्यारुत तीहयो वारु ह्यन चोखो ह्य ज्यो ।

4 अने ईसु तीने केदो, ह्मळ आज्जे जे ह्यु तीह्यु कोयने नी केजे । पण पुंजारानतां जा, अने आहफा नु डील ने देखाडजे । अने मुसा ना कायदान लारे तीने भेट चडावजे; ता आखा माणहु जाणीन गवा बण जहे ।

☞ (२२२२ २२२२२२२ २२ २२२२२२ २२ २२२२२ २२२२)
(२२२२२ ७:१-१०)

5 जत्त्यार ईसु कफरनहुम हेर मे आयो, ता तीनीन्तां एक रोमी राज नो सुबेदार आयो अने तीनी सी वीन्ती कर्यो,

6 “ए मालीक मारा पावोर ने लखवा नी बीमारी ह्य री, अने तीने वेला ह्य री तीहयो घोर मे दुखी ह्यन पड र्यो ।”

7 ईसु तीने केदो, “मे आवीन तीने आरगो कर देही ।”

8 सुबेदार केदो, “ए मालीक मे एतरो वारु नी ह्य के तु मारा घोर आवे । पण तु एकीत बोल कीदे ता मारो पावोर आरगो ह्य जहे ।”

9 मे आहयी वात जाणु काहाके मे बी एक अदीकार्यो से, अने मारा हात मे सीपायडा रेय । जत्त्यार मे एक ने केम “जा” ता तीहयो जाय अने बीजा ने, आव, केय, ता तीहयो आवे अने मारा पावर्या ने, आह्यु कर, केम ता, तीहयो तीह्युत करे ।

10 ईसु आह्यु ह्मळीन वहराय ज्यो अने तीहयो आहफा नी पसळ आवण्या ने केदो, मे तमने हाचलीन केम, मे ईस्रायली माणहु मे बी कोयने एतरो मोटो भरहो करतलो नी देख्यो ।

11 ✨मे तमने केम, ढेरत आडजात्या माणहु उगवणा अने बुडवणा गेथा आवीन अब्राहम, ईसाक अने याकुब भेळता हरग राज मे बठहे ।

12 ✨पण राज्य नी अवल्यात ने बारथा अंदारला मे नाख देहे: तां रडहे अने दातु ककडावता रेहे ।

13 अने सुबेदार ने ईसु केदो, जा जीसम तु भरहो करलो से, तेमत तारी जुगु ह्य जाय । अने तेतरी घडी तीनो पावोर आरगो ह्य ज्यो ।

☞ (२२२ २२२२ २२ २२२२२२ २२ २२२२ २२२)
(२२२२२ १:१९-३४; २२२२ ४:३८-४१)

14 पतरस ना घोर ईसु पुग्यो, ता तां पतरस नी हाहु ने ताव चड रेलो देख्यो ।

15 ईसु तीनो हात छीम्यो, अने तीनो ताव उतर ज्यो, अने तीहयी उठीन तीमनी चाकरी करवा बाज ज्यो ।

16 हान्ती टेमे माणहु, भुत लागला ढेरत माणहु ने ईसुनतां लाया । ईसु एकीत बोल कीन भुत ने माणहु मे गेथा नीकाळ्यो अने आखा मांदला ने वारु कर्यो ।

17 भगवान वगे गेथी वात केण्या यसाया नी वात पुरी करवा करीन आह्यु आखु ह्यु, तीहयो आखु लीखलो हतो: तीहयो अमारी आखी लुलखाय ने झेल लेदो, अने अमारी मंदवाड ने सेटी कर देदो ✨

☞ (२२२ २२ २२२२ २२२२२ २२२२)
(२२२२ ९:५७-६२)

18 ईसु आहफान नी च्यारो-मेर एक मोटलो मेळो देखीन चेला ने दर्या नी हेली धेडे जवा नो हुकम आप्यो ।

19 तेतरी घडी एक चोखलु सास्तर हीकाडन्यो आवीन ईसु ने केदो, मास्तर! तु जां बी जही, तां-तां मे तारी पसळ आवही ।

20 ईसु तीने केदो, लेंड्या जुगु रेवा करीन तीमना दोर से अने हरग ना चडा जुगु तीमना पोतरा से, पण मनख्या ना सोरा जुगु मुंडु मेलवा लग जागो नी ह्य ।

21 चेला मे गेथो एक चेलो केदो, “ए मालीक मे तारी पसळ आवही, पण मने पेले मारा बाह ने गाडवा करीन जवा दे ।”

22 पण ईसु तीहया चेला ने केदो, मरला ने मरला माणहु गाडहे पण तु मार हाते चाल ।

☞ (२२२२ २२ २२२२ २२२२)
(२२२२२ ४:३५-४१; २२२२ ८:२२-२५)

23 जत्त्यार ईसु ढुंड्या मे बह ज्यो ता तीना चेला बी हाते बह जया ।

24 अने तीहयी वखत दर्या मे उचकाहलुत घण-जबर आंजी आयी, अने दर्या नी झलक ढुंड्ये अफठायन ढुंड्या ने घेरवी री हती । पण ईसु हुव्वा बाज र्यो हतो ।

25 चेला हाते आवीन ईसु ने जगाड्या अने केदा, मालीक आमने बचाड! आमु मरवा बाज र्या ।

26 ईसु तीमने केदो, ए, वण-भरहया! तमु एतरी जबर हुका बीही र्या? अळतेण तीहयो आंजी अने पाणी ने वड्यो अने आखु धीरु पड ज्यु ।

27 आहयु देखीन तीहया वहराय ज्या, अने केदा, आहयो केवो माणेह से के आंजी अने दर्या लग हुकम माने ।

([मत्ती 5:1-20](#); [मत्ती 8:26-39](#))

28 जत्तयार ईसु दर्या नी हेली धेडे गदरेनीया देस मे पुग्यो, ता भुत चोटला बे अदमी मडाट्या मे गेथा नीकळीन ईसुनतां आया । तीहया एतरा आकरा हता के तीहयो वाट्ये कोयने बी नी अवायतु-जवायतु हतु ।

29 तीहया आडीन केदा, “ए भगवान ना सोरा! अमारी हाते तारु हु काम से? टेम नी आयी अने पेले गेथोत आमने वेला पाडवा आय र्यो हु?”

30 तां गेथो थोडोक सेटो हुवर्या नो एक टोळो चरवा बाज र्यो हतो ।

31 भुत आहयु केता जायन वीन्ती कर्या, कदीम तु आमने नीकाळवा बाज र्यो, ता आमने हुवर्या ना हेली टोळा मे मोकली दे ।

32 ईसु तीमने हुकम आपीन केदो, जावो ता भुत तीहया माणहु मे गेथा नीकळीन हुवर्या मे भराय ज्या अने तीहया आडखे गेथा दर्या मे कुद पड्या अने पाणी मे डुबीन मर ज्या ।

33 अने हुवर्या ने चारन्या नाही पड्या, अने तीहया जे हयु तीहयु आखु हेर मे जायन की देदा । अने भुत चोटला माणहु नु हु हयु तीहयु बी की देदा ।

34 अने हेर ना आखा माणहु ईसु ने भेटवा आया, अने जत्तयार तीहया ईसु ने देख्या ता तीनी सी वीन्ती कर्या, तु अमारा देस मे गेथो जत रे ।

9

([मत्ती 2:1-12](#); [मत्ती 5:17-26](#))

1 अळतेण ईसु दुंड्या मे बह ज्यो अने दर्या नी हेली धेडे तीना हेर मे आयो ।

2 तीहयी वखत थोडाक माणहु, लखवा मे पडला एक माणेह ने खाटला मे हुवाडीन ईसुनतां लाया । तीमनो भरहो देखीन ईसु तीहया लखवा मे पडला ने हुकम आपीन केदो, सोरा, हीमम्त राख! तारा पाप नी लेदे तने माफी जड जी ।

3 थोडाक युहदी-धरम ह्रीकाडन्या मन मे वीच्यार्या, हीय्यो ते भगवान नो वाक काडे ।

4 तीमना मन ना वीच्यार जाणीन ईसु तीमने केदो, तमु तमारा मन मे एवा बुरा वीच्यार काहा कर र्या?

✧ 9:10 लुका 15:1,2 ✧ 9:13 मत्ती 12:7

5 जादा वारु हु से? “तारा पाप नी लेदे तने माफी जड जी केवा वारु से के, उठीन तारु खाटलु उचलीन चाल केवा वारु से?” ”

6 पण मे आहयु आसम करीन की र्यो के तमु आहयु जाण लेवो के मनख्या ना सोरा ने धरती पोर पाप नी लेदे माणहु ने माफी आपवा नो बी हक से । अळतेण ईसु लखवा मे पडला माणेह ने केदो, “उठ अने तारु खाटलु उचलीन तारा घोर जत रे ।”

7 अने तीहयो उठीन तीना घोर जत र्यो ।

8 आहयु देखीन माणहु बीह ज्या, अने तीहया भगवान ना गुण गावीन बडाय करवा बाज ज्या, जे माणेह ने ईसम हक आप्यो ।

([मत्ती 2:13-17](#); [मत्ती 5:27-32](#))

9 ईसु तां गेथो अगो ज्यो, अने तीहयो मत्ती नाम ना एक माणेह ने फाळो लेवा ना नाका पोर बह रेलो देख्यो, अने तीने केदो, मारी हाते चाल । अने तीहयो उठीन तीनी हाते चाल पड्यो ।

10 ✧ एक दाडो ईसु आहफा ना चेला हाते मत्ती ना घोर मे खाणु, खावा बहयो अने घणा ढेरका फाळो लेण्या अने बीजा पापी आवीन तीनी हाते खाणु खावा बाज र्या हता ।

11 अने आहयु देखीन फरीसी पंथवाळा ईसु ना चेला ने केदा, तमारो मास्तर फाळो लेण्या अने बीजा पापी भेळतो खाणु काहा खाय?

12 ईसु आहयु हमळीन तीमने केदो, “आरगला ने दाक्तर नी जोवे, पण मांदला ने दाक्तर जोवे ।”

13 ✧ एतरे जायन चोखली सास्तर मे लीखली आहयी वात ने हीक लेवो के मने बादा नी जोवती, पण गीण जोय री ईनु मतलब हु से, काहाके मे धरमी माणहु ने नी, पण पापी माणहु ने बोलाव्वा आवलो से ।

([मत्ती 2:18-22](#); [मत्ती 5:33-39](#))

14 अळतेण बपतीस्मा आपण्या युहन्ना ना चेला ईसुनतां आया, अने आहयु केदा, आमु अने फरीसी पंथवाळा उपाह कर्या । पण तारा चेला उपाह काहा नी करता?

15 ईसु तीमने केदो, जत्तयार तक लाडो हाते से, तत्तयार तक वरात्या दुखी हयहे हु? बाखीन तीहया दाडा बी आवहे जत्तयार लाडो तीमनीनतां गेथो सेटो हय जाय, ता तीहया उपाह करहे ।

16 नवलु थीगळ्ळु जुन्ला लुगडा पोर कोय नी लगाडे; काहाके लुगड्ळु धोवहे, ता तीहयो नवलु थीगळ्ळु उहटी जहे, अने जुन्ला लुगडा ने हापकीन जादा फाड देहे।

17 अने नवला अंगुर नो रोह, जुन्ला चामडा ना कवड्या मे कोय नी भरे, नीता अंगुर नो रोह चामडा ना कवड्या ने फाड देहे। अने आसम करीन अंगुर नो रोह वय जहे अने चामडा नो कवड्यो बी बगडी जहे। करीन नवला अंगुर नो रोह नवला चामडा ना कवड्या मे भरे। अने तीहया बेम बचला रेहे।

ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 5:21-43; ॐॐॐॐ 8:40-56)

18 ईसु तीमने आहयी वात केवात बाज रेलो हतो, के मुखयो माणेह आयो अने तीहयो हुंगो वळीन ईसु सी वीन्ती कर्यो, मारी सोरी हमणे मर जेली से। पण आवीन तीनी पोर हात मेक, अने तीहयी जीवती हय जहे।

19 ईसु उठीन आहफा ना चेला भेळतो तीनी पसळ चाल पड्यो।

20 अने देखो, एक बयर ने बारे साल नो पोगराळो दुख हतो, अने तीहयी पसळ गेथी आवीन ईसु ना लुगडा ना छेडा ने सीम लेदी।

21 काहाके तीहयी आहफी ना मन मे केती हती, “कदीम मे ईसु ना लुगडा ने बी सीम लेही ता मे आरगी हय जही।”

22 ईसु पासो फीरीन तीने देख्यो अने केदो, “बेटी हीममत राख; तारो भरहो तने वारु करलो से।” अळतेण तीहयी बयर तत्पारुत वारु हय जी।

23 जत्पार ईसु तीहया मुख्या ना घोर मे पुग्यो अने फेपार्या वगाडवा वाळा अने रडवा बाज रेला देख्यो ता केदो।

24 ईसु तीमने केदो, “सेटा हय जावो, सोरी मरी नी, पण हुव्वा बाज री।” आसम केदो एतरोत अने तीहया ईसु नी हाही उडाडवा बाज ज्या।

25 पण जत्पार माणहु नी गडदी ने बारी नीकाळ देदा। ता ईसु घोर मे जायन सोरी नो हात धर्यो, अने तीहयी उठीन बह जी।

26 अने आहयी वात नी खबर तीहया आखा देस मे फेल जी।

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

27 जत्पार ईसु तां गेथो अगो ज्यो, ता बे आंदळा ईसु पसळ आसम आडता जायन चाल पड्या, “ए दावुद नी अवल्यात, अमारी पोर दया कर।”

28 जत्पार तीहयो घोर मे पुग्यो, ता तीहया आंदळा ईसु हाते आया, अने ईसु तीमने केदो, “के तमारो भरहो से के मे तमने वारु कर सकतलो से?” तीहयो ईसु ने केदो, “होव, मालीक!”

29 तत्पार ईसु तीमना डोळा सीमीन केदो, “तमारा भरहा नी लारे तमारी वाटु हय जाय।”

30 अने तीमना डोळा उगडी ज्या अने ईसु तीमने चेतावीन केदो, “चेतीन रेवो। कोय आहयी वात ने नी जाणे।”

31 पण तीहयो नीकळीन आखा देस मे तीहयी वात फेलाड देदो।

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐ

32 जत्पार तीहयो बारो जवा बाज र्यो हतो, ता देखो, माणहु एक गुंगा ने भुत लागलो हतो, ईसुन्तां लाया;

33 अने जत्पार भुत ने नीकाळ देदलो, ता गुंगो बोलवा बाज ज्यो। अने माणहु नी गडदी वहरायन केवा बाज जी, “ईस्रायल देस मे एवु कदी नी देख्या।”

34 ✨पण फरीसी पंथवाळा केदा, “आहयो ते भुत ना डायला नी लारे भुत ने नीकाळतलो से।”

ॐॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

35 ✨ईसु आखा हेर मे अने गाम मे फीरतो र्यो अने युहद्या ना भक्ती ना घोरु मे माणहु ने हीकाडतो र्यो, अने भगवान ना राज नी खुस-खबर नो परच्यार करतो र्यो, अने आखी भातीन मंदवाड ने अने लुलखाय ने सेटी करतो र्यो।

36 ✨जत्पार ईसु गडदी ने देख्यो ता ईसु तीमनी पोर दया कर्यो, काहाके तीहया तीना गाडरान तेवा हता, तीमनो कोय गुवाळ्यो नी हतो, घबरायला हता अने भटकी जेला हता।

37 ✨तत्पार ईसु आहफा चेला ने केदो, “मेर ते घणी से, पण मेर वाडवा वाळा दाडक्या थोडाक से।

38 एतरे मेर ना मालीक सी वीन्ती करो के तीहयो आहफा नी मेर वाडवा करीन दाडक्या मोकल देय।”

10

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ

(ॐॐॐॐॐ 3:13-19; ॐॐॐॐ 6:12-16)

1 ईसु आहफा ना बारे चेला ने बोलायो अने वीटळळा आत्ताम ने काडवा नो हक आप्यो, अने आखा भातीन मांदला ने आरगा करवा अने आखी लुलखाय सेटी करवा नो हक आप्यो।

2 बारे नेवताळा ना नाम आहया से: पेलो सीमोन, जे पतरस केवाये, अने पतरस नो भाय अंदर्यास; अने जब्दी नो सोरो याकुब अने याकुब नो भाय युहननो;

3 अने फीलीपुस, अने बरतुल्मे, अने थोमस, अने फाळो लेण्यो मत्ती; अने हलफाय नो सोरो याकुब, अने तद्दे;

4 सीमोन कनानी, अने यहुदा ईस्करीयोती, जे ईसु ने धरायो ।

([मत्ती 10:1-4](#) [मत्ती 10:5-13](#) [मत्ती 10:14-17](#))
([मत्ती 6:7-13](#); [मत्ती 9:1-6](#))

5 ईसु बारे जणा ने आहयो हुकम आपीन मोकल्यो, “आडजात्या माणहु भणी नी जजो, अने सामरी माणहु ना हेर मे नी जजो ।

6 पण ईस्रायली जाती ना तीहया माणहु मे जावो, जे खोवायला गाडरान तेम हय जेला से ।

7 अने वाट्ये चालता जायून ज्योरे आडीन ईसम परच्यार करो के हरग राज हाते आय जेलु से ।

8 मांदला ने आरगा करो, मरला ने जीवाडो, कुडावा ने आरगा करीन चोखा करो, भुत ने नीकाळ्ळो । तमने फोकट मे संयबरकत जडली से, एतरे आप देवो ।

9 तमारी कोथळी मे होना ना, चांदी ना अने ताम्बा ना, पय्हा लग नी लीज्जो ।

10 *परच्यार करवा जाय ता, तमारी वाटु झोलो, बे डगला, खाहडा, अने डींगा नी लीज्जो; काहाके दाडक्या ने खावा नु हक से ।”

11 तमु काना बी हेर नीता गाम मे जावो, ता तां पुगीन एक मदत करवा लायक माणेह नो पतो लगाडो, अने तां गेथा जता लग तीनीन्तां रेवो ।

12 जीना बी घोर मे तमु जावो ता केजो, “आहया घोर ना माणहु ने सांती अने संयबरकत जडे ।”

13 कदीम तीना घोर ना माणहु सांती नी संयबरकत हात करे एवा हय ता सांती नी संयबरकत तीमनी पांह रेहे, पण तीमने सांती नी संयबरकत नी जोवती हय, ता सांती नी संयबरकत पासी आवती रेहे ।

14 *कदीम कोय तमारो आव-भाव नी करे, अने तमारी वात नी हमळे, ता तीना घोर मे गेथा, नीता तीना हेर मे गेथा नीकळे ता तमारा पोग नो कादो झटकी देजो ।

15 *मे तमने हाचलीन केम, “नीयाव ना दाडे सदोम अने अमोरा देस ना माणहु गेथी बी तीहया देस ना माणहु ने जादा डंड जडहे ।”

([मत्ती 10:1-4](#) [मत्ती 10:5-13](#) [मत्ती 10:14-17](#))
([मत्ती 13:9-13](#); [मत्ती 21:12-17](#))

16 *देखो, मे तमने लेंड्या हरको माणहुन वच मे गाडरान तेम मोकलु । एतरे गडहा ने तेम कदर्या अने पारवान तेम खरला बणो ।

17 *[“माणहु सी चेतीन रेवो । तीहया तमने हडका देवा करीन भगवान ना भक्ती ना घोर मे लीजहे, अने पंचु अगळ ली जायून हडका देहे ।](#)

18 तमु मने मान र्या करीन तमने राज करन्या, अने राजा अगळ लीजहे, अने ईसम करीन तमु आडजात्या अगळ मारा गवा बणहु ।

19 जत्त्यार तीहया तमने सीपायडा ना हात मे होप देय, ता फीकर नी करजो के आमु हु केहु । काहाके तमने हु केवा जोवे तीहयु भगवान तीहयी टेमे की देहे ।

20 काहाके बोलवा वाळा तमु नी हय, पण भगवान बाह नी आत्मा से, जे तमारा मन मे गेथी बोलहे ।”

21 *तीहया दाडा मे भाय आहफा ना भाय ने मराय नाखहे अने बाह आहफा ना सोरा-सोरी ने धराय देहे अने सोरा-सोरी आय्ह-बाहा ना वीरोद मे हय जहे अने तीमने मराय नाखहे ।

22 *मारा नाम ना कारण आखा माणहु तमारी सी हीगी करहे, पण जे मरते लग गम खाहे, तीमने छुटकारो जडहे ।

23 कदीम तीहया तमने एक हेर मे वेला पाडे ता बीजा हेर मे नाह जजो । काहाके मे तमने हाचलीन केम, तमने ईस्रायली देस ना आखा हेर मे फीरते-फीरते मनख्या नो सोरो आय लागहे ।

24 *[“चेलो, मास्तर गेथो मोटो नी हय अने चाकर्यो मालीक गेथो मोटो नी हय ।](#)

25 *[चेला ने मास्तर बराबर अने पावर्या ने मालीक बराबर हयवान घणु से; जत्त्यार तीहयो घोर ना मालीक ने बालजबुल केदो ता तीहया घोर वाळा ने काहा नी केय?”](#)

([मत्ती 12:1-7](#) [मत्ती 12:8-13](#))
([मत्ती 12:2-7](#))

26 *एतरे माणहु सी ना बीहो । ईसम कंय बी ढकायलु नी हय, जे वीजाळा मे नी लवाये, अने ईसम कंय बी हतायलु नी हय, जे उजन्तु नी हय ।

27 मे तमने जे कंय अंदारला मे केम, तीने तमु वीजाळा मे हमळावो । अने जे कंय तमने होगोत केदलो

* 10:10 1 कुरन्थी 9:14; 1 तीमुथीयुस 5:18 * 10:14 नेवताळा ना काम 13:51 * 10:15 लुका 10:4-12; मत्ती 11:24 * 10:16 लुका 10:3 * 10:17 मरकुस 13:9-11; लुका 12:11,12; 21:12-15 * 10:21 मरकुस 13:12; लुका 21:16 * 10:22 मत्ती 24:9; मरकुस 13:13; लुका 21:17; मत्ती 24:13; मरकुस 13:13 * 10:24 लुका 6:40युहन्ना 13:16; 15:20 * 10:25 मत्ती 9:34; 12:24; मरकुस 3:22; लुका 11:15 * 10:26 मरकुस 4:22; लुका 8:17

से तीहयु तमु घोर ना पडाळ पोर चडीन ज्योरेत परच्यार करो।

28 तीमनी सी ना बीहो जे डील ने मार नाखहे पण जीव ने नी मार सके; बाखीन तीनी सी बीहो, जे डील अने जीव बेम ने नरक मे कर सके।

29 एक पय्हा मे बे घंचडी वैचाय, ते बी तमारा बाह नी मरजी वगर तीमनी माय्न् एक बी धरती पोर पडीन नी मरे।

30 तमारा मुंडा ना एक-एक नीम्बाळा गणायला से।

31 एतरे ना बीहो। तमु ढैरेत घंचडा गेथा मोगा से।

११:११ ११:१२ ११:१३ ११:१४ ११:१५ ११:१६ ११:१७ ११:१८ ११:१९ ११:२० ११:२१ ११:२२ ११:२३ ११:२४ ११:२५ ११:२६ ११:२७ ११:२८ ११:२९ ११:३० ११:३१ ११:३२ ११:३३ ११:३४ ११:३५ ११:३६ ११:३७ ११:३८ ११:३९ ११:४० ११:४१ ११:४२ ११:४३ ११:४४ ११:४५ ११:४६ ११:४७ ११:४८ ११:४९ ११:५० ११:५१ ११:५२ ११:५३ ११:५४ ११:५५ ११:५६ ११:५७ ११:५८ ११:५९ ११:६० ११:६१ ११:६२ ११:६३ ११:६४ ११:६५ ११:६६ ११:६७ ११:६८ ११:६९ ११:७० ११:७१ ११:७२ ११:७३ ११:७४ ११:७५ ११:७६ ११:७७ ११:७८ ११:७९ ११:८० ११:८१ ११:८२ ११:८३ ११:८४ ११:८५ ११:८६ ११:८७ ११:८८ ११:८९ ११:९० ११:९१ ११:९२ ११:९३ ११:९४ ११:९५ ११:९६ ११:९७ ११:९८ ११:९९ ११:१००

(११:११ 12:8-9)

32 “जे मने माणहु अगळ मान लेहे। तीने मे बी मारा हरग वाळा बाह अगळ मान लेही।

33 *अने जे मने माणहु अगळ नीकारो करहे, तीने मे बी मारा हरग वाळा बाह अगळ नीकारो करही।”

११:११ ११:१२ ११:१३ ११:१४ ११:१५ ११:१६ ११:१७ ११:१८ ११:१९ ११:२० ११:२१ ११:२२ ११:२३ ११:२४ ११:२५ ११:२६ ११:२७ ११:२८ ११:२९ ११:३० ११:३१ ११:३२ ११:३३ ११:३४ ११:३५ ११:३६ ११:३७ ११:३८ ११:३९ ११:४० ११:४१ ११:४२ ११:४३ ११:४४ ११:४५ ११:४६ ११:४७ ११:४८ ११:४९ ११:५० ११:५१ ११:५२ ११:५३ ११:५४ ११:५५ ११:५६ ११:५७ ११:५८ ११:५९ ११:६० ११:६१ ११:६२ ११:६३ ११:६४ ११:६५ ११:६६ ११:६७ ११:६८ ११:६९ ११:७० ११:७१ ११:७२ ११:७३ ११:७४ ११:७५ ११:७६ ११:७७ ११:७८ ११:७९ ११:८० ११:८१ ११:८२ ११:८३ ११:८४ ११:८५ ११:८६ ११:८७ ११:८८ ११:८९ ११:९० ११:९१ ११:९२ ११:९३ ११:९४ ११:९५ ११:९६ ११:९७ ११:९८ ११:९९ ११:१००

(११:११ 12:51-53; 14:26-27)

34 “आहयु ना हमजो के मे धरती पोर सांती लीन आवलो से। मे सांती लीन नी आयो बाखीन तलवार लीन आवलो से।”

35 मे आनीन करीन आवलो से के बेटा ने बाह ना वीरोद मे करवा, अने ववेह ने हाहु ना वीरोद मे करवा करीन आवलो से।

36 माणेह ना वेरी तीना घोर वाळा बण जहे।

37 “जे बेटो आहफा ना बाह ने नीता आहफा नी आय्ह ने मार गेथो जादा मोंग करे, तीहयो मारी लायक नी हय। अने जे बी बाह बेटा ने नीता बेटा ने मारी गेथो जादा मोंग करे तीहयो मार लायक नी हय।

38 *जे कोय आहफा ना दुख नु कुरुस उचलीन मार पसळ नी चाले, तीहयो मार लायक नी हय।

39 *जे आहफा नो जीव बचाडवा हींडे, तीहयो आहफा ना जीव ने खोय देय; अने जे मारीन करते आहफा नो जीव खोय नाखहे, तीहयो आहफा ना जीव ने बचाड लेहे।”

११:११ ११:१२ ११:१३ ११:१४ ११:१५ ११:१६ ११:१७ ११:१८ ११:१९ ११:२० ११:२१ ११:२२ ११:२३ ११:२४ ११:२५ ११:२६ ११:२७ ११:२८ ११:२९ ११:३० ११:३१ ११:३२ ११:३३ ११:३४ ११:३५ ११:३६ ११:३७ ११:३८ ११:३९ ११:४० ११:४१ ११:४२ ११:४३ ११:४४ ११:४५ ११:४६ ११:४७ ११:४८ ११:४९ ११:५० ११:५१ ११:५२ ११:५३ ११:५४ ११:५५ ११:५६ ११:५७ ११:५८ ११:५९ ११:६० ११:६१ ११:६२ ११:६३ ११:६४ ११:६५ ११:६६ ११:६७ ११:६८ ११:६९ ११:७० ११:७१ ११:७२ ११:७३ ११:७४ ११:७५ ११:७६ ११:७७ ११:७८ ११:७९ ११:८० ११:८१ ११:८२ ११:८३ ११:८४ ११:८५ ११:८६ ११:८७ ११:८८ ११:८९ ११:९० ११:९१ ११:९२ ११:९३ ११:९४ ११:९५ ११:९६ ११:९७ ११:९८ ११:९९ ११:१००

(११:११ 9:41)

40 *जे तमारु आव-भाव करे, तीहयो मारो आव-भाव करे, अने जे मारो आव-भाव करे, तीहयो तने मोकलन्या नो आव-भाव करे।

41 जे भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु नो आनीन करते आव-भाव करे के तीहयो भगवान वगे गेथी वात केण्यो माणेह से, ता तीने भगवान वगे गेथी वात केण्या ना ईलाम ने तेवुत ईलाम जडे। अने जे धरमी नो

आनी करते आव-भाव करे के तीहयो धरमी से, ता तीने भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु ना ईलाम ने तेवुत ईलाम जडे।

42 अने जे कोय आहया नान्ला हुदला चेला माय्न् काना एक ने पीवा करीन टाडलु पाणी आसम करीन आपहे के तीहयो मारो चेलो से, ता मे तमने हाचलीन केम के तीहयो आहफा नु ईलाम हात करहेन करहे।

11

११:११ ११:१२ ११:१३ ११:१४ ११:१५ ११:१६ ११:१७ ११:१८ ११:१९ ११:२० ११:२१ ११:२२ ११:२३ ११:२४ ११:२५ ११:२६ ११:२७ ११:२८ ११:२९ ११:३० ११:३१ ११:३२ ११:३३ ११:३४ ११:३५ ११:३६ ११:३७ ११:३८ ११:३९ ११:४० ११:४१ ११:४२ ११:४३ ११:४४ ११:४५ ११:४६ ११:४७ ११:४८ ११:४९ ११:५० ११:५१ ११:५२ ११:५३ ११:५४ ११:५५ ११:५६ ११:५७ ११:५८ ११:५९ ११:६० ११:६१ ११:६२ ११:६३ ११:६४ ११:६५ ११:६६ ११:६७ ११:६८ ११:६९ ११:७० ११:७१ ११:७२ ११:७३ ११:७४ ११:७५ ११:७६ ११:७७ ११:७८ ११:७९ ११:८० ११:८१ ११:८२ ११:८३ ११:८४ ११:८५ ११:८६ ११:८७ ११:८८ ११:८९ ११:९० ११:९१ ११:९२ ११:९३ ११:९४ ११:९५ ११:९६ ११:९७ ११:९८ ११:९९ ११:१००

1 जतयार ईसु आहफा ना बारे चेला ने आहयी हीकापण आप चुक्यो अने गलील जीला ना हेर-हेर मे हीकापण आपतो, अने परच्यार करतो जाय्न् तां गेथो जत र्यो।

2 जतयार युहन्नो जेल मे रीन ईसु मसीन काम ना बारा मे खबर हमळीन अने आहफा ना चेला ने तीने आहयु पुसवा मोकलयो,

3 “हु आव्वा वाळो तुत से नीता आमु बीजा नी वाट जोवया?”

4 ईसु तीने जपाप आप्यो, “जे कंय तमु हमळो अने देखो तीहयु आखु जाय्न् युहन्नना ने की देजो,

5 के आंदळा देखे, अने लंगडा चाले, कुडावा आरगा हये, बेरा हमळे मरला जीवता हये, गरीब ने खुस-खबर हमळायो।

6 अने जुगाळो से तीहयो, जे मारी कारण सी ठोकर नी खाय?”

7 जतयार तीहया तां गेथा चाल पड्या, ता ईसु युहन्नना ना बारा मे माणहु ने केवा बाज ज्यो, “तमु बडा मे हु देखवा जेला हता? के वाहळु मे हीलत्ला वाहण्या ने?”

8 अळी तमु हु देखवा जेला हता? के नरम लुगडा पेरला माणेह ने? देखो, जे नरम लुगडा पेर, तीहया राजा नी हवेली मे रेय।

9 ता अळी काहा जेला हता? भगवान वगे गेथा केण्या माणेह ने देखवा करीन जेला हु? होव, मे तमने केम के भगवान वगे गेथा केण्या गेथा बी मोट्ला माणेह ने देखवा जेला।

10 आहयो तीहयोत से, जीना बारा मे लीखलु से; के देख; मे मारा हरगदुत ने तार गेथो अगळ मोकलही। तीहयो तार अगळ तार जुगु रोहो तीयार करहे।

11 मे तमने हाचलीन केम के, जे आहय सी पयदा हयलो से, तीमनी मे गेथो युहन्नना बपतीस्मा आपवा वाळा सी कोय मोटो नी हय, पण जे हरग राज मे नाना

सी नानो से तीहयो बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना गेथो मोटो से।

12 *युहन्ना बपतीस्मा आपण्यो आयो तां गेथात आज तक माणहु हरग राज मे ताखत भेळ भरायता रेता हता, अने ताखत वाळा तीने हापकी लेता हता।

13 भगवान वगे गेथी वात केण्यो माणेह अने मुसा नी लारे लीखली सास्तर, बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना ने आव्वा नी पेलेत भगवान वगे गेथी वात केता हता।

14 *कदीम तमने जोवे ता मानो के एलीया जे आव्वा वाळो हतो तीहयो आहयो युहन्नो से।”

15 जीना कान्टा हय, तीहयो हमळी लेय।

16 मे आहयी पीडी ना माणहु नी बराबरी मे कोय सी करु? तीहया हाट मे बहला तीहया सोराम नी तेवा से, जे एक-बीजा सी आडीन केता हता,

17 के आमु ते तमारी वाटु पीहो वगाइया, अने तमु नी नाचया; आमु ते दुखी हया, अने तमु छाती नी पीट्या।

18 काहाके बपतीस्मा आपण्यो युहन्नो नी ते रोट्ला खातो हतो अने नी पीतो हतो, अने तीहया केता हता के तीनी मे भुत से।

19 माणहु नो सोरो खातो-पीतो आयो, अने तीहयो केतो हतो के देखो, “खादइयो अने दारकुट्टो माणेह, फाळो लेण्यो अने पापी नो दोस्तीदार से। पण जे माणहु ने भगवान नी अक्कल हीकाडे तीहया खरला से।”

२२२ २२२२ २२२२ २२ २२२२२२ २२२ २२२
२२२२ २२२२२ २२२२ २२ २२२

20 ता ईसु तीहया हेर ना माणहु ने खीजवायन वडवा बाज ज्यो, तां हारीक ईसु ढेरैत जुदा-काम क्यो पण तीहया आहया काम देखीन बी पाप भणी गेथा मन फीरवीन भगवान वगा नी वळ्या।

21 ए खराजीन हेर! ए बेतसेदा! तमारी वाटु दुख नी वात से; देख, जे सकृती ना काम तमारी मे क्यो, तीहया सुर अने सेदा मे करतो, ता तीहया ठेला ओडीन अने रोखडा मे बहीन पापु भणी गेथा मन फीरवीन भगवान वगा वळ जता।

22 एतरे मे तमने केम नीयाव ना दाडे तमारी हालत सुर हेर अने सेदा हेर नी हालत सी बी जादा वेठवा जुगु हयहे।

23 “अने ए कफरनहुम! हु तु हरगे लग उचु हयही? नी! तु ते पताळ मे लग हेटो जही; जे सकृती ना काम तारी मे करला से, कदीम तीहया सदोम मे करतो, ता तीहया आज लग बणीन रेता।

* 11:12 लुका 16:16 * 11:14 मत्ती 17:10-13; मरकुस 9:11-13 युहन्ना 1:18; 10:15 * 12:7 मत्ती 9:13

24 *एतरे मे तमने केम, नीयाव ना दाडे तमने सदोम गेथो जादा डंड जइहे।”

२२२ २२२२ २२२२
(२२२२ 10:21-22)

25 तीहयी टेमे ईसु केदो, “बाह! हरग अने धरती ना मालीक! मे तारा गुण गावु; काहाके तु आहयी आखी वात ने अक्कल वाळा अने भणला माणहु गेथी हताडीन भोळा सोरा हरका माणहु अगळ उजन्ती क्यो।

26 होव बाह! तु आनी करते आसम क्यो काहाके तने आहयुत वारु लाग्यु।”

27 * “मारो बाह, मने आखु कंय आप देदलो से। बाह ने सोडीन कोय बी बेटा ने नी जाणतु। आहयीत रीते बेटा ने सोडीन बाह ने कोय नी जाणतु। अने तीहयो एतरोत बाह ने जाणे, जीमनी पोर बेटो बाह ने उजन्तो करे।”

28 “ए आखा काम करीन थाकला अने भार मे डबायला माणहु मारीन्तां आवो, मे तमने अराम आपही।

29 मारो वळो आहफा पोर मेक लेवो अने मार सी हीको, काहाके मे नीचळो अने मन मे गरीब से। अने तमु तमारा मन मे अराम हात करहु,

30 काहाके मारो वळो वारु से, अने मारो भार फवरलो से।”

12

२२२ २२२२ २२ २२२२२ २२ २२२२२
(२२२२२ 2:23-28; २२२२ 6:1-5)

1 ईसु काना अराम ना दाडे गम ना खेतर मायन जवा बाज रेलो। ता तीमना चेलाम ने भुक लागी, अने तीहया उंब्या तोडी-तोडीन खावा बाज ज्या।

2 आहयु देखीन फरीसी पंथवाळा ईसु ने केदा, “देख, जे काम अराम ना दाडे करवा वारु नी हय, तीहयुत काम तारा चेला कर र्या।”

3 ईसु तीहया फरीसी माणहु ने केदो, “खरला सास्तर मे तमु नी भण्या हु? के जत्थार दावुद राजा अने तीना हाती ने भुक लागी ता तीहया हु क्य्या?”

4 तीहया भगवान ना तम्बु मे जायन भेट चडावला रोट्ला खादा, अने नीस्ता भगवान ना पुंजारा ने सोडीन तीने अने तीना हाती ने रोट्ला खावा ताले नी हतु।”

5 नीता, मुसा नी लारे लीखली सास्तर मे तमु नी भण्या हु? के भगवान ना मंदीर ना पुंजारा अराम ना दाडा नो नेम तोडीन बी तीहया वण-गुनाळ्ळा ठेर्या।

* 11:24 मत्ती 10:15; लुका 10:12 * 11:27 युहन्ना 3:35;

6 “मे तमने केम, जे आज्ञे हारीक से तीहयो मंदीर गेथो बी मोटो से।

7 *कदीम तमु सास्तर मे लीखली आहयी वात हमजी जता के मे माणहु मे गीण देखवा हींडु, जानवरु ने मारीन बादा नी जोवती ता वण-गुनाळ्ळा ने गुनाळ्ळा नी टेरावता।

8 काहाके मनख्या नो सोरो अराम ना दाडा नो मालीक से।”

ॐॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 3:1-6; ॐॐॐॐ 6:6-11)

9 अने अळतेण ईसु तां गेथो अगो ज्यो, अने भगवान ना भक्ती ना घोर मे ज्यो।

10 तां एक माणेह हतो, तीनो हात हुक जेलो हतो। ईसु पोर गुनो लगाडवा करीन फरीसी माणहु तीने पुछ्या, “अराम ना दाडे कोयने वारु करवा तालेत से हु?”

11 *ईसु तीमने केदो, “कदीम तमारु एकीत गाडरु हय, अने तीहयु खाडा मे पड जाय, ता तमारी मायन एवु कोय से, जे अराम ना दाडे तीने धरीन नी नीकाळे?”

12 माणेह ते गाडरा गेथो घणो मोगो से। एतरे अराम ना दाडे भलाय करवा तालेत से।”

13 ता तीहयो ते माणेह ने केदो, “तारो हात नाम्बो कर।” अने तीहयो आहफा नो हात नाम्बो कर्यो, अने तीहयो हात वारु हय ज्यो। अने बीजा वारला हात ने तेवो हय ज्यो।

14 एतरे फरीसी पंथवाळा बारथा नीकळीन ईसु ना वीरोद मे आहयो वीच्यार कर्या आमु आने कीसम करीन मारया?

ॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ

15 ईसु आहयु जाण ज्यो अने तां गेथो चाल पड्यो। अने घण ढेरका माणहु ईसु पसळ चाल पड्या। तीहयो आखा ने आरगो करतो हतो।

16 बाखीन तीहयो तीमने आहयु कीन चेतावतो हतो के “तमु मारु नाम लीन बीजा माणहु अगळ उजन्तो नी करजो।”

17 आहयु एतरे हयु के भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु यसाया नी लारे जे मालीक केदलो हतो, तीहयु पुरु हये:

18 आहयो मारो चाक्यो से, आने मे टाळलो से; आहयो मारो घणो मोंगाळ्ळो से, मे आनी पोर घणो खुस से। मे आनी मे मारी आत्मा भर देही। अने आहयो आखा देस ना माणहु ने हाचलीन नीयाव नी खुस-खबर करहे।

19 तीहयो नी झगडो करे, अने नी धुम मचाडहे; अने नी हाट मे कोय बी आनो बोल नी हमळे।

20 आहयो कचरायली वाहण ने नी तोडे। अने ओलायत्ला दीवा ना बाम्ळा ने अगोत नी ओलवे। जत्त्यार लग आहयो हाचलीन नीयाव करीन जीक नी अपाडे, तां लग पासो नी सोडे।

21 तत्त्यार आखा देस ना माणहु आना नाम नी आह करहे।

ॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 3:20-30; ॐॐॐॐ 11:14-33)

22 अळतेण माणहु एक आंदळा माणेह ने ईसुनतां लाया, तीहयु गुंगु बी हतु। अने भुत लागलु हतु। ईसु तीने आरगो कर्यो। अने तीहयो बोलवा अने देखवा बाज ज्यो।

23 आखा माणहु वहरायन ईसु ना बारा मे केवा बाज ज्या, “आहयो दावुद नी अवल्यात हयवा जोवे हु?”

24 *पण आहयी वात हमळीन फरीसी पंथवाळा केदा, “आहयो ते भुत ना मुखी बालजबुल नी मदत सी भुत ने नीकाळे।”

25 ईसु तीमना वीच्यार जाणीन तीमने केदो, “जे राज मे बेरजाव पड जाय तीहयु कदी नी टेके। एमेत तीहयु घोर नीता हेर बी नी टेके, जीनी मे बेरजाव पड जाय।

26 कदीम भुतडोत आहफा ना वीरोद मे हय जाय ता तीनु राज कीकम टेकलु रेहे?

27 अने कदीम मे भुतडा नी मदत सी भुत ने काडु ता तमारा सोरा कोयनी मदत सी भुत काडे? एतरे तीहया तमारो नीयाव करहे।

28 पण कदीम मे भगवान नी जीव आत्मा नी ज्योरे भुतडा ना जोमु ने काडु, ता जाण लेवो के भगवान नु राज तमारी वच मे आय जेलु से।”

29 कोय बी माणेह काना बी जोर वाळा माणेह ना घोर मे भरायन हमान नी लुट सके जत्त्यार तक तीहया ते जोर वाळा माणेह ने बांद नी लेय। अने जत्त्यार तीहयो ते जोर वाळा ने बांद लेय, तत्त्यार तीहयो तीना घोर मे भरायन हमान लुट सके।

30 *जे मारी हाते नी हय, तीहयो मारा वीरोद मे से, अने जे मारी हाते भगवान गेथा सेटा हयला माणहु ने भेळा नी करे, तीहयो तीमने रीवण्या-तीवण्या कर र्यो।”

31 एतरे मे तमने केम, माणहु ने आखी भाती ना पाप नी लेदे माफी जड जहे; आंया लग के भगवान नो जबरण वाक काडे तीने बी माफी जड जहे, पण भगवान नी चोखली आत्मा नो वाक काडे ता तीने माफी नी जडे।

32 *जे कोय मनख्या ना सोरा ना वीरोद मे कंय केहे, तीने माफी जड जहे। पण चोखली आत्मा ना वीरोद मे कंय केहे, तीने माफी नी जडे। आहयी कळी मे बी माफी नी जडे, अने आव्वा वाळी कळी मे बी माफी नी जडे।

(2222 222 22222 222)
(22222 6:43-45)

33 *कदीम एक झाड वारु हय, ता तीना फोळ बी वारु रेहे, अने कदीम एक झाड खोडलु रेय, ता तीनु फोळ बी खोडलुत रेहे, काहाके एक झाड नी ओळखाण तीना फोळ सी हये।

34 *ए गडहा ना सोरा! तमु बुरा हयुन बी वारली वात कीसम की सके? जे तमारा मन मे भरलु से, तीहयुत तमारा मोडा मे गेथु आवे।

35 वारलु माणेह आहफा ना वारला मन ना खजाना मे गेथी वारली वात नीकाळे; अने खोडलो माणेह आहफा ना खोडला मन ना खजाना मे गेथी खोडली वात नीकाळे।

36 एतरे मे तमने केम, “नीयाव ना दाडे माणहु ने आहफाम नी एक-एक रीकामी वात नो लेखो आपु पडहे।

37 काहाके तमु आहफाम नी वात नी लारेत वण-गुनाळ्ळा अने गुनाळ्ळा ठेरहु।”

(2222 22 2222222 22 22222)
(222222 8:11-12; 22222 11:29-32)

38 *तीहयी टेमे थोडाक चोखली सास्तर हीकाडन्या, अने फरीसी पंथवाळा ईसु ने केदा, “भास्तर! आमु तारी लारे एक उजन्ती सेलाणी देखवा हय र्या।”

39 *पण ईसु तीमने केदो, “आहयी पीडी ना कुह्र्या अने छीनाळ्या माणहुत एक सेलाणी देखवा हीडे, पण भगवान वगे गेथी वात केणया माणेह योना नी सेलाणी ने सोडीन कानी बी सेलाणी आमने नी देखाव पडे।”

40 जीसम योना तीन दाडा मे अने तीन रात मे राकस माछला ना पेट मे रेलो, तेमत मनख्या नो सोरो धरती मे रेहे।

41 नीयाव ना दाडे नीनवे हेर ना माणहु आहयी पीडी ना माणहु हाते जीवता हयहे, अने आमने गुनाळ्ळा ठेरावहे। काहाके तीहया योना नी लारे भगवान नी केदली वात हमळीन, पापु भणी गेथु मन फीरवीन भगवान गवा वळला हता, अने देखो, आज्जे ते योना गेथो बी घणो मोटो से।

42 नीयाव ना दाडे दखणाव देस नी राणी आहयी पीडी ना माणहु हाते जीवती हय जहे, अने आहयी पडी ना माणहु ने गुनाळ्ळा ठेरावहे; काहाके तीहयी

सुलेमान राजा नी अककल वाळी वात हमळवा करीन धरती नी काकड गेथी आवली, अने देखो, आज्जे ते सुलेमान राजा गेथो बी मोटो से।

(222 22222 222)
(22222 11:24-26)

43 “जत्यार वीटळ्ळी आत्मा माणेह मे गेथी नीकळी जाय, ता तीहयी अराम करवा करीन, हुकला जागा मे, जागो होदती रेय; पण तीने अराम नी जडे।

44 ता तीहयो कैय ‘जा गेथो नीकळ्ळो से, तांत मारा तीहया घोर मे पासो जही।’ अने भुतडा नो वीटळ्ळो जोम पासो आवे, ता तीने तीहयु घोर हुन्लु, झाटकीन वारलु अने चापडु करीन घटाळु करलु देखाव पडे।

45 ता तीहयी वीटळ्ळी आत्मा पासी जत रेय अने जायुन तीनी हाते बीजी हात कुह्र्याण वीटळ्ळी आत्मा ने बी ली आवे। अने तीहया माणेह मे भरायुन तांत रेवा बाज जाय। अने तीहया माणेह नी पेले गेथी बी जादा वेला हय जाय। आवीत वेला आहया पीडी ना माणहु नी बी हयहे, जे कुह्र्या से।”

(222 22 222222 222 222)
(222222 3:31-35; 22222 8:19-21)

46 ईसु घोर मे माणहु ने हीकाडवा बाज र्यो हतो, तीहयीत टेमे तीनी आय्ह अने भाय आया। तीहया बारा उबा हय रेला, अने ईसु ने भेटवा हींडता हता।

47 कानो आवीन ईसु ने केदो, “देख! तारी आय्ह अने भाय बारथा उबा हय र्या, तीहया तारी हाते वात करवा हींडे।”

48 ईसु तीमने केदो, “कोय से मारी आय्ह? अने कोय से मारो भाय?”

49 अने आहफा ना चेला भणी हात नो अनसारो करीन तीहयो केदो, “देखो! आहया से मारा भाय अने मारी आय्ह!”

50 काहाके जे कोय मारा हरग वाळा बाह नी मरजीन अनसारे जीवे, तीहयोन-तीहयो मारो भाय, अने मारी बेनेह, अने मारी आय्ह से।”

13

(222 2222222 22222 22 222222)
(222222 4:1-9; 22222 8:4-8)

1 तीहयात दाडे ईसु घोर मे गेथो नीकळीन दर्या धेडे जीन बह ज्यो।

2 *अने दर्या धेडे ईसुनतां घणा ढेरका माणहु आय लाग्या अने तीहयो ढुंड्या पोर चडीन बह ज्यो, अने आखा माणहु दर्या धेडे उबा हय ज्या।

3 तीहयो दाखला ना लारे तीमने वात हीकाड्यो । अने तीहयो एक दाखलो केदो, “हमळो! कानो कीरसाण बीज वाव्वा ज्यो ।

4 वाव्ता-वाव्ता मे थोडाक बीज वाट धेडे पड्या, अने चडा आवीन तीने खाय ज्या ।

5 थोडाक बीजडा चाफर्या वाळा जागा मे पड्या तां उतळो कादो हतो; एतरे तीहया छोट्टा उगी आया; अने मुळ्या उन्डे नी ज्या ।

6 एतरे दाहड्ड उगीन तोप लाग्यो ता तीहयो धान चीमायून हुक ज्यु ।

7 थोडाक बीज काटा वाळा झाटवा मे पड्या, अने उग्या पण कटाळ्ळा झाटवा तीहया रोपा ने डाब देदा ।

8 थोडाक बीजडा वारली जागा मे पड्या अने उगीन मोटा हयून काना होव गुणा, अने काना साट गुणा, अने काना तीस गुणा फोळ लाया ।”

9 जीनी पांह हमळवा ना कान्टा हय तीहयो हमळ लेय ।

ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 4:10-12; ⓂⓂⓂⓂⓂ 8:9-10)

10 ईसुन ना चेला हाते आवीन तीने केदा, “तु काहा माणहु ने दाखला मे हीकापण आपे?”

11 ईसु तीमने जपाप आप्यो, “मे आनीन करीन दाखला मे देखाड्ड काहाके हरग राज ना बारा मे जाणवा नी हमज तमने भगवान आपलो से, पण हीय्या माणहु ने नी आप्यो ।

12 *काहाके जीनी पांह थोडीक आप्ली अक्कल से, तीनेत अळी आपहे अने तीना पांह ढेरेत अक्कल हय जहे । पण जीनी पांह कंय बी नी हय, तीनी पांह गेथी तीहयी अक्कल बी मांग लेहे ।”

13 मे तीमने दाखला मे हीकाड्ड काहाके हीय्या देखता जीन बी नी देखे, अने हमळता जीन बी नी हमळे अने नी हमजे ।

14 यसायो आहयी बी वात भगवान वगे गेथी केदलो हतो, तीहयी वात तीहया माणहु मे तेम ने तेम पुरी हय री: तमु हमळहु, अने हमळ्यात करहु, पण तमने थोडीक बी नी हमजाये; अने तमु देखहु, पण तमने पल्ले नी पडे ।

15 काहाके आहया आहफाम नु मन काटु कर लेदला से । आहया मन बेरा हय जेला से । अने आहया आहफाम ना डोळा मीच लेदला से । आहया ईनीन करते आसम कर्या काहाके ईमने कंय बी नी देखायवा जोवे, अने ईमने कंय बी नी हमळाव्वा जोवे, अने ईमना मन ने

कंय बी पल्ले नी पडवा जोवे, अने कदी मारी भणी नी वळवा जोवे, काहाके मे ईमनो छुटकारो कर देही ।

16 *पण जुगाळा से तमारा डोळा, काहाके हीय्या देखे, अने जुगाळा से तमारा कान्टा, काहाके हीय्या हमळे!

17 मे तमने हाचलीन केम, के ढेरेत भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु अने नीयाव करन्या हेर कर्या के, जे वात तमु देखो, देख्या पण नी देखाय; अने जे वात तमु हमळो, हमळ्या, पण नी हमळ्या ।

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 4:13-20; ⓂⓂⓂⓂⓂ 8:11-15)

18 हाव तमु कीरसाण ना दाखला नो मतलब हमजो:

19 बीज वाव्वा नी टेमे जे बीज वाट धेडे पड्या, तीहया आहयी सेलाणी देखाडे के कदीम कोय भगवान ना राज ना बोल हमळे, बाखीन हमजे नी, ता तीना मन मे जे वेरायलु से, तीने कुहर्यो भुतडो आवीन लीत्ती रेय ।

20 चाफर्या वाळी जागा मे वाळा बीज तीहया माणेह नी सेलाणी से: तीहयो भगवान नो बोल हमळतेत खुस हयून मानीन आवरे;

21 पण तीनी मे मुळ्या उंडा नी हयवा सी तीहयो थोडाक दाडा लग भरहो करे, पण भगवान ना बोल नी लेदे तीनी पोर दुख अने वेला आय पडे, ता तीहयो तत्पारुत भरहो सोड देय ।

22 जे बीज झाटवा वाळी जागा मे पड्यु तीहयो ते माणेह नी सेलाणी से, जे भगवान ना बोलु हमळे ते खरो, पण तीने कळी मे वाळी जीवायून नी फीकर अने धन नी लालच भगवान ना बोलु ने पाळीन चालवा नी देय, अने तीहयो जीवायून फोळ नी लावे ।

23 वारली जागा मे पडलु बीज तीहया माणेह नी सेलाणी से: जे भगवान ना बोलु हमळे, अने हमजे, अने फोळ लावे । कानो होव गुणा फोळ लावे, कानो साट गुणा फोळ लावे, अने कानो तीस गुणा फोळ लावे ।

ⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

24 ईसु तीमनी अगळ एक अळी दाखलो केदो, “हरग नु राज तीहया माणेह नु हरकु से, जे आहफा ना खेतर मे वारलु बीज वेर्यो ।

25 पण जत्पार माणहु हुव्वा बाज रेला, ता तीनो वेरी आयो, अने गम मे जंगली बीज ने वेरीन जत र्यो ।

26 जत्पार हुका फुट्या अने उंब्या नीकळ्या ता जंगली बीज देखाव पड्या ।”

27 एतरे पावर्या मालीक ना घोर आवीन मालीक ने केदा, “मालीक तु तारा खेतर मे वारलु बीज नी वेर्यो हु? ता तीनी मे जंगली बीज कीकम उग आया?”

28 मालीक तीमने केदो, “आह्यु काना वेरी नु काम से।” ता पावर्या तीने पुछ्या, “तारी मरजी हय ता आमु जायन जंगली बीज ने उखड दीया?”

29 मालीक केदो, “नी ईसम ना करो नीता कंय मायन जंगली बीज ना झाटवा हाते, गम बी नी उखडी जाय।

30 वाडणी आवते लग भेळात वदवा देवो। वाडवा नी टेम पोर वाडवा वाळा ने केही, पेले जंगली बीज ना झाटवा भेळा करो अने धपाडवा करीन हीमना पुळा बांदो। अने अळतेण गम ना दाणा ने मारी मोहटी मे भेळा करो।”

ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 4:30-32; ॐॐॐॐ 13:18-19)

31 ईसु तीमने एक अळी दाखलो हमळायो, “हरग नु राज राय ना दाणान तेवु से, जीने लीन कानो माणेह आहफा ना खेतर मे वेर देदो।

32 तीह्यु ते बीजा आखा बीज मे गेथु नानु रेय, पण उगीन वदीन वाडी ना भाजी-पाला ना झाटवा गेथु मोट्टु हय जाय, अने एवु झाटवु बण जाय के हरग ना चडा आवीन तीना डाळ्या पोर पोतरा बांदीन रेवा बाज जाय।”

ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 13:20-21)

33 ईसु तीमने अळी एक दाखलो हमळायो, “हरग नु राज तीहया खमीर हरकु से, जीने लीन कानी बयर तीन कांगणी लोट मे भेसकी अने आखो लोट खमीर वाळो हय ज्यो।”

ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ
(ॐॐॐॐॐ 4:33-34)

34 ईसु आखी वात दाखला नी लारेत माणहु ने हमजाडतो हतो। अने दाखला वगर कंय बी नी केतलो।

35 भगवान वगे गेथी वात केण्या माणहु नी लारे जे केदलु तीह्यु पुरु करवा नी करतेत ईसु दाखला नी लारे वात करतो हतो: जेम भगवान केदलो, मे दाखलो केवा करीन मारु मोड्डु उगाडही; अने कळ घडायली तां गेथा पेलना वारा नी हतायली वात उजन्ती करही।

ॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

36 ईसु माणहु ने वळाय दीन पासो घोर आयो। तीना चेला तीनीन्तां आवीन केदा, “खेतर मे वाळा जंगली बीज ना दाखला नु मतलब हु हये तीह्यु आमने हमजाड दे।”

37 ईसु तीमने केदो, “वारलु बीज वेरन्यो कीरसाण, मनख्या नो सोरो से;

38 अने खेतर आह्यी कळी से: वारलु बीज भगवान ना राज ना माणहु से; अने जंगली बीज कुहर्या भुतडा ना माणहु से;

39 अने वेरवा वाळो वेरी भुतडो से; वाडणी कळजुग नु खत्तम हयणु से; वाडण्या हरगदुत से।

40 जीसम माणहु जंगली बीज ना झाटवा ने भेळा करीन आक्ठु मे धपाड देय, तेमेत आह्यी कळजुग खत्तम हयहे।

41 मनख्या नो सोरो हरगदुत ने मोकलहे अने तीहया तीना राज मे गेथा आखा पाप करन्या ने अने गलत काम करन्या माणहु ने भेळा करहे,

42 अने तीमने आक्ठु नी दर्या मे धकली देहे; अने तीहया माणहु तीह्यी आक्ठु नी भाटी मे ढोळो-ढोळो अने फुकु-फुकु रडहे

43 तीना वारा मे धरमी माणहु आहफा ना बाह ना राज मे दाडान तेम भबळहे। जीना कान्टा हय तीहयो हमळी लेय।”

ॐॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐॐ

44 “हरग नु राज खेतर मे खोवायला धन ने तेवु से, जे काना माणेह ने जड्यु अने तीह्यु माणहे हताड देदु अने तीह्यु खुस हय जाय अने आखु कंय वेचीन तीहया खेतर ने वेचातु लेदो।”

ॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ

45 “अळी हरग नु राज एक वेपारीन तेवु से जे वारला मोती नो होदवाळ्या हतो।

46 जत्थार तीने एक मोगलो मोती जड्यो ता तीहयो जायन आहफा नु आखु कंय वेच देदो अने तीने वेचातु ली लेदो।”

ॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐॐ

47 “अळी हरग नु राज तीह्यी मोट्टी जाळ ने तेवु से तीहया दर्या मे नाख देदा, अने आखी भाती ना माछला हापकी लायो।

48 अने जत्थार जाळ भराय जी, ता काहर्या तीनी जाळ ने धेडे हापकी लाया, अने बहीन वारु-वारु तां ठाहरा मे भेळा कर्या अने बगडला-बगडला माछला ने नाख देय।

49 कळ खत्तम हयवान टेमे बी एमेत हयहे। हरगदुत आवीन पापी माणहु ने धरमी माणहु मे गेथा सेटा करहे,

50 अने तीमने आक्ठा ना खाडा मे नाखे। ता तीहया माणहु रडहे अने दातु ककडावता रेहे।”

ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐ

51 हु तमु आह्यी आखी वात ने हमज्या?

52 ईसु तीमने केदो, “एतरे जे बी चोखली सास्त्र नो कायदो हीकाइन्यो हरग राज नो चेलो बण्लो से, तीहयो तीहया घोर मालीक हरको से, जे आहफा ना घोर ना खजाना मे गेथो नवला अने जुन्ला चीज नीकाळे।”

ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 6:1-6; ⓂⓂⓂⓂⓂ 4:16-30)

53 जत्तयार ईसु आहया आखा दाखला की देदो, ता तां गेथो जत र्यो।

54 अने ईसु आहफा ना हेर मे आवीन तीहया भगवान ना भक्ती ना घोर मे जायन माणहु ने हीकाडवा बाज ज्यो। के तीहया घबरायन केवा बाज ज्या, “अने आहयी अक्कल अने घणा जुदा-काम कां गेथा जड्या?”

55 आहयो हुतार नो सोरो नी ह्य हु? अने हु आनी आय्ह नु नाम मरीयम अने तीना भाय नु नाम याकुब, अने युसुफ अने सीमोन अने यहूदा आना भाय नी ह्य?

56 अने हु आखा बेनेह आपणी वच मे नी रेय? अळी आने आहयी आखी अक्कल अने जोर कां गेथो जड्यो?”

57 *आनीन करता तीहयो ठोकर खादो, पण ईसु तीने केदो, “भगवान वगे गेथी वात करन्यो माणेह नी ईज्जत तीना गाम ने अने घोरन्या ने सोडीन आखी जागे ह्ये।”

58 अने ईसु तां भरहो नी कर्या करीन जादा काम नी कर्यो।

14

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 6:14-29; ⓂⓂⓂⓂⓂ 9:7-9)

1 तीहयी टेमे चोवथा देस नो राजा हेरोद ईसु ना बारा मे ह्मळ्यो।

2 अने आहफा ना पावर्या ने केदो, आहयो ते बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना से। हीय्यो मरला मे गेथो जीवतो ह्य जेलो से, एतरे तीनी सी सक्ती ना काम तीनी लारे ह्यत्ला से।

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂ

3 *हेरोद राजा आहफा नो भाय फीलीपुस नी लाडी हेरोदीयास ना कारण, बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना ने धरीन बांद्यो, अने जेल मे बंद कर देदलो हतो;

4 काहाके बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना तीने केदलो हतो, के हीने राखवा तारी जुगु ताले नी ह्य।

5 हेरोद राजा बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना ने मार नाखवा हींडतो हतो; ते बी माणहु ने देखीन बीहतो

* 13:57 युहन्ना 4:44 * 14:3 लुका 3:19,20

हतो, काहाके तीहया तीने भगवान वगे गेथो केवा वाळो माणेह मान्ता हता।

6 पण जत्तयार हेरोद नो पयदावारीन दाडो आयो, ता हेरोदीयास नी बेटी पोरणा अगळ नाचणु देखाडीन हेरोद ने खुस करी।

7 एतरे तीहयो हाम खायन वायदो कर्यो, जे कंय तु मांगहे, मे तने तीहयो आप देही।

8 तीनी आय्ह तीने पेले गेथी केदली हती। एतरे तीहयी केदी, मने हमणे थाळी मे बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना नु मुंडु मंगाड दे।

9 हेरोद राजा ने दुख लाग्यो, पण आहफा नी हाम अने हाते बहला माणहु ना कारण सी, हुकम आपीन केदो, हीने बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना नु मुंडु आप देवो।

10 अने सीपायडा ने मोकलीन तीहया जेल मे गेथु बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना नु मुंडु तोडाय देदो।

11 अने तीहया तीनु मुंडु थाळी मे ली आया, अने सोरी ने आप देदा, अने तीहयी ते मुंडु ने आहफी नी आय्ह ने आप देदी।

12 अने युहन्ना ना चेला आवीन तीनु धोड ने ली जायन तीने गाड देदा, अने जायन ईसु ने खबर कर्या।

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 6:30-44; ⓂⓂⓂⓂⓂ 9:10-17)

13 ईसु युहन्ना नी मोत नी खबर ह्मळीन ढुंड्या मे बहीन तां गेथो एक हुनहान जागा भणी जत र्यो। अने माणहु आहयो ह्मळीन हेर-हेर गेथा चालीन तीनी पसळ ह्य ज्या।

14 अने ईसु ढुंड्या मे गेथो उतर्यो, ता एक घणो मोटो माणहु नो मेळो देख्यो; अने तीने तीहया माणहु पोर दया आय जी, अने तीहयो जे मांदला हता तीमने आरगा कर्यो।

15 जत्तयार हांती टेमे ईसु ना चेला तीनीन्तां आवीन केदा, आहयो जागो हुनकार से, अने दाहडु ढळ जेलु से। माणहु ने वळाय दे, अने आहया गाम मे जायन आहफा वाटु खाणु वेचातु ली लेय।

16 ईसु चेला ने केदो, हीमने जवा जरुडी नी ह्य, तमु हीमने खावा नु आपो।

17 पण चेला केदा, अमारी पांह पांच रोटला अने बे माछला सोडीन बीजु कंय बी नी ह्य।

18 ईसु केदो, हीय्या रोटला अने माछला मारीन्तां लावो।

19 ईसु माणहु ने चारा पोर बहवा करीन केदो, तीहया पांच रोटला अने बे माछला हात मे धरीन हरग भणी

भाळीन तु घणो वारु से केदो । अने रोट्ला भांगीन चेला ने आप्यो, अने चेला माणहु ने आप्या ।

20 आखा माणहु खाय्न् आफरी ज्या, अने बचला रोट्ला ना टुकडा सी बारे चारली भराय ज्या ।

21 अने खाणु खावा वाळा मे, बयरा अने सोरा ने सोडीन पांच हजार अदमडा हता ।

[\[22222222 2222 222222\]](#)
([\[22222222 6:45-52; 2222222222 6:16-21\]](#))

22 अने ईसु तत्यारुत आहफा ना चेला ने केदो, के तमु ढुंड्या मे बहीन दर्या नी हेली धेडे जत रेवो; तांह तक मे माणहु ने वळाय देम ।

23 ईसु माणहु ने वळाय दीन एखलो बहीन वीन्ती करवा करीन बडा पोर जत र्यो । अने हांतो, तां तीहयो एखलो हतो ।

24 तीहयो टेमे लग ढुंड्यु ढेरे नाम्बे जत रेलु हतु अने दर्या नी वच मे झलक सी डुलकी र्यु हतु, काहाके वाहळु अगळ नु हतु ।

25 राते तीन बजे गेथो छोव बजे ईसु दर्या ना पाणी पोर चालतो जाय्न् चेला भणी आयो ।

26 जत्थार चेला ईसु ने दर्या पोर चालतलो देख्या, ता, तीहया घबराय ज्या, अने केदा, आहयो ते कानो भुत से, अने तीहया बीहीन आड पड्या ।

27 ईसु तत्यारुत तीमने केदो, हीम्मत राखो! मेत से, बीहो ना ।

28 पतरस केदो, “ए मालीक! कदीम तुत से, ता मने पाणी पोर चालीन तारीन्तां आव्वा नो हुकम आप ।”

29 ईसु केदो, आव । अने पतरस ढुंड्या मे गेथो उतरीन पाणी पोर चालतो जाय्न् ईसु भणी जवा बाज ज्यो;

30 पण तीहयो ज्योरे आवतलु वाहळु देखीन बीह ज्यो, अने तत्यारुत पाणी मे डुबवा बाज ज्यो, अने आडवा बाज ज्यो, “ए मालीक! मने बचाड ।”

31 ईसु तत्यारुत तीने हात अगो करीन धर लेदो, अने केदो, ए कम भरह्या! तु सण्का काहा कर्यो?

32 जत्थार तीहया ढुंड्या मे चड ज्या ता वाहळु थांग ज्यु ।

33 आहयु देखीन ढुंड्या मे वाळा माणहु ईसु नी भक्ती करीन केदा, तु हाचलीन भगवान नो बेटो से ।

[\[2222222222 22 222222 22222222 22 222222\]](#)
[\[2222\]](#)

34 अळतेण तीहया दर्या पार हेली धेडे गन्नेसरत हेर मे पुग्या ।

✧ 15:14 लुका 6:39

35 तां वाळा माणहु ईसु ने ओळखी लेदा, अने आडे-धेडे ना आखा गाम मे आनी खबर फेलाय देदा । तीहया आखा मांदला ने ईसुन्तां ली आया ।

36 अने तीनी पांह वीन्ती कर्या के तु आमने तारा लुगडा नो सेडो एतरोत छीमवा दे । अने जेतरा तीने छीम्या, तीहया आखान-आखा आरगा हय ज्या ।

15

[\[22222-22222222 22 2222222222\]](#)
([\[22222222 7:1-13\]](#))

1 यरुसलेम ना थोडाक फरीसी पंथवाळा अने कायदा हीकाडन्या ईसुन्तां आवीन केदा,

2 तारा चेला डायला पुडार्या नी रीती-भाती काहा नी पाळता? हीयया हाथ धोया वगर रोट्ला काहा खाय?

3 ईसु तीमने केदो, तमु आहफाम नीत रीती-भाती पाळवा करीन भगवान नो हुकम काहा तोडो?

4 भगवान केदलो हतो, “तमु आहफा ना आय्ह-बाहा नी ईज्जत करजो अने जे कोय आहफा ना बाह ने नीता आय्ह ने गलत बोल केय, ता तीने मार नाखो ।”

5 पण तमु केय, कदीम कोय आहफा ना आय्ह-बाहा ने केय जेतरो बी तारो फायदो मारी सी हयतो हतो, तीहया आखु भगवान ने भेट अपाय जेलु से ।

6 ईनु मतलब आहयु नी हय, के आय्ह-बाहा नी ईज्जत नी करवा जोवे । एमेत तमु तमारा डाह-डाहा नी रीती-भाती नी करते, जे तमु बणावला से; भगवान ना बोलु ने टाळ देवो ।

7 ए ढोंगडा करन्या! यसायो तमारा बारा मे भगवान वगे गेथी आहयी वात वारलोत केदलो से,

8 आहया माणहु मोडे-मोडे मारी ईज्जत करे, पण आमनु मन मारी गेथु घणु सेटु से ।

9 आहया अमथात मारी भक्ती करे; काहाके तीमनी हीकापण नीस्ती माणहु ना हीकाडला नेम से ।

[\[2222222222 222222 22222\]](#)
([\[22222222 7:14-23\]](#))

10 अने अळतेण ईसु माणहु ने आहफान तां बोलावीन केदो, हमळो अने हमजो ।

11 जे मोडा मे जाय, तीहयु माणहु ने नी वीटाळे, पण जे गलत बोलु माणहु मे गेथा नीकळे, तीहयात बोलु तीमने वीटाळ देय ।

12 अळतेण चेला आवीन ईसु ने केदा, तारी आहयी वात हमळीन फरीसी माणहु ने वारु नी लाग्यु, आहयी वात तने मालम से हु?

13 ईसु चेला ने केदो, जे रोपो मारो हूरग वाळो बाह नी चोप्यो, तीने उखडीन नाख देहे।

14 *हीमने रेवा देवो; हीय्या आंदळानेत वाट देखाडे। कदीम एक आंदळो, बीजा आंदळा ने वाट देखाडे ता बेम जणा खाडा मे पड जहे।

15 आहयी वात हूमळीन पतरस केदो, आमने दाखला ने हूमजाड दे।

16 ईसु केदो, तमने हजु बी नी हूमजायतु हु?

17 तमने आहयु नी मालम हय हु? के, जे खाणु मोडा मे हयन भराय, तीहयु पेट मे जत रेय, अने डील मे गेथु बारथु नीकळी जाय?

18 *पण जे मोडा मे गेथु नीकळे, तीहयु मन मे गेथु नीकळे, अने आहयुत माणहु ने वीटाळ देय।

19 काहाके गलत वीच्यार, हत्या, बीजी बयर ने राखवा, छीनाळ, चोरी, झुटी गवाय देवा, वाक काडवा ना आहया आखा वीच्यारु माणहु ना मन मे गेथात नीकळे।

20 आहयात माणहु ने वीटाळ देय। पण हाथ धोया वगर खाणु खावा सी माणेह नी वीटळे।

[\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\] \[?\]\[?\]\[?\]](#)
([\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] 7:24-30](#))

21 ईसु तां गेथो नीकळीन सुर अने सेदा परगणा भणी चाल पड्यो।

22 तीहया परगणा नी कनानी जाती नी एक बयर आयी अने आडी-आडीन केवा बाज जी, “ए मालीक! दावुद नी अवल्यात! मारी पोर गीण कर। मारी सोरी ने भुत घण-जबर वेला पाड र्यो।”

23 पण ईसु तीने कंय नी केदो। अने ईसु ना चेला ईसुनतां आवीन वीनती कर्या, हीनी वात मानीन हीने वळाय दे, काहाके हीय्यी आडती-आडती अमारी पसळ आय री।

24 पण ईसु केदो, भगवान मने ईस्रायली जाती ना माणहुन तां एतरोत मोकलो से, जे खोवायला गाडरान तेम से, अने भगवान गेथा सेटा हय जेला से।

25 पण तीहयी बयर आवीन ईसु ना पोगे पडीन तीने केदी, “ए मालीक! मारी मदत कर।”

26 पण ईसु दाखलो कीन तीने जपाप आप्यो, सोरा पांह गेथो रोट्लो हापकीन कुतरा अगळ नाखवा वारु नी हय।

27 तीहयी केदी, होव, मालीक! पण ते बी मालीक नी थाळी मे गेथु टेबल पोर गेथु हेट्ट पडलु खाणु ते कुतरा खाय लेय।

* 15:18 मत्ती 12:34

28 तीनी वात हूमळीन ईसु केदो, “ओ बयर! तारो भरहो घणो मोटो से, तारी मरजी पुरी हये।” अने तेतरी घडी तीनी बेटी वारु हय जी।

[\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\]\[?\] \[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]](#)

29 ईसु तां गेथो जत र्यो, अने गलील जीला नी दर्या धेडे पुगीन एक बडा पोर चडीन बह ज्यो।

30 अने मेळान-मेळा माणहु तीनीनतां आव्वा बाज ज्या। तीहया लंगडा, लुल्ला, आंदळा, गुंगा, अने ढेरत बीजी मंदवाड मे पडला माणहु ने ईसु ना पोगु अगळ हाते लावीन मेक देदा, अने ईसु तीमने आरगा करतो र्यो।

31 अने जत्यार माणहु देख्या, गुंगा बोले, पांगळा वारु हये, लंगडा चाले, अने आंदळा देखे, आहयु आखु देखीन माणहु चकराय ज्या, अने तीहया ईस्रायली जाती ना भगवान ना गुण गाव्वा बाज ज्या।

[\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\]\[?\]\[?\] \[?\] \[?\]\[?\]\[?\]](#)
([\[?\]\[?\]\[?\]\[?\] 8:1-10](#))

32 तत्यार ईसु आहफा ना चेला ने हाते बोलावीन केदो, मने आहया माणहु पोर गीण आवे। आहया तीन दाडा ना मारी भेळता री र्या, अने ईमनी पांह खावा जुगु कंय बी नी हय। मे ईमने भुकला नी वळाव्वा हीडतो। कदी आहया थाक जहे अने वाट्येत थाकीन पड जहे।

33 चेला तीने केदा, आहयी उजाडी जागा मे आहया माणहु ने खवाडवा करीन एतरा ढेरका रोट्ला कां गेथा लावया?

34 ईसु तीमने पुछ्यो, “तमारी पांह केतरा रोट्ला से?” तीहया केदा, “हात रोट्ला अने थोडाक झीन्ला माछला।”

35 अने माणहु ने भोयमे बहाड देवो, करीन ईसु चेला ने हुकम आप्यो।

36 अने तीहयो हात रोट्ला, अने माछला हात मे लीन रोट्ला अने माछला जुगु भगवान ने तु घणो वारु से केदो, अने तीहयो माछला अने रोट्ला भांगी-भांगीन चेला ने आपतो ज्यो, अने चेला माणहु ने आपता ज्या।

37 आखा खायलीन आफरी ज्या अने चेला बचला टुकडा सी हात चार्या भरीन चुट्या।

38 खाणु खावा वाळा मे बयरा-सोरा ने सोडीन च्यार हजार अदमडा हता।

39 ईसु माणहु ने वळाय देदो, अने तीहयो ढुंड्या मे बहीन मगदन परगणा मे पुग्यो।

16

१६:११-१३; १६:१४-१६
(१६:११-१३; १६:१४-१६)

१ *फरीसी पंथवाळा अने सदुकी पंथवाळा ईसुनतां आया, अने तीने पारखवा करीन तीहया हरग मे गेथी कानी सेलाणी देखाड।

२ पण ईसु केदो, “हांती टेमे तमु केवो, सीजन वारुरेहे, काहाके हरग रातु से।

३ अने ह्वारे तमु केवो, ‘आज आंजी आवहे काहाके हरग मे रातुलु वादळु सवायलु से, कदीम तमु हरग नी सेलाणी देखीन आहयु जाण लेवो के हु हयवा वाळु से, ता तमु आहया दाडा मे हय रेली सेलाणी काहा नी ओळखो?

४ *आहयी पीडी ना कुहर्या अने छीनाळ्या माणहु एक सेलाणी मांग र्या, पण आमने धरमी योना नी सेलाणी वगर कानी बी सेलाणी नी जडे। आहयी वात कीदीन ईसु तीमने सोडीन जत र्यो।”

१६:१४-१६
(१६:१४-१६)

५ दर्या नी हेली धेडे जवा नी टेमे चेला रोट्लो लेवा भुल जेला हता।

६ *पण ईसु तीमने हुकम आपीन केदो, चेतीन रेवो! अने फरीसी माणहु अने सदुकी माणहु ना खमीर सी बचीन रेवो।

७ ता तीहया-तीहयात केवा बाज ज्या, आपणु रोट्ला नी लाया, एतरे आहयो ईसम केय।

८ ईसु तीमना वीच्यार जाणीन तीमने केदो, “ए कम भरहया! तमु आहयु काहा वीच्यार कर र्या, के ‘आपणु रोट्ला नी लाया, एतरे आहयो आसम केय?’”

९ *तमु हजु लग नी हमज्या हु? मे तीहया पांच हजार माणहु ने पांच रोट्ला ढेरका करीन आफरीन खवाड्यो तीहयु तमने मालम नी हय हु? अने तीहयी टेमे तमु केतरा चार्या टुकडा चुटीन भरला?

१० *मे तीहया च्यार हजार माणहु ने हात रोट्ला वदाडीन, आफरीन खवाड्यो, ता तमु तीहयी टेमे केतरा चार्या टुकडा चुटीन भरला?

११ तमु काहा नी हमजता के मे तमने रोट्ला ना बारा मे आहयु नी केदो, पण मे ते फरीसी माणहु अने सदुकी माणहु ना खमीर गेथा चेतीन रेजो करीन केदलो?

* 16:1 मत्ती 12:38; लुका 11:16 * 16:4 मत्ती 12:39; लुका 11:29 * 16:6 लुका 12:1 * 16:9 मत्ती 14:17-21 * 16:10 मत्ती 15:34-38 * 16:14 मत्ती 14:1,2; मरकुस 6:14,15; लुका 9:7,8 * 16:16 युहन्ना 6:68,69 * 16:19 मत्ती 18:18; युहन्ना 20:23

१२ ता चेला हमजी ज्या के ईसु रोट्ला ना खमीर गेथा नी, बाखीन फरीसी माणहु ना अने सदुकी नी हीकापण गेथा चेतीन रेवा करीन हुकम आपीन केदलो हतो।

१६:२७-३०; १६:२१-२२
(१६:२७-३०; १६:२१-२२)

१३ ईसु केसर्या फीलीपुस हेर मे आहफा ना चेला ने पुछ्यो, माणहु मनख्या ना सोरा ने हु केय?

१४ *तीहया केदा, “थोडाक माणहु केय, ‘बपतीस्मा आपण्यो युहन्नो से, थोडाक माणहु केय एलीया से, अने थोडाक माणहु केय, यीरम्या से नीता ता भगवान वगे गेथो केवा वाळा काना माणहु माय्न कानो एक से।”

१५ आहयु हमळीन ईसु केदो, पण तमारा वीच्यार सी मे कोय से? केवो?

१६ *सीमोन पतरस केदो, तु मसी से, तु जीवतो रेण्या भगवान नो सोरो से।

१७ ता ईसु सीमोन ने केदो, ए सीमोन, योना ना सोरा! तु जुगाळो से, काहाके आहयी वात डील अने लोय मे रेण्यो कानो माणेह नी, बाखीन मारो हरग वाळो बाह तारी पोर उजन्ती करलो से।

१८ एतरे मे बी तने केम, “तु पतरस से, अने मे आहया दगडा पोर मारी मंडळी बणावही अने पताळ नो झापला ने आनी अगळ टेकाये नी।”

१९ *मे तने हरग राज ना कुच्या आपही। अने तु धरती पोर जे कंय बांदही, तीहयु हरग मे बी बांदाय जहे; अने जे कंय धरती पोर उगाडहे तीहयु हरग मे बी उगडी जहे।

२० तत्यार ईसु आहफा ना चेला ने हुकम आप्यो के तमु कोयने बी नी केजो के हीय्यो मसी से।

१६:३१-३३; १६:२२-२७
(१६:३१-३३; १६:२२-२७)

२१ तीहयी टेमे गेथो ईसु आहफा ना चेला ने आहयु हमजाडवा बाज ज्यो के मने यरुसलेम जवा नु से; तां डायला पुडारी, अने भगवान ना डायला पुंजारा, अने युहदी धरम हीकाडन्या मने वेला पाडहे अने मने मार नाखहे। पण मे तीसरा दाडे पासो जीवतो हय जही।

२२ पतरस ईसु ने आंग्ये ली ज्यो अने तीने आहयु कीन वड्यो, ए मालीक! तारी हाते भगवान आसम नी करे तारी पोर आसम कदी नी हये।

२३ पण ईसु पासो वळीन पतरस ने केदो, ए भुतडा! मारीनतां गेथो सेटो जत रे! तु मारी वाट्ये अडचन बण

र्यो। काहाके तु भगवान नी वात पोर नी, पण माणहु नी वात पोर मन लगाडे,

११११ ११११ ११११११ ११ १११११

24 *अळतेण ईसु आहफा ना चेला ने केदो, जे कोय मारी पसळ आव्वा हीडे, तीहयो आहफा ने वीहरी जवा जोवे, अने आहफा नु कुरुस उचलीन मारी पसळ आवे।

25 *काहाके जे आहफा ने बचाडहे तीहयो आहफा ने खोय देहे अने जे कोय मारी जुगु, आहफा नो जीव खोय देहे, तीहयो तीने बचाडहे।

26 कदीम माणेह आखी कळजुग ने हात कर लेय अने आहफा नो जीव खोय देय तीहयो हु काम नु? तीहयो आहफा नो जीव बचाडवा करीन आहफा ना जीव नी अवजी पोर हु आपहे?

27 *काहाके मनख्यान बेटो आहफा ना हरगदुत नी हाते आहफा ना बाह नी बडाय भेळ आवहे, अने तीहयो आखा माणहु ने तीमना काम ना अनसारे फोळ आपहे।

28 मे तने हाचलीन केम, आज्ञे हारीक थोडाक आसवा माणहु बी हजुर से। जे तत्तयार लग नी मरे जत्तयार लग मनख्यान बेटा ने तीना राज मे आवतलो नी देख लेय।

17

११११ ११ १११११ ११११११

(११११११ 9:2-13; १११११ 9:28-36)

1 छेव दाडा हय ज्या अने अळतेण ईसु, पतरस, याकुब अने तीना भाय युहन्ना ने तीनी हाते हुनकार जागा मे उचला बडा पोर ली ज्यो।

2 अने तां तीमनी अगळेते ईसु नो सीको बदली ज्यो। अने तीनु मोडु दाडुन तेम पपलवा बाज ज्यु, अने तीना लुगडा वीजाळान तेम उजळा हय ज्या।

3 तीहयीत टेमे ईसु ना चेला ने मुसो अने एलीया तीनी हाते वात करतला देखाव पड्या।

4 ता पतरस ईसु ने केदो, मालीक! आंया रेवा आपणी जुगु वारु से! तारी मरजी हय ता मे आज्ञे तीन तमबु बणाय देम, एक तारी जुगु एक मुसा जुगु अने एक एलीया जुगु।

5 *तीहयो केवात बाज र्यो हतो तीहयीत टेमे पपलतलु वादळु आवीन तीमने ढाक लेदु अने हरग मे गेथी आसम अवाज आवी, आहयोत मारो मोंगाळो सोरो से। मे आनी पोर घणो खुस से, आनीत वात हमळो!

6 आहयी वात हमळीन चेला मोडा ना भरहे पड ज्या, अने जबर बीही ज्या।

7 ता ईसु तीमनी हाते आवीन तीमने छीम्यो अने केदो, “उठो, बीहो ना।”

8 जत्तयार तीहया उचु भाळ्या, ता ईसु ने सोडीन तीमने कोय नी देखाव पड्यु।

9 अने जत्तयार ईसु बडे गेथो उतरवा बाज र्यो हतो, ता तीमने हुकम आपीन आह्यु केदो, जत्तयार लग मनख्या नो सोरो मर्या-हर्या मे गेथो जीवतो नी हये, तत्तयार लग जे कंय तमु आज्ञे देखला से, तीहयो कोयने नी केजो।

10 एतरे तीना चेला ईसु ने पुछ्या, चोखली सास्तर हीकाडन्या आह्यु काहा केय के पेले एलीया नु आवणु टकायलु से?

11 ता ईसु केदो, एलीया हाचलीन आखु कंय हुदार करवा आवहे।

12 *पण मे तमने की देम, के एलीया आय लागलो से। पण माणहु तीनी हाते जेम गम्यु तेवो वेहवार कर्या। तेमेत मनख्या नो सोरो बी तीमना हाते दुख झेलहे।

13 ता चेला आह्यु हमज्या के ईसु तीमने बपतीस्मा आपण्या युहन्ना ना बारा मे केदो।

११११ ११११११११ १११११ ११ १११११ १११११
(११११११ 9:14-29; १११११ 9:37-43)

14 अने जत्तयार ईसु माणहु ना मेळान तां पुग्यो, ता एक माणेह ईसुनतां आयो, अने ईसु अगळ मांडा टेकीन केदो,

15 “मालीक! मारा सोरा पोर गीण कर। हीने फेपरु आया करे। हीय्यो घण-जबर वेला कर्या करे; अने वळ-वळीन आकटु मे अने पाणी मे पड जाय।

16 मे हीने तारा चेलानतां लावलो, पण तीहया हीने आरगु नी कर सक्या।”

17 ईसु केदो, वण-भरह्या अने टीनाळ्ळी पीडी ना माणहु! कारु लग तमारी हाते रेही अने मे तमने कां लग वेठतो रेम? हीय्या सोरा ने मारीनतां ली आवो।

18 ईसु ते भुत ने वड्यो, अने तीहयो भुत तीना सोरा मे गेथो नकळी ज्यो। अने तीहयो सोरु तेतरी घडी आरगु हय ज्यु।

19 अळतेण चेला एखलात ईसुनतां आवीन पुछ्या, अमारी सी भुत काहा नी नीकळ्यो?

20 *ईसु तीमने केदो, तमारी पांह भरहो कमतो से; एतरे तमारी सी भुत नी नीकळ्यो। मे तमने हाचलीन केम, कदी तमारो भरहो राय ना दाणा बराबर बी हतो, ता तमु आहया बडा ने बी केता के आज्ञे गेथो हरकीन

सेटो ह्य जा, ता आहयो बडो बी हरकीन सेटो ह्य जतो; अने तमारी जुगु कंय बी नी ह्य सके ईसम नी रेतु

21 पण आवा भुत वीन्ती अने उपाहू कर्या वगर नी नीकळे।

[\[2222 2222 2222 2222 22 2222 22 2222 22 2222\]](#)
([\[222222 9:30-32; 22222 9:43-45\]](#))

22 जत्त्यार तीहया भेळा ह्यन गलील जीला मे आया, ता ईसु आहफा ना चेला ने केदो, मनख्यान बेटो माणहु ना हात मे धोका सी धरायवा वाळो से।

23 तीहयो तीने मार नाखहे, पण तीहयो तीसरा दाडे जीवतो ह्य जहे। आहयु हमळीन चेला घणा दुखी ह्य ज्या।

[\[222222 22 22222 22222\]](#)

24 जत्त्यार तीहया कफरनहुम हेर मे आया, ता मंदीर नो फाळो लेवा वाळा पतरस ने तां आवीन पुच्छया, “हु तमारो मास्तर मंदीर नो फाळो नी आपे?”

25 पतरस केदो, “होव, आपत्लो।” जत्त्यार पतरस घोर आयो, ता ईसु तीने पुच्छते-पुच्छते पेलेत तीने केदो, “ए सीमोन! तु हु हमजे? आहयी कळी ना राजा कोय पांह फाळो अने करजो लेय? आहफा ना सोरा पांह के बीजा पांह?”

26 पतरस केदो, पारका माणहु पांह, तत्त्यार ईसु तीने केदो, ता ते बेटा ने फाळो आपवा नी पडे।

27 पण ते बी आपणु हीय्या माणहु ने ठोकर नी खवाड्या, एतरे तु दर्या धेडे जायन गळी नाख, अने जे माच्छली गळी ना काटा मे पेले वळगहे तीने धर लेजे, अने तीनु मोडु उगाडजे, ता तीनी मे तने एक सीक्को जडहे। अने तीहया सीक्का ने लावीन मारी जुगु अने तमारी जुगु फाळो भर देजे।

18

[\[2222 2222 22 22222 2222\]](#)

([\[222222 9:33-37; 22222 9:46-48\]](#))

1 *तीहयी टेमे चेला ईसुनतां आवीन पुच्छया, हरग राज मे आखा सी मोटु कोय से?

2 ईसु एक नान्लु सोरु ने बोलायो अने तीने तीमनी वच मे उबो करयो,

3 *अने केदो, मे तमने हाचलीन केम, कदी तमु नी फीरो अने सोरान तेम नी बणो, तां तक हरग राज मे नी भराय सके।

4 एतरे जे कोय बी आहफा ने आहयु नान्लु सोरुन तेम नीचळो बणावहे, तीहयो हरग राज मे आखा करते मोटो रेहे।

5 अने जे कोय बी मारा नामे आवु नान्लु सोरु नो आव-भाव करे तीहयो मारोत आव-भाव करे।

[\[2222 22222222 2222 222 222\]](#)
([\[222222 9:42-48; 2222 17:1-2\]](#))

6 जे कोय मारी पोर भरहो करवा वाळा आहया नान्ला मेना एक जुगु बी पाप नो जपाप बणे, तीनी जुगु आहयुत वारु से के तीना गळा मे घट्टी नो मोटलो पौड बांदीन दर्या मे नाख देवा जोवे।

7 आहयी कळी ना माणहु जुगु घणी दुख नी वात से, जे भगवान ना माणहु ने पाप मे पाडवा नो जपाप बणे। पाप मे पडवा नी पारख ते आया करहे, पण तीहया माणेह जुगु बी घणी दुख नी वात से, जे बीजा जुगु पाप नो जपाप बणे।

8 *कदीम तमारो हात नीता तमारो पोग तमारी जुगु पाप नो जपाप बणे! ता तीने तोडीन नाख देवो। वारु आहयुत से के तमु लुल्ला नीता लंगडा ह्यन बी अमरकाय अने जलमकी जीवाय हात कर लेवो, नीता कंखर मायन आसम नी ह्य जाय के बेम हात अने बेम पोग रीन बी, तमु नी ओलायवा वाळी आक्ठी मे नखाय जावो।

9 *अने कदीम तमारो डोळो तमारी जुगु पाप नो ठोकर बणे, ता तीने काडीन नाख देवो। वारु ते आहयुत से के तमु काण्या ह्यन बी, अमरकाय जीवाय हात कर लेवो, नीता कंखर मायन आसम नी ह्य जाय के तमारा बेम डोळा ह्यन बी, तमु नरक-आक्ठी मे नखाय जावो।

[\[22222222 222222\]](#)
([\[2222 15:3-7\]](#))

10 *चेतीन रेवो! जे मारी पोर भरहो करे, तीमनी मे जे नान्ला से, तीमने बी तमु हेटा नी हमज्जो। काहाके मे तमने देखाडु के हरग मे आमना हरगदुत आमनी जुगु मारा बाह नी अगळ वीन्ती करवा नी लेदे हमेसा हजुर रेय।

11 मनख्या नो सोरो खोवाय जेला से, तीमने होदवा करीन आवलो से।

12 तमारो हु वीच्यार से? मान लेवो कदीम कोयना एक होव गाडरा ह्य, अने तीमनी मेनु एक खोवाय जाय, ता तीहयो एक कम होव गाडरा ने बडी पोर रेवा दीन, तीहयो खोवायलु गाडरु ने होदवा नी जाय हु?

13 अने कदीम तीहयो जड जाय ता मे हाचलीन केम, के तीहयो तीहया एक कम होव गाडरान करते एतरो खुस नी हये, जेतरो खुस आहया जडलु गाडरुन करता ह्यहे।

14 आसमेत तमारा हरग वाळा बाह नी आहयी मरजी से के तीनी पोर भरहो करे तीमनी नान्ला मे गेथो एक बी भगवान गेथो सेटो ह्यवा नी जोवे ।

☞☞☞☞☞ ☞☞☞ ☞☞☞ ☞☞☞

15 *कदीम तारो भाय तारा वीरोद मे पाप करे, ता तीने एखलो ली जायन ईसम पाप नी करवा जोवे, करीन हमजाड देवो, अने कदीम तीहयो तमारी वात मानीन भगवान वगे वळ जाय, ता तमु तमारा भाय ने बचाड लेदा केवाये ।

16 कदीम तीहयो तमारी वात नी माने, ता अळी एक नीता बे जणा ने हाते ली जावो, काहाके बे नीता तीन गवा नी लारे तीहयो आखी वात पुरी ह्य जाय ।

17 कदीम तीहयो तीमनी बी नी हमळे, ता मंडळी ने की देवो, अने कदीम तीहयो मंडळी नी बी नी हमळे, ता तीने आडजात्या नी अने फाळो लेवा वाळान तेम हमजो ।

☞☞☞ ☞☞☞☞ ☞☞☞ ☞☞☞☞☞ ☞☞☞☞☞

18 *मे तमने हाचलीन केम, तमु जे धरती पोर बांदहु तीहयी हरग मे बी बंदायहे, अने जे कंय धरती पोर छोडहु तीहयु हरग मे बी छुटहे ।

19 अळी मे तमने हाचलीन केम, कदीम धरती पोर तमारी मे बे जणा एक-मन्या हयन कंय बी मांगहे, ता तीहयु तीमने मारा हरग वाळा बाह वगे गेथु जडहे;

20 काहाके जां बी बे जणा नीता तीन जणा मारा नाम सी भेळा हये, तां हारीक मे तीमनी वच मे हजुर रेम ।

☞☞☞ ☞☞ ☞☞☞☞☞ ☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞

21 *ता पतरस हाते आवीन ईसु ने केदो, मालीक! कदीम मारो भाय मारा वीरोद मे गुनो करतोत जाय, ता तीने मे केतरी कावा माफी आपु? हात कावा लग माफी आपु हु?

22 ईसु तीने केदो, “मे तने आहयु नी केतो, के हात काव पण हात कावा ना सत्तर गुणा तक ।”

23 एतरे हरगे नु राज तीहया राजा हरकु से, जे आहफा ना पावर्या नो लेखो लेवा हींड्यो ।

24 जत्त्यार तीहयो लेखो लेवा बाज ज्यो, ता एक जणा ने तीनी अगळ लायो जे करोडो रुप्या नो करजा वाळो हतो ।

25 जत्त्यार तीनी पांह करजो छुटवा जुगु कंय नी हतु, ता तीनो मालीक केदो, “आने अने आनी लाडी अने सोरा ने अने जे कंय आनु से आखु वेच देवो, अने तीहयो करजो छुटे ।”

26 आहयु देखीन तीहयो पावर्यो पडीन तीने वांद्यो, अने केदो, “ए मालीक, दम धर, मे आखु कंय छुट देही ।

27 तत्त्यार तीहया पावर्या नो मालीक तीनी पोर गीण करीन तीने सोड देदो, अने तीनो करजो माफ कर देदो ।”

28 पण जत्त्यार तीहयो पावर्यो बारो नीकळ्यो, ता तीना हाती पावर्या मेनो एक तीने भेट्यो, जे तीनी पांह होव दीनार* करजो लेदलो हतो; तीहयो तीने धर लेदो अने गळु चमदीन केदो, “जे कंय तु मारी पांह गेथो करजो लेदलो से तीहयो आप दे ।”

29 ता तीहयो पावर्यो तीना हाती पावर्या ना पोगु पडीन वीन्ती करवा बाज ज्यो; दम धर मे आखु भर देही ।

30 पण तीहयो पावर्यो नी मान्यो, अने तीने ली जायन जेल मे कुंड देदो; के तीहयो जत्त्यार तक करजो नी छुट जाय तांह तक तीहयो तांत रेय ।

31 तीना हाते वाळा बीजा पावर्या आहयु देखीन घणा नराज हय ज्या अने जायन हु-हु हयु तीहयु आखु तीमना मालीक ने देखाड देदा ।

32 तत्त्यार तीनो मालीक तीने बोलावीन केदो, “ए वेरी चाकर्या, तु जे मारी पांह वीन्ती कर्यो, ता मे ते तारो पुरो करजो माफ कर्यो ।”

33 एतरे जेम मे तारी पोर दया कर्यो, तेमेत हु तने तारा हाते वाळा पावर्या पोर दया नी करवा जोवे हु?

34 अने तीनो मालीक खीजवायन तीने डंड आपवा वाळा ना हात मे होप देदो, के जत्त्यार तक तीहयो आखो करजो छुटी नी जाय, तांह तक तीना हात मे रेय ।

35 “आहयीत रीते कदीम तमारी मायन आखा आहफा ना भाय ने मन सी माफ नी करे, ता मारो बाह जे हरग मे से, तमारी हाते बी आसमेत करहे ।”

19

☞☞☞☞☞ ☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞

(☞☞☞☞☞ 10:1-12)

1 आहयी वात कीदीन ईसु गलील जीला मे गेथो जत र्यो, अने यरदन नंदी ना हेली धेडे युहद्या देस मे पुग्यो ।

2 एक घणो मोटो माणहु नो मेळो ईसु पसळ चाल पड्यो, अने ईसु माणहु ने आरगा कर्यो ।

3 फरीसी दलवाळा ईसुनतां आया, अने तीनी पारख करता जायन, आहयी वात पुछ्या, “काना बी कारण सी आहफा नी लाडी ने सोडवा ताले से हु?”

4 ईसु केदो, “तमु चोखली सास्तर मे नी भण्या हु, भगवान सुरु गेथोत तीमने एक बयर अने एक अदमी करीन बणायो ।

5 अने भगवान केदलो, के आहया कारण सी, अदमी आहफा ना आय्ह-बाहा गेथो अलग हय जहे, अने तीनी लाडी हाते रहे, अने तीहया बे एक डील हय जहे।*

6 एतरे हमणे गेथा तीहया बे नी, पण एक डील से: एतरे जीमने भगवान जोडलो से, तीमने माणहु अलग नी करवा जोवे।”

7 *तीहया ईसु ने पुछ्या, “ता मुसो हुका सोडवा नी चीट्टी आपीन लाडी ने सोडवा नो नेम आपलो?”

8 ईसु तीमने केदो, “तमारा मन नी ठटाय जाणीन मुसो तमारी जुगु लाडी सोडवा नो हुकम लीखीन आप्यो। पण सुरु गेथोत ईसम नेम नी हतो।

9 *पण मे तमने केम, छीनाळु ने सोडीन काना बीजा बोना सी, जे आहफा नी लाडी ने सोडे, अने कानी बीजा बयर हाते वेवा करे, तीहयो बी छीनाळु करे।”

10 चेला ईसु ने केदो, “कदीम अदमी नो बयर नी हाते मेळ एमेत से, ता वेवा नी करवा वारु से।”

11 ईसु तीमने केदो, “आखा आहयु बोल आवरी नी सके। पण भगवान जीने दान आपलो से, तीहया एतरात वेवा कर्या वगर जीव्वा नी वात ने हमजी सके।

12 काहाके थोडाक माणहु ईसम से जे आय्ह नी कोख मे गेथात हीजडा जणायला से, अने थोडाक माणहु ईसम से, जीमने बीजा माणहु हीजडा बणाय देदला से। अने थोडाक माणहु ईसम से जे हरग ना राज नी करता वेवा करे वगर जीव्वा करीन वात ठाण लेदला से। ईमने वेवा करे वगर जीव्वा नी ताखत जडली से, तीमने सडलो रेवा जोवे।”

10:13-16; 18:15-17

13 तीहयो टेमे माणहु आहफा-आहफाम ना सोरा-सोरी ने ईसुनतां आनीन करते लाया के तीहयो तीमनी पोर हात मेलीन वीन्ती करे करीन, पण सोरा ने हु करवा लाय र्या करीन तीना चेला माणहु ने वड्या।

14 बाखीन ईसु केदो, “सोरा ने मारीन्तां आव्वा देवो, अने हीमने ना रोको, काहाके हरग नु राज हीमनी हारका नु से।”

15 अने तीहयो सोरा पोर हात मेकीन तीमने संयबरकत आप्यो अने तां गेथो जत र्यो।

10:17-31; 18:18-30

16 एक जणो ईसुनतां आवीन केदो, “ए मास्तर! अमरकाय जीवाय हात करवा करीन मे कानु भलु काम करु?”

17 ईसु तीमने केदो, “तु मने भलाय ना बारा मे काहा पुछे? भलो ते एकीत से, जे भलाय करे। कदीम तु जीवाय हात करवा केय ता हुकम मान।”

18 तीहयो ईसु ने पुछ्यो, “काना हुकम पाळु?” ईसु केदो, “हत्या नी करजे; छीनाळु नी करजे, चोरी नी करजे, झुटी गवाय नी देजे।

19 ‘आहफा ना आय्ह-बाहा नी ईज्जत करजे’ अने ‘जेम तु आहफा ने मोंग करे तेमेत तारा हाते वाळा ने बी मोंग करजे।”

20 तीहयो जुवान्यो ईसु ने केदो, “मे आहया आखा हुकम ने पाळलो से। मारी मे अळी कानी वात नी कसर से?”

21 ईसु तीहया जुवान्या ने केदो, “कदीम तने पुरो पक्को बणवा हय ता, जा! तारु आखु धन वेचीन गरीब ने आप दे, अने हरग मे तने मेल्लु धन जडहे। अने अळतेण आवीन मारी पसळ चाल।”

22 आहयु हमळीन तीहयो जुवान्यो घणो होहवायन जत र्यो, काहाके तीहयो घणो मालदार हतो।

23 ता ईसु आहफा ना चेला ने केदो, “मे तमने हाचलीन केम, मालदार जुगु हरग राज मे भरायवा काटु से।”

24 मे अळी केम “के होय ना डुचा मे हयन उटडा ने सरकवा नु सरल से, बाखीन मालदार ने भगवान ना राज मे भरायवा घणु काटु से।”

25 आहयु हमळीन चेला घणा वहराय ज्या अने केदो, “ता कोयने छुटकारो जडहे?”

26 ईसु तीमनी भणी भाळीन केदो, “माणहु जुगु ते आहयु, नी बणे एवु से। पण भगवान जुगु आखु कंय बण जाय।”

27 ता पतरस ईसु ने केदो, “देख, आमु अमारु आखु कंय सोडीन तारा चेला बण जेला से। ता, आमने हु जडहे?”

28 *ईसु आहफा ना चेला ने केदो, “मे तमने हाचलीन केम, के नवली कळी मे जतयार मनख्या नो सोरो पासो आवीन आहफा नी बडाय सी भरायन राजगादी पोर बठहे, ता तमु बी बारे राजगादी पोर बहीन ईसरायल ना बारे कुळी नो नीयाव करहु, काहाके तमु मारी वात मानीन, मारी पसळ चालवा बाज र्या।”

29 अने जे मारा नाम ना लेदे आहफा ना घोर ने नीता आहफा ना सगगा भाय ने अने बेनेह ने अने आय्ह-बाहा ने सोरा-सोरी ने, नीता खेतर वाडी मारा नाम नी करते सोड देदलो से, तीहयो होव गुणा हात करहे, अने तीहयो अमरकाय जीवाय नो हकदार्यो हय जहे।

25 ईसु आहफा ना चेला ने हाते बोलावीन केदो, “तमु जाणो के आखा देस ना माणहु पोर राज करन्या मुख्या, आहफा ना असामी पोर राज करे, अने तीहया हक राखवा वाळा पोर अळी बीजा मोट्ला माणहु हक जमाडे।

26 पण तमारी मे आवा हक नो कायदो नी रेवा जोवे। जे तमारी मे मोटो बणवा हींडे तीहयो तमारो पावर्यो बणवा जोवे।

27 अने तमारी मे डायलो बणवा हींडे, तीहयो तमारो पावर्यो बणवा जोवे।

28 काहाके मनख्या नो सोरो बी आहफा नी चाकरी कराव्वा करीन नी, बाखीन चाकरी करवा करीन अने ढेरेत जणा ने सोडाव्वा करीन आहफा नो जीव आपवा आवलो से।”

१०:४६-५२; १८:३५-४३

29 जत्त्यार तीहया यरीहो हेर गेथा जवा बाज र्या हता, ता एक मोटलो माणहु नो मेळो ईसु पसळ-पसळ चाल पड्यो।

30 अने तां हारीक रोहा धेडे बे आंदळा बह र्या हता। जत्त्यार तीहया आहयु हमळया के ईसु तीमनी अगळ मायून जवा बाज र्यो, ता तीहया आडी-आडीन केवा बाज ज्या, “ए मालीक! दावुद नी अवल्यात! अमारी पोर गीण कर।”

31 माणहु तीहया आंदळा ने होगार री जावो करीन वड्या, पण तीहया अळी बी ज्योरेत आडीन केदा, “मालीक! दावुद नी अवल्यात! अमारी पोर गीण कर।”

32 ईसु उबो रीन तीमने बोलायो अने केदो, “तमने हु जोवे? मे तमारी जुगु हु करु?”

33 तीहया केदा, “ए मालीक! आहयु के आमु देखवा बाज जीया।”

34 ईसु गीण करीन तीमना डोळा छीम्यो, अने तेतरी घडी तीहया देखवा बाज ज्या, अने तीहया ईसु पसळ चाल पड्या।

21

११:१-११; १९:१८-४०; १२:१२-१९

1 जत्त्यार ईसु अने तीना चेला यरुसलेम नी हाते पुग्या अने जेतुन बडा पोर वाळा बेतफगे गाम आय लाग्या, ता ईसु बे चेला ने आहयु कीन मोकलयो,

2 “तमु अगळ ना गाम मे जावो। तां पुगतेत तमने एक गदडी बांदली अने तीनी हाते पाठड्डु गदड्डु बी देखाव पडहे। तीने सोडीन मारीनतां ली आवो।

3 कदीम कोय तमने कंय केय, ता तीने तमु आहयु की देजो, ‘मालीक ने आहया जोय र्या।’ अने तीहयो आमने छोटोत पासो ली मोकलहे।”

4 आहयु आनीन करते ईसम हयु के भगवान भणी गेथो केण्या नु आहयु केवा नु पुरु हय जाय:

5 “सीयोन हेर मे रेवा वाळा माणहु ने केवो, देख, तारो राजा तारीनतां आव्वा बाज र्यो; तीहयो नीचळो से, तीहयो गदड्डु पोर बह र्यो; हाव, गदड्डु नु बच्चु पोर बह र्यो।”

6 चेला जायून जेम ईसु तीमने केदो तेम ने तेम कर्या।

7 गदड्डु ने अने तीनु बच्चु ने ली आया, अने तीहया तीहयु गदड्डु ने आहफा ना लुगडा ओडाड देदा, अने ईसु तीनी पोर बहीन ज्यो।

8 अने घणा ढेरका माणहु ईसु नो आव-भाव करवा करीन आहफा ना लुगडा वाट पोर आथरी देदा। अने थोडाक माणहु झाड ना डाळ्या वाडीन वाट पोर आथरी देदा।

9 ईसु नी अगळ-अगळ जता जीन अने पसळ-पसळ आवता जीन माणहु ईसम की र्या हता, “दावुद नी अवल्यात ने होसन्ना! बरकत वाळो से तीहयो, जे भगवान मालीक ना नाम सी आवे। आखा मे उचा हरग मे रेवा वाळा नी होसन्ना!”

10 जत्त्यार ईसु यरुसलेम मे आयो, ता आखा हेर मे हुलड मच जी, अने माणहु केवा बाज ज्या, “आहयो कोय से?”

11 अने माणहु केता हता, “आहयो गलील जीला नो नासरत हेर वाळो भगवान वगे गेथी वात केण्यो माणेह ईसु से।”

११:१५-१९; १९:४५-४८; २:१३-२२

12 ईसु मंदीर मे मोय ज्यो अने तां गेथा आखा वेचवा वाळा अने लेवा वाळा ने बारथा काड देदो। तीहयो पयहा ना अदला-बदली करन्या ना टेबल्या ने अने पारवा वेचवा ना पाटला ने उथलाय देदो।

13 अने तीमने केदो, “खरली सास्तर मे लीखलु से, ‘भारु घोर वीनती नु घोर केवायहे, पण तमु ईने चोट्टा नु घोर बणाय र्या।’”

14 मंदीर मे आंदळा अने लंगडा ईसुनतां आया, अने तीहयो तीमने आरगा कर्यो ।

15 जत्तयार भगवान ना डायला पुंजारा अने चोखली सास्तर हीकाडन्या मास्तर्या ईसु ना भारी जुदा-काम देख्या, अने सोरा ने मंदीर मे आहयु केतला हमळ्या, “दावुद नी अवल्यात ने होसन्ना!” ता तीहया रीहवाय ज्यो ।

16 अने तीहया ईसु ने केदा, “आहया हु केवा बाज र्या तीहयु तु हमळी र्यो हु?” ईसु तीमने केदो, “होव, हमळी र्यो, पण तमु आहयु कदी नी भण्या हु सोरा अने दुत पीता नान्ला सोरा ना मोडे तु आहफा नु गुण गवाडलो से?”

17 एतरु कीदीन ईसु तीमने सोडीन हेर मे गेथु नीकळीन बेतन्या जत र्यो अने आखी रात तां र्यो ।

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 11:12-14,20-24)

18 बीजा दाडे ह्वारे वेगोत जत्तयार ईसु पासो हेर मे आव्वा बाज रेलो ता तीने भुक लागी ।

19 तीहयो वाट धेडे गुलर नु झाड देखीन तीनी हाते आयो, तीने तीनी मे पान्टा वगर कंय नी जड्यु, अने तीहयो तीहया गुलर ना झाड ने केदो, “तारी मे अळी कदी फोळ नी लागवा जोवे ।” अने तेतरी घडी तीहयु गुलर नु झाड हुक ज्यु ।

20 आहयु देखीन चेला वहराय ज्या अने केदा, “आहयु गुलर नु झाड तत्तयारुत कीसम हुकाय ज्यु?”

21 ✨ईसु तीमने केदो, “मे तमने हाचलीन केम, कदीम, तमारो भरहो ह्य अने तमु सणका नी करो, ता मे गुलर ना झाड ने जीसम केदो तेमेत ह्य ज्यु, तेमेत तमु केहु, ते बी तेमेत ह्य जहे । पण कदीम तमु आहया बडा ने केहु, आज्जे गेथो हरकीन दर्या मे पड जा, ता आहयो बडो तमारी वात मान लेहे, अने तेमेत ह्य जहे ।

22 अने तमु जे कंय वीन्ती करीन भरहा सी मांगहु, तीहयु तमने आखु जड जहे ।”

ⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 11:27-33; ⓂⓂⓂⓂ 20:1-8)

23 जत्तयार ईसु भगवान ना मंदीर मे जीन हीकापण आप्तो हतो, ता डायला पुंजारा अने डायला पुडार्या ईसुनतां आवीन केदा, “तु काना हक सी आहयु आखु करवा बाज र्यो? कोय तने हक आप्यो?”

24 ईसु तीमने केदो, “मे बी तमने एक सवाल पुछु, कदीम तमु मने तीनो जपाप आप देदा, ता मे बी तमने की देही के मे काना हक सी आहयु आखु करवा बाज र्यो ।

25 बपतीस्मा आपण्या युहन्ना ने बपतीस्मा आपवा नो हक कां गेथो जडलो, भगवान वगे गेथो जडलो के माणहु वगे गेथो जडलो?” आहयी वात हमळीन तीहया वीच्यार कर्या के कदीम आमु केहु के भगवान वगे गेथो हक जडलु से, ता हीय्यो केहे के तीनी पोर भरहो काहा नी कर्या?

26 पण कदीम आमु केहु, “माणहु वगे गेथो जडलो से, ता आहया माणहु नो धाक से; काहाके आहया आखा माणहु बपतीस्मा आपण्या युहन्ना ने भगवान वगे गेथी वात केण्यो माणेह माने ।”

27 एतरे तीहया ईसु ने जपाप आप्या, “कय जाणु, आमु ने नी मालम ह्य?” एतरे ईसु तीमने केदो, “ता मे बी तमने नी केतो के मे काना हक सी आहयु आखु करु ।”

ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ

28 तमारो हु वीच्यार से? काना अदमी ना बे सोरा हता । तीहयो पेलनान तां जीन हुकम आपीन केदो, “सोरा जा, आज अंगुर नी वाडी मे काम कर ।”

29 पण सोरो जपाप आप्यो, मे नी जाम, पण अळतेण तीना मन मे अंगुर नी वाडी मे जवा नो वीच्यार आय ज्यो अने तीहयो अंगुर नी वाडी मे जत र्यो ।

30 अळतेण बाह बीजा सोरा नी तां जीन ईसमेत केदो, तीहयो केदो, “होव बाह, मे अंगुर नी वाडी मे जही । पण तीहयो अंगुर नी वाडी मे नी ज्यो ।

31 हमणे तमु केवो, आहया बे जणा मायन कोय बाह नी मरजी पुरी कर्यो?” तीहया ईसु ने केदा, “पेलनो सोरो बाह नी मरजी पुरी कर्यो ।” एतरा मे ईसु तीमने केदो, मे हाचलीन केम, फाळो लेण्या अने रंड्या तमारी गेथा पेले भगवान ना राज मे जहे ।

32 ✨बपतीस्मा आपण्यो युहन्ना तमने धरम नी वाट देखाडवा आयो, अने तमु तीनी पोर भरहो नी कर्या, बाखीन फाळो लेण्या अने रंड्या तीनी पोर भरहो कर्या । आहयु देखीन अळतेण बी तमु पाप भणी गेथा वळीन भगवान वगा ह्यन तीनी वात पोर भरहो नी कर्या ।

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂⓂ 12:1-12; ⓂⓂⓂⓂ 20:9-19)

33 एक बीजो दाखलो हमळो: कानो कीरसाण अंगुर नी वाडी लगाड्यो, तीना च्यारो-मेर वाड बांदयो, अने तीहयी वाडी मे अंगुर नो रोह काडवा करीन एक खाडो खोदीन हळावो बणायो, अने वाडी मे एक पक्को माळो बणायो । अळतेण तीहयो अंगुर नी वाडी ने बीजा

कीरसाण ने साजा मे आपीन ढेरत नाम्बे बीजा देस मे जत र्यो ।

34 अंगुर नी मेर भेळी करवा नी टेम आयी, ता तीहयो वाटो लेवा करीन कीरसाण ने तां आहफा ना पावर्या ने मोकल्यो ।

35 बाखीन तीहया कीरसाण्या तीहया पावर्या ने धरीन काना ने ठोक्या; अने काना ने दगडाट्या, अने काना ने मार नाख्या ।

36 अळतेण एक कावा अळी तीहयो पेल्ले गेथा ढेरका पावर्या ने मोकल्यो अने तीहया कीरसाण्या तीमनी हाते तेवोत वेहवार कर्या ।

37 आखरी कावा तीहयो आहफा ना बेटा ने आहयु वीच्यारीन मोकल्यो के तीहया मारा बेटा नी ईज्जत करहेन करहे ।

38 पण तीहया कीरसाण्या जत्तयार मालीक कीरसाण ना बेटा ने देख्या ता एक-बीजा ने केदा, “आहयो ते वारीसदार से । आवो, आपणु आने मार नाखता अने आनी जागा पोर कब्जो कर लेता ।”

39 तीहया तीने धर लेदा अने अंगुर नी वाडी मे गेथा बारथा नीकाळीन मार नाख्या ।

40 अळतेण ईसु तीमने पुच्छयो, “जत्तयार अंगुर नी वाडी नो मालीक पासो आवहे, ता तीहयो ते कीरसाण्या नु हु करहे?”

41 तीहया ईसु ने केदा, “तीहयो ते कुहर्या ने मारीन खत्तम कर नाखहे, अने आहफा नी अंगुर नी वाडी बीजा कीरसाण ने साजा मे आप देहे, जे टेमे-टेमे अंगुर नी मेर नो वाटो आप्या करहे ।”

42 ईसु तीमने केदो, “तमु खरला सास्तर मे आहयु कदी भण्या नी हु: ‘जे दगडा ने राज-मीस्तर्या रीकामो हमजीन बारथो नीकाळ देदा, तीहयो दगडोत घोर ना पाया ना, खुणे वाळो दगडो बण ज्यो? आहयु ते मालीक वगे गेथु हयु, आहयु ते अमारी नींगा मे सेल-भात्यु से ।’”

43 एतरे मे तमने केम, भगवान, हरग नु राज तमारा हात मे गेथु हापकी लेहे अने राज्य ना माणहु ने आप देहे जे भगवान ना राज ना कायदा पाळीन जीवहे ।

44 “जे आहया दगडा पोर पड जहे, तीहयो टुकडा-टुकडा हय जहे, अने जीनी पोर आहयु दगडो पडहे, तीने दळ देहे ।”

45 डायला पुंजारा अने फरीसी पंथवाळा वाळा आहयो दाखलो हमळीन हमज ज्या के ईसु आहयु तीमनात बारा मे की र्यो ।

46 करीन तीहया ईसु ने धरवा नी कोसीत ते कर्या बाखीन तीमने माणहु नी बीक हती, काहाके माणहु ईसु ने भगवान वगे गेथो केवा वाळो हमजता हता ।

22

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ
(ⓂⓂⓂⓂ 14:15-24)

1 ईसु अळी तीमने दाखला हमळाव्वा बाज ज्यो । तीहयो केदो,

2 हरग नु राज तीहया राजा हरकु से, जे आहफा ना सोरा ना वेवा मे पंगात बहाड्यो ।

3 राजो आहफा ना पावर्या ने नेवतु आपला माणहु ने बोलाव्वा करीन मोकल्यो, बाखीन तीहया आव्वा नी हींडता हता ।

4 राजो नेवतु आपला माणहुन तां अळी बीजा पावर्या ने आहयु केतो जायून मोकल्यो, “नेवतु आपला तीहया माणहु ने की देवो, देखो! मे मारी पंगात नु खाणु तीयार कर देदलो से । मारा बोळद्या अने पाळ्ळा जानवरु मराय नाखलो से । अने खाणु तीयार से; वेवा नी पंगात मे आवो ।”

5 पण तीहया आहयी वात पोर धीयान नी देदा । कानो आहफा ना खेतर भणी जत र्यो, अने कानो आहफा नु वेपारु करवा जत र्यो ।

6 अने काना माणहु तीहया राजा ना पावर्या हाते वारु वेहवार नी कर्या अने तीमने मार नाख्या ।

7 आहयी वात हमळीन राजा ने घणी रीह लागी । अने तीहयो आहफा ना सीपायडा मोकलीन तीहया हत्तयारा ने मराय नाख्यो अने तीमना हेर ने धपाड नाखयो ।

8 अळतेण राजो आहफा ना पावर्या ने केदो, “वेवा नी पंगात नी तीयारी ते हय जेली से, पण जीमने नेवतु आपलु हतु, तीहया आना लायक नी बण्या ।”

9 एतरे वाट ना चोवराया पोर जावो, अने जेतारा बी माणहु जड जाय, तीहया आखाम ने वेवा नी पंगात मे बोलाय लावो ।

10 अने पावर्या रोहा पोर ज्या, अने भला अने कुहर्या आखा माणहु ने बोलावीन ली आया अने वेवा नो घोर तीहया माणहु सी भराय ज्यु ।

11 राजो पोरणा ने देखवा करीन आयो, तां तीनी नींगा एक एसवा माणेह पोर पडी, जे वेवा ना लुगडा नी पेरलो हतो ।

12 तीहयो तीने केदो, भाय वेवा ना लुगडा पेर्या वगर तु आज्जे केम आय लाग्यो? तीहयो माणेह होगो हय र्यो ।

13 *तत्तयार राजो आहफा ना पावर्या ने हुकम आपीन केदो, आना हात अने पोगु बांदीन आने बारथो अंदारला मे नाख देवो। तां तीहया माणहु रडहे, अने दात ककडावहे।

14 काहाके बोलावला ते ढेरत से, पण टाळला थोडाक से।

15 तीहयी टेमे फरीसी पंथवाळा जायन भेळा हयन वीच्यार काड्या के कीसम ईसु ने हीनी वात मे फसाडया।

([मत्ती 12:13-17](#); [मत्ती 20:20-26](#))

16 पण तीहयो आहफा ना चेलाम ने हेरोद नी हाते तीनीनतां आहयु केवा मोकल्यो, “ए मास्तर आमु जाणया के तु खरलो से, अने भगवान नी वाट सच्चाय सी हीकाडे, अने कोय नी परवाय नी करतलो, काहाके तु माणहु नु मोडु देखीन वात नी करतलो।

17 एतरे आमने देखाड तु हु सोचे? केसर ने फाळो आपवा वारु से के नी हय।”

18 ईसु तीमनी वात जाणीन केदो, “ए ढोंगडा करन्या, मने काहा पारखो?”

19 फाळा नो सीकको मने देखाडो।” ता तीहया तीनीनतां एक सीकको लाया।

20 तीहयो तीने पुछ्यो, “आहयो छाप अने नाम कोय नु से?”

21 तीहया तीने केदा, “केसर नो।” तत्तयार तीहयो तीने केदो, “जे केसर नु से, तीहयो केसर ने आपो; अने जे भगवान नु से, तीहयो भगवान ने आपो।”

22 आहयु हमळीन तीहया घबराय ज्या, अने तीने रेवा दीन जत र्या।

([मत्ती 12:18-27](#); [मत्ती 20:27-40](#))

23 *तीहया दाडे सदुकी पंथवाळा जे केता हता के मरला नु पासु जीवणु हयत नी, तीनी हाते आया अने तीने पुछ्यया,

24 “ए मास्तर, मुसो केदलो हतो के कदी कोय माणेह वण-अवलयात मर जाय, ता तीनो भाय तीनी लाडी सी वेवा करीन आहफा ना भाय जुगु सोरा पयदा करे।

25 हाव अमारिन्तां हात भाय हता; पेलो वेवा करीन मर ज्यो, अने सोरा नी हयवा ना कारण आहफा नी लाडी ने आहफा ना भाय नी करते सोड ज्यो।

26 आहयी रीते बीजो अने तीसरो बी कर्यो, अने हातोव भाय लग आसमेत हयु।

27 आखान बाद मे आखरी मे तीहयी बयर बी मर जी।

28 एतरे पासा जीवता हयवा पोर तीहयी तीहया हातोव भाय मे गेथी कोयनी लाडी हयहे? काहाके तीहयी आखा नी लाडी बणली हती।”

29 ईसु तीमने जपाप आप्यो, “तमु चोखली सास्तर अने भगवान नी सक्ती ने नी जाणता; आना कारण सी भुल मे पड र्या।

30 काहाके जीवता हयवा पोर वेवा नी हये पण हरग मे आखा हरगदुत ने तेम रेहे।

31 पण मरला ने जीवता हयवा ना बारा मे हु तमु आहयो बोल नी भण्या जे भगवान तमने केदो:

32 “मे अब्राहम नो भगवान, अने ईसाक नो भगवान, अने याकुब नो भगवान से?” तीहयो मरला नो नी, पण जीवता नो भगवान से।”

33 आहयु हमळीन माणहु तीनी हीकापण सी घबराय ज्या।

([मत्ती 12:28-34](#); [मत्ती 10:25-28](#))

34 जत्तयार फरीसी पंथवाळा आहयु हमळ्या के ईसु सदुकी ना मोडा बंद कर देदो, ता तीहया एखठा हया।

35 तीमनी मे गेथु एक कायदा पाळवा वाळो तीने पारखवा नी करते तीने पुछ्यो,

36 “ए मास्तर कायदा मे कानो हुकम आखा सी मोटो से?”

37 तीहयो तीने केदो, “तु तारा मालीक ने अने भगवान ने पुरा मन अने आहफा ना पुरा जीव अने आहफा नी आखी अक्कल नी भेळ मोंग कर।

38 आहयो आखा गेथो पेलो अने मोटलो हुकम से।

39 अने तीनीन तेम आहयो बीजो हुकम से के तु आपणा हाते वाळा सी आहफान तेम मोंग राख।

40 * आखा कायदा अने भगवान वगे गेथा केण्या माणहु ना कीताप्या आहयात बे हुकम पोर टेकला से।”

([मत्ती 12:35-37](#); [मत्ती 20:41-44](#))

41 जत्तयार फरीसी पंथवाळा एखठा हता, ता ईसु तीमने पुछ्यो,

42 “मसी ना बारा मे तमु हु सोचो? तीहयो कोयनो सोरो से?” तीहया तीने केदा, “दावुद नो।”

43 तीहयो तीने पुछ्यो, “ता दावुद आत्मा मे हयन हीने मालीक हुका केय?”

44 मालीक, मारा मालीक ने केदो, मारी जमणी होड बह, जत्तयार लग मे तारा वेरी ने तारा पोगु तळे नी कर देम।”

45 भलु, जत्तार दावुद हीने मालीक केय, ता हीय्यो हीनो सोरो केम केवायो?"

46 आना जपाप मे कोय बी एक वात नी की सक्यो। तीहया दाडे गेथा कोयने अळतेण तीने कंय पुसवा नी हीममत नी हयी।

23

ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂ 12:38-39; ⓂⓂⓂⓂⓂ 11:43-46; 20:45-

46)

1 तीहयी टेमे ईसु माणहु ने अने आहफा ना चेला ने केदो,

2 चोखली सास्तर हीकाडन्या, अने फरीसी पंथवाळा मुसा नी गादी पोर हक लीन बह र्या,

3 एतरे तीहया तमने जे कंय बी हुकम आपीन केय, तीहयु करता अने मान्ता रेवो; बाखीन तीमनीन तेम काम नी करजो। काहाके हीय्या हुकम आपीन केय ते खरा, पण तेम करे नी।

4 तीहया एक भारी बोज ने जीने उचलवा काटु से, हीय्या तीने बांदीन माणहु ना खांदा पोर मेल देय, बाखीन आहफा ते आंगळी बी नी टेकव्वा हींडे।

5 *हीय्या आखा कामु माणहु ने देखाडवा करीन करे। हीय्या देखाडवा करीनेत आहफाम ना सास्तर ना तावीज चवडा करीन बांदे अने आहफाम ना लुगडा ना घुमचा नाम्बा कर देय।

6 हीमने पंगात मे पेलनो जागो अने भगवान ना भक्ती ना घोर नो पेलनो जागो गमे।

7 हाट मे वारु से के अने माणहु अगळ गुरु केवाडवा हीमने वारु गमे।

8 "तमु 'गुरु' केवायवा करीन ना हुकारो, काहाके तमारो एकीत गुरु से, अने तमु आखान-आखा भाय से।"

9 धरती पोर वाळा ने कोयने "बाह" नी केजो, काहाके तमारो एकीत बाह से जे हरग मे से।

10 तमु "मालीक" बी नी केवाडजो, काहाके तमारो एकीत मालीक से जे मसी से।

11 *जे तमारी मे आखान मोटो से, तीहयो आखा नो पावर्यो बणे।

12 *जे आहफा ने मोटो मानहे, तीने भगवान नानो कर देहे, अने जे आहफा ने नानो मानहे तीने भगवान मोटो कर देहे।

ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂ 12:40; ⓂⓂⓂⓂⓂ 11:39-42,44,52;

20:47)

13 ए ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु ते माणहु ने हरग राज मे भरायवा सी रोक र्या। तमु आहफा बी हरग राज मे नी भरायो, अने बीजा ने बी हरग राज मे नी भरायवा देवो।

14 ए ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमु रंडायला बयरा ना घोर मे भरायन तीमने धोको दीन ठग लेय, अने तीमना घोर ने उजाड देय, अने बीजा ने देखाडवा करीन नाम्बी-नाम्बी घणी वार लग वीन्ती करे। एतरे तमने नीयाव नो डंड भगवान वगे गेथो जादात जडहे।

15 ए ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु एक जणा ने तमारा पंथ मे लाव्वा करीन दर्या पार करीन धरती ना बीजा खुणे जावो। अने जत्तार तमारा पंथ मे आवीन चेलो बण जाय, ता तीने आहफा गेथो बी बे गुणा जादा गुनाळ्ळो बणाय देय, के तीहयो नरक-आकूठी मे जाय।

16 ए आंदळा अगळवाण्या! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु केवो, "कदीम कोय भगवान ना मंदीर नी हाम खाय, ता तीनी कंय नी खरी हय, पण कदीम कोय मंदीर ना होना नी हाम खाय, ता तीनी वात खरली उतरी जाय।"

17 ए वण-अकल्या आंदळा! कोय मोटु से? होनु मोटु के तीहयो भगवान नो मंदीर मोटो से? जीनी सी होनु चोखलु हय जाय?

18 तमु आहयु बी केवो, "कदीम कोय वेदी नी हाम खाय, ता तीनी कंय नी खरी हय, पण कदीम तीहयो वेदी पोर मेल्ली भेट नी हाम खाय, ता तीनी खरी उतरी जाय।"

19 ए आंदळा! कोय मोटु से? भेट मोटी से के तीहयी वेदी मोटी से? जीनी सी भेट चोखी हय जाय?

20 एतरे खास वात आहयी से के, जे वेदी नी हाम खाय, तीहयो ते वेदी पोर मेकायलु चीज नी बी हाम खाय केवाये।

21 अने जे भगवान ना मंदीर नी हाम खाय, तीहयी ते भगवान नी बी हाम खाय केवाये, जे आहफा ना मंदीर मे रेय।

22 *अने जे हरग नी हाम खाय, तीहयो भगवान नी राजगादी नी अने तीहयी राजगादी पोर बहण्या नी बी हाम खाय केवाये।

23 ए ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु पुदीना नो, सोप नो अने जीरु नो दसवो

वाटो ते भगवान ने आपो, बाखीन मुसा नी लारे लीखली सास्तर नी खास वात ने सोड देदा; होव, नीयाव, दया, अने भरहा नी खास वात ने टाळ देदा। तमु दसवो वाटो ते आप्या करजो, पण नीयाव नी, गीण नी, अने भरहा नी खास वात ने बी पाळ्यात करवा जोवे।

24 ए आंदळा अगळवाण्या! तमु मीचर्या ने ते झारो, बाखीन उटडा ने ते गळ जावो।

25 ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु वाटका ने अने थाळ्या ने उपर-उपर ते वारु उजाळे, बाखीन मोय गेथा नी उजाळे, तेमेत तमारु मन हाय अने आहफात नु भलु करवा ना वीच्यार सी भराय्लु से।

26 ए आंदळा फरीसी पंथवाळा! पेले वाटका ने मोय गेथा उजाळ लेवो, ता उपर बी उजळी जहे।

27 *ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके जेम तमु ते मडाट्या हरका से जे उपर-उपर चुना वेर पोताय करलु रेय, अने घटाळु देखाये, पण मोय मरला माणहु ना हाटका अने हडलु माह भरायलु रेय।

28 ईसम तमु बी उपर गेथा माणहु ने धरमी देखाव पडो, बाखीन तमारा मन मे दगो अने कुहराय भरायली से।

२२२२२२२ २२ २२२२२२२२
(२२२२ ११:४७-५१)

29 ए ढोंगडा करन्या चोखली सास्तर हीकाडन्या अने फरीसी पंथवाळा! तमारी जुगु घणी दुख नी वात से! काहाके तमु भगवान वगे गेथा केण्या माणहु ना मडाट्या हजाडे, अने धरमी माणहु ना गाता बणावे।

30 अने केवो, “कदीम आमु अमारा आडा-बुडा नी टेमे जीवत्ला हता, ता आमु भगवान वगे गेथा केण्या माणहु नु खुन नी करवा करीन अमारा डाह-डाहा ने सात नी देता।”

31 ईसम कीन तमु आहफाम नीत वीरोद मे आह्यी गवा दी र्या के “आमु तीहया माणहु नी अवल्यात से, जे भगवान वगे गेथा केण्या माणहु नु खुन करला हता।”

32 एतरे तमु तमारा आडा-बुडा ना पाप नी कसर पुरी कर लेवो।

33 *ए गडहा अने जेहर वाळा गडहा ना बच्चा! तमु नरक कुंड ना डंड सी कीकम बचहु?

34 देखो! मे तमारीनतां भगवान वगे गेथा केण्या माणेह ने, अक्कल वाळा ने, अने मास्तर्याम ने मोकलु। तमु तीमनी मे गेथा थोडाक ने मार नाखहु अने

थोडाक ने कुरुस पोर चडावहु, अने थोडाक ने भगवान ना भक्ती ना घोर मे हडकाटहु अने तीमने एक हेर गेथा बीजा हेर वेला पाडता फीरहु।

35 करीन धरती पोर जेतरा बी धरमी माणहु नु खुन ह्यु, तीह्यु खुन तमारा माथे पडहे। धरमी हाबील नु खुन गेथु लीन बीरीक्या ना बेटा जकर्याह ना खुन लग, जीने तमु भगवान ना मंदीर अने वेदी नी वच मे मार नाखला हता।

36 मे तमने हाचलीन केम, आह्यु आखु आह्यी पीडी ना माथे पडहे अने आमनेत डंड भुगतवा पडहे।

२२२ २२ २२२२२२२ २२ २२२२
(२२२२ १३:३४-३५)

37 ए यरुसलेम! ए यरुसलेम! तु भगवान वगे गेथा केण्या माणहु ने मार नाखे अने जे माणहु ने भगवान तारीनतां मोकले तीमने बी दगडाटीन मार नाखे। जेम कुकडी आहफी ना पीच्या ने आहफी ना पाखडा तळे भेळा कर लेय, तेमेत मे ढेरेत कावा तारी अवल्यात ने मारा पाखडा तळे भेळा करवा हींडतो हतो, पण तमु मारो नकारो कर देदा।

38 देखो, भगवान तमारा यरुसलेम ना मंदीर ने सोड देहे, अने तीहयो ठारलो हय जहे।

39 मे तने केम, हमणे गेथा तमु मने जत्त्यार लग नी देखो, जत्त्यार लग तमु आह्यु नी केय, “जुगाळो से तीहयो, जे मालीक भगवान ना नाम सी आवे।”

24

२२२ २२ २२२२ २२२२२ २२ २२२२२ २२२२ २२
२२२२ २२ २२२२ २२२२
(२२२२ १३:१-२; २२२२ २१:५-६)

1 ईसु मंदीर सी नीकळीन जवा बाज र्यो हतो ता तीना चेला मंदीर नी बणावट ने देखाडवा करीन तीनी हाते आया।

2 पण ईसु तीमने केदो, तमु आने हुदा उबा हय रेला देख र्या? पण मे तमने हाचलीन केम, आजे हारीक आहया मंदीर ना दगडा पोर दगडो बी नी रेय। आह्यु आखु ओदार नाखहे।

२२२ २२२ २२२२
(२२२२ १३:३-१३; २२२२ २१:७-१९)

3 जत्त्यार ईसु जेतुन बडा पोर पुगीन बह ज्यो, ता चेला एक धेडे ईसु हाते आवीन केदा, आमने देखाड, आह्यु आखु कत्त्यार हयहे? अने तारी आव्वा नी अने कळजुग खत्तम हयवा नी सेलाणी हु रेहे?

4 ईसु तीमने जपाप आप्यो, चेतीन रेवो। कोय तमने धोको नी दी देय।

5 काहाके घणा माणहु मारु नाम लीन आवहे अने केहे, “मेत मसी से, अने तीहया घणा ढेरका माणहु ने भटकाड देहे।”

6 तमु लडाय अने झगडा नो हुकवाडो ह्मळहु। आहयी वात ह्मळीन तमु घबरायजो नी, काहाके ईसम ते ह्यहेन-ह्यहे। पण तीहयी टेमे खत्तम नी ह्ये।

7 आखी जाती ना माणहु आंबा-सांबा झगडो करवा करीन हुहडीन जहे। एक राज्य ना माणहु बीजा राज्य ना माणहु भणी झुमायवा जहे। जां तां काळ पडहे। अने जां तां भुकम्प ह्यहे।

8 आहयु आखु आव्वा वाळी गरा नी सुरुवात से।

9 *मारा नाम नी करते आखी जाती ना माणहु तमारी सी हीगी करहे, अने तीहयी टेमे माणहु तमने वेला पडाव्वा करीन धरावहे अने तीहया तमने मार नाखहे।

10 तीहयी टेमे घणा ढेरका माणहु मार पोर गेथो भरहो सोड देहे। अने तीहया एक-बीजा ने धरावहे, अने एक-बीजा सी हीगी करहे।

11 अने ढेरत झुटा भगवान वगे गेथा केण्या माणहु आय लागहे। अने घणा ढेरका माणहु ने भगवान ना भरहा गेथा सेटा कर देहे।

12 पाप करन्या वदवा सी घणा ढेरका माणहु नो मोंग टाडो पड जहे।

13 *बाखीन जे आखरी लग दम धरहे, तीनेत छुटकारो जडहे।

14 आहयी कळी ना आखी जाती ना माणहु ने खुस-खबर नी गवा राखवा करीन तीमनी मे भगवान ना राज नी आहयी खुस-खबर नु परच्यार ह्यहे, अने अळतेण कळजुग खत्तम ह्यवा नी टेम आय लागहे

[[[13:14-23; 21:20-24]]]

15 एतरे जत्तयार तमु खत्तम करवा वाळी चीज ने मंदीर ना चोखला जागा मे उबी ह्य रेली देखो, जीना बारा मे भगवान वगे गेथो केणयो दानीयल केदलो हतो; भणवा वाळो ह्मजी लेवा जोवे के आनु मतलब हु से?

16 ता, तीहयी टेमे जे माणहु युहदया मे ह्य, तीहया बडा पोर नाह जवा जोवे;

17 *अने जे घोर नी छत पोर ह्य, तीहयो आहफा ना घोर नु ह्मान लेवा हेटो नी उतरवा जोवे;

18 जे खेतर मे ह्य, तीहयो आहफा ना लुगडा लेवा करीन पासो नी आव्वा जोवे।

* 24:9 मत्ती 10:22 * 24:13 मत्ती 10:22 * 24:17 लुका 17:31 * 24:21 परकासीतवाक्य 7:14 * 24:21 दानीयल 12:1; परकासीतवाक्य 7:14 * 24:26 लुका 17:23,24 * 24:28 लुका 17:37 * 24:29 परकासीतवाक्य 6:12; परकासीतवाक्य 6:13 * 24:30 परकासीतवाक्य 1:7

19 तीहया दाडा मे जे बयर भारेपोगे हहे अने सोरु ने धाय धवाडती हहे, तीनी जुगु गरा ना दाडा केवायहे!

20 वीनती कर्या करो के हीयाळा ना दाडा मे, नीता अराम ना दाडे नाहवा नी पडे;

21 *काहाके तीहयी टेमे घण-जबर गरा आवहे, भगवान कळ घड्यो तत्तयार गेथी हजु लग एतरी मोटी गरा नी आवी ह्य, एतरी मोटी गरा आवहे। अने अळी एवी गरा कदी नी आवे।*

22 कदीम मालीक तीहया दाडा ने कम नी करतो, ता एक बी जीव नी बचता; बाखीन टाळला माणहु नी करते जीमने तीहयो टाळलो से, तीहया गरा ना दाडा ने तीहयो कम कर देदलो से।

23 तीहयी टेमे कदीम कोय तमने केय, “देखो! मसी आज्जे से ता तमु भरहो नी करजो।”

24 काहाके झुटा मसी अने भगवान नु नाम लीन झुट मेकण्या माणहु देखाव पडहे, अने एवी भारी सेलाणी अने सेल-भात्या कामु देखाडहे, ह्य सके ता तीहया टाळला माणहु ने बी भगवान ना भरहा गेथा सेटा करवा नी कोसीत करहे।

25 देखो, आहयी आखी वात मे तमने पेल्ले गेथोत की र्यो।

26 *कदीम तीहया तमने केय, देखो, हेलो उजाडी बडा मे से, ता तमु तां नी जजो; नीता, तीहया केय, “तीहयो आज्जे हारीक कोपरा मे से, ता भरहो नी करजो।”

27 काहाके जीसम वीजळी उगवणी गेथी नीकळीन बुडवणी लग वीजळे, तेमेत मनख्या नो सोरो बी उजन्तो आवहे!

28 *जां बी धोड रेहे, तांत घुवड्या बी भेळा ह्य जहे।

[[[13:24-27; 21:25-28]]]

29 *तीहया दाडा मे जत्तयार वेला पडहे अने अळतेण दाहडु काळु पड जहे, चांद वीजाळु नी आपे, हरगे गेथा तारा हेटा पड जहे, अने हरग नी ताखत हीलाय देहे।

30 *तीहयी टेमे हरगे गेथा मनख्या ना सोरा नी आव्वा नी सेलाणी देखाव पडहे। धरती पोर रेण्या आखी जातीन माणहु फुकु-फुकु रडहे, अने मनख्या ना सोरा ने मोटी ताखत भेळ, अने बडाय भेळ हरग ना वादळा पोर आवत्लो देखहे।

31 तीहयो फेपार्या वाजा भेळे आहफा ना हरगदुत ने मोकलहे अने तीहया आखी धरती पोर गेथा तीना टाळला माणहु ने भेळा करहे।

तीहयीत टेमे जे तीयार हती, तीहयी तीनी हाते वेवा वाळा घोर मे जत री, अने झापला दी देदा।

11 *आनी बाद तीहया बीजा कुवार्या सोर्या बी आवीन केदा, “मालीक! ए मालीक! अमारी जुगु बी झापलु उगाड दे।”

12 ता नवलो लाडो जपाप आप्यो, “मे तमने हाचलीन केम, मे तमने नी जाणु।”

13 एतरे चेतनीन रेवो, काहाके तमने मनख्या ना सोरा नी आव्वा नी टेम अने दाडो मालम नी हय।*

☞☞☞ ☞☞☞☞☞☞☞ ☞☞ ☞☞☞☞☞
(☞☞☞☞ 19:11-17)

14 *हरग राज तीहया माणेह हरकु से, जे पारका देस मे जवा नी टेमे आहफा ना पावर्या ने बोलायो अने तीमने आहफा नु धन होप देदो।

15 अने तीहयो एक पावर्या ने पांच हजार होना ना सीक्का, बीजा ने बे हजार होना ना सीक्का अने तीसरा ने एक हजार होना ना सीक्का आप्यो। मतलब आखा ने तीमनी ताखत देखीन आप देदो, अळतेण तीहयो पारका देस मे जत र्यो।

16 जीने पांच हजार रुप्या आपला हता, तीहयो ततयारुत जायन तीहया पयहा नु लेणु-देणु कर्यो अने अळी पांच हजार रुप्या कमाय लेदो।

17 एमेत जीने बे हजार होना ना सीक्का आपला हता, तीहयो बी अळी बे हजार होना ना सीक्का कमाय लेदो।

18 पण जीने एक हजार होना ना सीक्का आपला हता, तीहयो ज्यो, अने कादु मे खाडो खोदीन आहफा ना मालीक ना होना ना सीक्का हाताड देदो।

19 ढेरत दाडा वीत ज्या अने अळतेण तीहया पावर्या नो मालीक पासो आवीन तीमनी पांह हीसाब लेवा बाज ज्यो।

20 जीने पांच हजार होना ना सीक्का आप्या हता, तीहयो अळी पांच हजार कमायन लावीन केदो, “मालीक! तु मने पांच हजार होना ना सीक्का आपलो। देख, मे अळी पांच हजार होना ना सीक्का कमाय लायो।”

21 तीनो मालीक तीने केदो, “घणु वारु, भला अने भरहा लायक पावर्या! तु थोडुक मे भरहा लायक र्यो, मे तने ढेरकी चीज पोर हक आपही। तारा मालीक नी खुसी मे साजल्यो बण।”

22 अने जीने बे हजार होना ना सीक्का आपला हता। तीहयो केदो, “ए मालीक तु मने बे हजार होना ना सीक्का आपलो। देख, मे अळी बे हजार कमाय लायो।”

* 25:13 मरकुस 13:35; लुका 12:40 * 25:14 लुका 19:11-27 8:12; 22:13; लुका 13:28 * 25:31 मत्ती 16:27; मत्ती 19:28

23 तीनो मालीक तीने केदो, “घणु वारु, भला अने भरहा लायक पावर्या! तु थोडुक मे भरहा लायक रेलो से, मे तने ढेरकी चीज पोर हक आपही। तारा मालीक नी खुसी मे साजल्यो बण।”

24 ततयार तीहयो आयो, जीने एक हजार रुप्या आपला हता। तीहयो केदो, “मालीक! मने मालम से के तु घणो वातडो से। तु जां नी वेर्यो, तां वाडे, अने जां नी छाट्यो, तां तु हेमटे।

25 एतरे मे बीह ज्यो, अने जायन तारा रुप्या ने कादा मे डाटीन हाताड देदो, अने देख, आहया तारा होना ना सीक्का से, अने आहया पासो ली ले।”

26 तीनो मालीक तीने केदो, “ए वेरी अने ओगज्या पावर्या! तने मालम हतु के मे जां नी वेर्यो, तां वाडु, अने जां नी छाट्यो, तां मे हेमटु।”

27 ता तने मारु धन होवकार्यान तां ली जायन आप देवा हतु, ता मे पासो आवीन वीयाज भेळ मांग लेतो।

28 एतरे आहया एक हजार होना ना सीक्का आनी पांह गेथा मांग लेवो, अने जीनी पांह दह हजार होना ना सीक्का से, तीने आप देवो;

29 *काहाके जीनी पांह कंय से, तीनेत अळी आपहे, अने तीनी पांह ढेरत हय जहे; पण जीनी पांह कंय बी नी हय, तीनी पांह गेथु जे बी से तीहयो बी ली लेहे।

30 *अने आहया रीकामा पावर्या ने बारथु ना अंदारला मे नाख देवो। तां हारीक रडवा अने दातु ककडाव्वा नु रेहे।

☞☞☞☞ ☞☞☞☞☞☞☞ ☞☞ ☞☞☞☞☞

31 *जतयार मनख्या नो सोरो आहफा बडाय भेळ आवहे, अने आखा हरगदुत तीनी हाते आवहे ता तीहयो आहफा नी बडाय नी राजगादी पोर बहलो रेहे।

32 अने आखा देस ना माणहु तीनी अगळ भेळा करहे। जीसम गुवाळ्यो गाडरा ने बोकडा मे गेथो अलग करे, तेमेत तीहयो आखा माणहु ने एक-बीजा गेथो अलग करहे।

33 तीहयो गाडरा ने आहफा नी जमणी धेडे अने बोकडा ने डाखरी धेडे उवा करहे।

34 ता राजो आहफा ना जमणी धेडे वाळा माणहु ने केहे, “ए मारा बाह ना जुगाळा माणहु! आवो, अने तीहया राज ना हकदार्या बणो, जे सुरु गेथु तमारी करते तीयार करलु से;

35 काहाके मे भुकलो हतो, अने तमु मने खवाड्या; मे तरहेलो हतो, अने तमु मने पाणी पीवाडला; मे अंजाणो हतो, अने तमु मने तमारा घोर राख्या;

* 25:29 मत्ती 13:12; मरकुस 4:25; लुका 8:18 * 25:30 मत्ती

36 मे नांगरलो हतो, अने तमु मने लुगडा पेराया मे मांदलो हतो, अने तमु मारा खबर्या आया; मे जेल मे हतो, अने तमु मने मळवा आया।”

37 आहयी वात हमळीन तीहया धरमी माणहु मालीक ने केहे, “ए मालीक! आमु कत्यार तने भुकलो देखला, अने खवाडला? कत्यार तरहेलो देखला, अने पाणी पीवाडला?”

38 आमु कत्यार तने अंजाणो देखला अने अमारीनतां राख्या? अने कत्यार नांगरलो देखला अने लुगडा पेरावला?”

39 कत्यार तने मांदलो अने जेल मे देखला अने मळवा आवला?”

40 आहयु हमळीन राजो आहयो जपाप आपहे, “मे तमने हाचलीन केम, तमु मारा आहया भायु मे काना नान्ला भाय जुगु बी, जे कंय कर्या, तीहयु मारी जुगु करला से।”

41 “ता तीहयो आहफा ना डाखरी धेडे वाळा माणहु ने केहे, “ए खोडला! मारीनतां गेथा सेटा हय जावो। तीहयी जलमकी आकूठी मे जावो, जे भुतडा जुगु ने तीना दुतु जुगु तीयार करलो से;

42 काहाके मे भुकलो हतो, अने तमु मने खाणु नी खवाड्या; मे तरहेलो हतो, अने तमु मने पाणी नी पीवाड्या।

43 मे अंजाणो हतो, अने तमु मने तमारीनतां नी राख्या; मे नांगरलो हतो, अने तमु अने लुगडा नी पेराया, मे मांदलो हतो, अने तमु मारा खबर्या नी आया, मे जेल मे हतो अने तमु मने मळवा नी आया।”

44 तत्यार तीहया बी तीने पुसहे, “मालीक! आमु कत्यार तने भुकलो, तरहेलो, अंजाणो, नांगरलो, मांदलो अने जेल मे कुंडायलो देखला अने तारी चाकरी नी कर्या?”

45 ता तीहयो तीमने जपाप आपहे, “मे तमने हाचलीन केम, जे कंय तमु मारा आहया नान्ला गेथा बी नान्ला मेना एक जुगु बी नी कर्या, तीहयु मारी जुगु बी नी कर्या मुजुक से।

46 अने ईसम करीन आहया वेरी ने जलमको डंड जडहे, पण धरमी ने अमरकाय जीवाय जडहे।”

26

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

1 अने ईसु आखी वात कीदीन आहफा ना चेला ने केदो,

☆ 26:2 नीरगमन 12:1-27 ☆ 26:7 लुका 7:37,38

2 “तमु जाणो के बे दाडान बाद फसह नो तीवार से। ता मनख्या ना सोरा ने कुरुस पोर चडावीन मारवा करीन माणहु धराय देहे।”☆

3 तीहयी टेमे डायला पुंजारा अने डायला पुडारी केफा नाम ना डायला पुंजारा नी हवेली मे भेळा हया।

4 अने तीहया आसम करीन वीच्यार कर्या के आमु केम करीन ईसु ने धरायून मराय नाखीया।

5 पण तीहया केता के “तीवार ना दाडे आसम नी करवा जोवे, कंखर आसम नी हय जाय के आखा माणहु दंगो फसात करे।”

ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ 14:3-9; ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ 12:1-18)

6 जत्यार ईसु बेतन्या मे सीमोन कुडावा ना घोर मे हतो,

7 ☆ता एक बयर मोगला दगडा नी हीही मे घण मोगलु ईत्तर लीन आयी। अने ईसु खाणु खावा बह र्यो हतो, ता ईसु ना मुंडा पोर रेड देदी।

8 आहयु देखीन ईसु ना चेला रीहवायून केदा, “आहयु ईत्तर ने उदडेत काहा बगाड देदी?”

9 आहयु ईत्तर घणु मोगु वेचातु, अने जे रुप्या आवता तीहया रुप्या ने गरीब मे वाट देती ता वारु रेतु।”

10 ईसु आहयु जाणीन, चेला ने केदो, “तमु आहयी बयर ने काहा दम र्या? आहयी मारी वाटु भलु काम करली से।

11 गरीब ते जलम तमारी हाते रेहे, पण मे जलम तमारी हाते नी री सकु।

12 आहयी मारा डील पोर जे ईत्तर रेडली से तीहयी मने गाडवा करीन तीयार करली से।

13 मे तमने हाचलीन केम, आखी कळी मे जां-जां मारी खुस-खबर ने परच्यार करहे, तां आहयी बयर नी फोम मे, आना काम ने बी नामलहे।”

ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ

(ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ 14:10-11; ⓂⓂⓂⓂⓂ 22:3-6)

14 अळतेण ईसु ना बारे चेला मेनो एक जणो, जीनु नाम यहुदा ईस्करीयोती हतु, तीहयो डायला पुंजारा न तां ज्यो,

15 अने तीहयो केदो, “कदीम मे ईसु ने तमारा हात मे धराय देम, ता तमु मने हु आपहु? तीहया तीने चांदी ना तीस रुप्या गणीन आप देदा।”

16 तीहयी टेमे गेथो यहुदा ईस्करयोती ईसु ने धराव्वा नो वारु मोखो होदतो र्यो।

([२२२२ २२२२२२ २२ २२२२२२](#))
([२२२२२२ १४:१२-२१; २२२२२ २२:७-१३,२१-२३;](#)
[२२२२२२२२ १३:२१-३०](#))

17 पण खमीर वगर ना रोट्ला ना तीवार ना पेलना दाडे, ईसु ना चेला ईसु ने आवीन केदा, “तु फसह तीवार नु खाणु कां हारो खावा हींड र्यो? तां हरा आमु जीया, तने तारी जुगु फसह ना तीवार नु खाणु तीवार करया?”

18 अने ईसु केदो, “हेर मे तीहया अदमीनतां जावो, अने तीने केवो, भास्तर आहयु की र्यो के मारी टेमे हाते आय जेली से, मे मारा चेला हाते तारा घोर फसह तीवार नु खाणु खाही।”

19 अने ईसु ना चेला जेम ईसु केदो, तेम कर्या, अने फसह ना तीवार नु खाणु तीवार कर्या।

20 अने हांती टेमे ईसु बारे चेला हाते खाणु खावा बहयो।

21 अने खाणु खावा नी टेमे ईसु तीमने केदो, “मे तमने हाचलीन केम, तमारी मेनो एक जणो मने धोको दीन धराय देहे।”

22 अने तीहया चेला घणा होहवाय ज्या। अने तीमनी मेना एक-एक जणो ईसु ने पुसवा बाज ज्या, “ए मालीक! हु तीहयो मे से?”

23 तत्तयार ईसु केदो, “जे मारी हाते एक थाळी मे खाणु खाय तीहयो मने धोका सी धरावहे।

24 मनख्या ना सोरा ने ते जवानुत से जेम तीना बारा मे लीखलु से; पण तीहया माणेह जुगु घणी दुख नी वात से, जे मनख्या ना सोरा ने धरायो! तीहयो माणेह पयदा नी हयतो ता वारु रेतु।”

25 ता तीने धराव्वा वाळो यहुदा ईसु ने पुछ्यो, “ए मास्तर! तीहयो मे ते नी हय हु? मे से?” ईसु तीने केदो, “होव, हाचलीन तु की देदलो से।”

([२२२२२ २२ २२२२२२ २२२२](#))
([२२२२२२ १४:२२-२६; २२२२२ २२:१४-२०; १](#)
[२२२२२२२२ ११:२३-२५](#))

26 जत्तयार तीहया खाणु, खावा बाज र्या हता, ता ईसु हात मे रोटलो धर्यो, अने रोट्ला जुगु तु घणो वारु से कीन रोटलो भांगीन आहफा ना चेला ने आप्तो जायन केदो, “लेवो, आहया रोट्ला ने खाय लेवो, आहयो रोटलो मारु डील से।”

27 अळतेण ईसु पीयालो हात मे धरीन घणो वारु से कीन चेला ने आहयु केतो जायन आप्यो, “तमु आखा आनी मे गेथु पीवो।

28 काहाके आहयो पीयालो मारा वायदा नु लोय से, जे आखा माणहु ना पाप नी माफी नी लेदे वयवा वाळु से।

✧ 26:32 मत्ती 28:16

29 मे तमने केम, हमणे गेथो जत्तयार लग मारा बाह ना राज मे तमारी हाते नवला अंगुर नो रोह नी पी लेम, तांह तक मे आहयु अंगुर नु नवलु रोह कदी नी पीम।”

30 अळतेण तीहया फसह तीवार नु भजन गावीन जेतुन ना बडा पोर जत र्या।

([२२२२२ २२ २२२२२२ २२ २२२२२२ २२२ २२२२२](#))
([२२२२२२ २२२२](#))
([२२२२२२ १४:२७-३१; २२२२२ २२:३१-३४;](#)
[२२२२२२२२ १३:३६-३८](#))

31 तीहयो टेमे ईसु तीमने केदो, “आज रातेत तमारी आखा नो भरहो मार पोर नी रेय। काहाके खरली सास्तर मे आहयु लीखलु से: मे गुवाळ्या ने मार नाखही, अने गाडरा नो टोळो रीवण्या-तीवण्या हय जहे,

32 *पण मे पासो जीवतो हयन अळतेण तमारी गेथो पेले गलील जीला मे जत रेही।”

33 एतरा मे पतरस ईसु ने केदो, “भले, आखा तार पोर गेथा भरहो सोड देय, पण मे कदी नी सोडु।”

34 ईसु पतरस ने केदो, “मे तने हाचलीन केम, आहयित राते, कुकडो वाहवान पेले, तु मने तीन काव नीकारो करही।”

35 पतरस अळी ईसु ने केदो, “कदीम तारी हाते मने भले मरवा बी पडे, ते बी मे तारो नीकारो नी करु।” अने आखा चेला हेमेत केदा।

([२२२२ २२२२२२२ २२ २२२२२२२ २२२२](#))
([२२२२२२२ १४:३२-४२; २२२२२ २२:३९-४६](#))

36 जत्तयार ईसु चेला हाते गतसमनी नाम नी वाडी मे आयो, ता तीहयो आहफा ना चेला ने केदो, “जत्तयार लग मे हेले जायन वीन्ती करीन पासो नी आवु, तत्तयार लग तमु आजेत बहजो।”

37 अळतेण ईसु पतरस ने अने जब्दी ना बे सोरा ने हाते ली ज्यो, अने तीहयो होहवायन अने घबरायवा बाज ज्यो।

38 अळतेण ईसु तीमने केदो, “मारो मन घण-जबर दुखी से, अने मारो जीव नीकळवा हींडे; तमु आजे रेवो, अने मारी हाते चेतीन रीन जागला रेवो।”

39 ईसु थोडोक अगो जायन अळतेण तीहयो धरती पोर ढुंगो वळीन वीन्ती कर्यो, “ए मारा बाह! कदीम तारी मरजी हय, ता आहयो दुख नो पीयालो टाळ दे। ते बी मारी नी पण तारीत मरजी पुरी हये।”

40 अळतेण तीहयो आहफा ना चेलान तां ज्यो, अने तीमने हुवत्ला देख्यो। अने पतरस ने केदो, “तमने मारी हाते एक घंटो बी नी जगायु हु?”

41 जागला रेवो अने वीनती करता रेवो, आनीन करते के तमु पारख मे नी पडो: आत्मा ते तीयार से, पण डील कमजोर से।”

42 ईसु एक कावा अळी, जायन, आहयी वीनती कर्यो, “ए मारा बाह! कदीम आहयो पीयालो मारा पीया वगर नी टळे, ता तारीत मरजी पुरी हये।”

43 अळतेण ईसु अळी पासो आयो, ता तीहयो अळी आहफा ना चेला ने हुवत्ला देख्यो, काहाके तीहया नींदरायला हता।

44 तीहयो तीमने सोडीन अळी वीनती करवा ज्यो, अने वीनती ना तीहयात बोलु कीन तीसरी कावा वीनती कर्यो।

45 अळतेण ईसु आहफा ना चेलान्तां आवीन तीमने केदो, “तमु हजु लग हुवीन अरामेत करवा बाज र्या हु? देखो! हाव तीहयी टेम आय जेली से, जत्यार मनख्या नो सोरो पापी माणहु ना हात मे ह्योप देहे।

46 उठो! आपणु जीया, देखो, मने धोको दीन धराव्वा वाळो हातेत आव्वा बाज र्यो।”

14:43-50; 22:47-53; 18:3-12

47 ईसु आहयो केवात बाज र्यो हतो के बारे चेला मेनो एक जणो, जीनु नाम यहुदा ईस्करीयोती हतु, तीहयो आय लाग्यो। तीनी हाते ढेरत माणहु तलवार्या अने डींगा लीन आय लाग्या। जीमने डायला पुंजारा अने डायला पुडार्या मोकल्ला हता।

48 ईसु ने धोको दीन धराव्वा वाळो यहुदा तीमने आहयो कीन सेलाणी आपलो हतो, “मे जीने कुको देही, तीहयोत ईसु से। तीने धर लेजो।”

49 अळतेण तीहयो यहुदा ईसुन्तां आवीन केदो, “ए मास्तर! वारलो से के?” अने तीहयो ईसु ने कुको देदो।

50 ईसु तीने केदो, “दोस्तीदार! जे कामे तु आवलो से, तीहयो काम कर ले।” ता तीहया माणहु अगा आया, अने ईसु ने चपटीन धर लेदा।

51 अने एतरात मे ईसु ना हाती मेनो एक जणो आहफा नी तलवार मीयान मे गेथी नीकाळीन डायला पुंजारा ना पावर्यो नो झाटको दीन कान्टो तोड नाख्यो।

52 तत्यार ईसु तीने केदो, “तलवार मीयान मे पासी घाल ले, काहाके जे तलवार्ये करीन बीजा माणहु ने झटकावे तीहया तलवार्ये सी मर जहे।

53 तमने आहयी वात हमज नी आवती हु, के मे मारा बाह सी वीनती करही ता, तीहयो हरगदुत ना बारे टोळा गेथा बी जादा टोळा मोकली देहे?

54 पण कदीम मे आसम वीनती करीन हरगदुत बोलाय लेही ता खरली सास्तर मे लीखली वात केम पुरी हयहे?”

55 *तीहयीत टेमे ईसु माणहु ने केदो, “तमु मने डाकु हमजीन, तलवार्या अने डींगा लीन मने धरवा आय र्या हु? मे ते दाडीनेत मंदीर मे बहीन हीकापण आप्या करतलो, तीहयी टेमे तमु मने काहा नी धर्या?”

56 आहयो आखु आनीन करते ह्यु र्यु के भगवान वगे गेथा केण्या माणहु नी लारे जे बी केदलु हतु तीहयो आखु पुरु हय जाय।” अळतेण आखा चेला ईसु ने रेवा दीन नाह पड्या।

14:53-65; 22:54-55,63,71; 18:13-14,19-24

57 अने ईसु ने धराव्वा वाळा, तीने धरीन डायला पुंजारा केफान तां, जां हरा डायला पुडारी अने चोखली सास्तर हीकाडन्या भेळा हय र्या हता।

58 अने पतरस बी थोडोक सेटो रीन ईसुन पसळ-पसळ आयो अने डायला पुंजारा ना घोर ना आंगणा मे ज्यो, अने ईसु हाते हयतलु तीहयो देखवा करीन रखवाळ्या पावर्या हाते बह ज्यो।

59 डायला पुंजारा अने मोटली पंचु ना माणहु मेळीन ईसु ना वीरोद मे वाक काडीन मारवा करीन झुटा गवा होद र्या हता।

60 पण तीमने ईसु नो वाक नी नीकळ्यो। भले झुटा गवा अगा आवीन झुटी गवा देदा। आखरी मे बे जणा अगा आया

61 *अने केदा, “आहयो अदमी केदलो, ‘मे भगवान ना मंदीर ने ओदार देही, अने तीन दाडा मे तीने अळी उबो कर देही।’”

62 अळतेण डायलो पुंजारो उबो हयन ईसु ने केदो, “आहया माणहु तारा वीरोद मे आहयी गवाय दी र्या, तीमना वीरोद मे कंय नी केणु हय हु?”

63 पण ईसु होगो हय र्यो। अळतेण डायलो पुंजारो ईसु ने केदो, “जीवत्ला भगवान नी तने आण घालु कदीम तु भगवान नो सोरो मसी हय, ता आमने कीदे।”

64 ईसु केदो, “होव, तु केदो तेमेत से। मे तमने आहयो बी केम, हाव गेथा तमु नीस्ता मनख्या ना सोरा ने आखा मे जोरभर्या भगवान ना जमणी धेडे बह रेलो अने हरग ना वादळा पोर आवतलो देखहु।”

१५:६-१५; २३:१३-२५;
१८:३९-१९:१६)

15 फसह ना तीवार ना दाड़े अदीकारी नी आहयी रीती हती के तीहयो आहया तीवार पोर काना बी एक केदडा ने माणहु नी मरजी नी अनसारे जेल मे गेथा छोड़या करतो हतो।

16 तीहयी टेमे तां हारो एक बरब्बा नाम नो एक डामीस केदडो जेल मे हतो।

17 एतरे पीलातुस भेळा हय रेला माणहु ने केदो, “तमने हु जोवे? मे तमारी जुगु कोयने सोड देम? बरब्बा ने के मसी केवायवा वाळा ईसु ने सोडु?”

18 पीलातुस ने मालम हतु, के तीहया ईसु मसी ने कुहराये धरावला से।

19 पीलातुस जत्तार नीयाव नी गादी पोर बह र्यो हतो ता तीनी घोरवाळी तीने आहयी खबर की मोकली, “हीय्या धरमी माणेह ने कंय बी डंड नी आपजे, काहाके हीनात कारण सी मने आज राते हपना मे घणी वेला झेलवा पडली से।”

20 पण डायला पुंजारा अने डायला पुडारी माणहु ने मनवी लेदा के तमु पीलातुस ने केवो के तु बरब्बा ने सोड दे अने ईसु ने मराय नाख।

21 अदीकारी पीलातुस अळी तीमने पुछ्यो, “तमने हु जोवे? मे आहया बे जणा मेना ने कोयने सोड देम?” तीहया केदा, “बरब्बा ने सोड दे।”

22 एतरे पीलातुस तीमने केदो, “ता मे ईसु नु हु करु, जे मसी केवाये?” आखा की पड्या, “ईने कुरुस पोर चडावो।”

23 पण पीलातुस पुछ्यो, “काहा? हीय्यो कानो गुनो करलो से?” बाखीन तीहया अळी बी ज्योरे आडीन केदा, “ईने कुरुस पोर चडावो।”

24 पीलातुस आहयु देख्यो के आहया मारी वात नी ह्मळता अने उल्टो दंगो हय र्यो, ता तीहयो पाणी मांगीन माणहु अगळ हात धोयो अने केदो, “मे आहया धरमी माणेह ना लोय नो गुनाळ्ळो नी हय। आहयी वात ने तमुत जाणो।”

25 अने आखा माणहु जपाप आप्या, “आनु लोय वयाडवा नो गुनो अमारी पोर, अने अमारी अवल्यात पोर पडवा दे।”

26 अळतेण पीलातुस तीमनी जुगु बरब्बा ने सोड देदा, अने ईसु ने चपका दीन कुरुस पोर चडावो करीन सीपायडा ना हात मे होप देदो।

✧ 27:40 मत्ती 26:61; युहन्ना 2:19

१५:१६-२०; १९:२-३)

27 अळतेण रोमी अदीकारी पीलातुस ना सीपायडा ईसु ने हवेली ना आंगणा मे ली जायन तीनीन्तां आखा सीपायडा ना टोळा भेळा कर लेदा।

28 तीहया तीना लुगडा काडीन तीने रातलु नाबलु डगलु पेरया,

29 अने काटा वाळा झाटवा नु मुळ्यु गुथीन तीना मुंडा पोर मेल्या, अने तीना जमणा हात मे वाहण नी ह्योटी धराय देदा। अने तीहया तीनी अगळ मांडा टेकीन आहयु केता जायन तीनी हाही उडाइता जीन केदा, “ए युहदी ना राजा वारलो से के!”

30 अने तीहया तीना मोडा पोर थुप्या अने तीना हात मे वाळी वाहण नी ह्योटी तीना मुंडा पोर देता ज्या।

31 अळतेण तीहया तीनी हाही कर चुक्या ता तीहया तीनु नाबलु डगलु नीकाळ देदा अने तीने तीनात लुगडा पेरया अने तीने कुरुस पोर चडाववा करीन ली ज्या।

१५:२१-३२; २३:२६-४३;
१९:१७-२७)

32 जत्तार तीहया हेर मे गेथा नीकळीन जवा बाज र्या हता, ता तीमने कुरेनी गाम मे रेणयो सीमोन नाम नो एक माणेह भेट्यो। अने तीहया तीने ईसु नु कुरुस जोर करीन उचलाड्या।

33 तीहया गुलगुता नाम ना जागे पुग्या, जीनु मतलब से, “माणहु ना खोपडी नो जागो।”

34 तां तीहया माणहु ईसु ने कडवलु भेसकायलु अंगुर नो रोह पीवा आप्या। तीहयो तीहया रोह ने चाखी ते लेदो, पण पीवा सी मना कर देदो।

35 तत्तार तीहया ईसु ने कुरुस पोर चडाया, अने चीट्या नाखीन तीना लुगडा वाट लेदा।

36 अळतेण तीहया तां बहीन ईसु नो पहरो देवा बाज ज्या।

37 अने तीहया ईसु ना मुंडा गेथी उपर कुरुस पोर गुनो लीखीन एक चीट्टी ठोक देदा, के आहयु युहद्या नो राजा मसी से।

38 तीहया ईसु हाते बे चोट्टा ने बी कुरुस पोर चडाया, एक ने तीना जमणी धेडे अने एक ने तीना डाखरी धेडे चडाया।

39 अने तां मायन आव्वा अने जवा वाळा माणहु मुंडु हीलावीन तीनी हाही उडाइता हता अने तीनो वाक काड्या।

40 ✧ अने ईसम केता हता, “ए मंदीर ने हुदारवा वाळा अने तीन दाडा मे तीने पासो बणाववा वाळा। कदी तु

भगवान नो बेटो हय ता, आहफा ने बचाड, अने कुरुस पोर गेथो उतरीन आव ।”

41 आहयी रीते, डायला पुंजारा बी चोखली सास्तर हीकाडन्या अने डायला पुडारी हाते, ईसम केता जायन तीनी हाही उडाइता हता,

42 “हीय्यो बीजा ने बचाड्यो, पण आहफा ने नी बचाड सक्यो। आहयो ते ईसरायली माणहु नो राजा से। हाव कुरुस पोर गेथो उतरीन आव, ता आमु आनी पोर भरहो करहु।

43 आहयो भगवान पोर भरहो करे। कदीम भगवान हीने छुटकारो आपवा हींडतो हय, ता हीने सोडाय ले। काहाके आहयो केदलो हतो, ‘मे भगवान नो सोरो से।’”

44 आडे-धेडे कुरुस पोर चडावला डाकु बी आहयी रीते वाक काडीन हाही उडाइता हता।

27:27 27 27:27 27:27
(27:27 27 27:27 27:27) 15:33-41; **27:27 27 27:27 27:27** 23:44-49;
27:27 27 27:27 27:27 19:28-30)

45 माथे दाडे सी मांजणीक दाडे लग आखा देस मे अंदारु सवायलु र्यु।

46 मांजणीक दाडे ईसु ज्योरेत आडीन केदो, “एली! एली! लमा सबकतनी?” आनु मतलब “ए मारा भगवान, ए मारा भगवान, तु मने काहा सोड देदो?”

47 जे तां उबा रेवा वाळा माणहु मे सी थोडाक आहयु हमळीन केवा बाज ज्या, आहयो ते एलीया ने आडवा बाज र्यो।

48 अने तीमनी मे गेथो एक ममार दवड्यो, अने पोतु ने लीन अंगुर ना कडवला रोह मे डुबाड्यो अने वाहन ना टोकरा पोर मेलीन तीने चुहाड्यो।

49 थोडाक माणहु केदा, रेवा दे! देखजे हीने एलीयो बचाडवा आवे के नी आवे।

50 अने अळतेण ईसु ज्योरेत आड्यो अने जीव सोड देदो।

51 तीहयी टेमे मंदीर नो पडदो उपर गेथो हेटो लग, फाटीन बे टेपाडा हय ज्यो, धरती हील जी अने चाफर्या फाट ज्या

52 अने तीहयी टेमे मडाट्या लग उगडी ज्या, अने भगवान ना मरला चोखला माणहु ना धोडु पासा जीवता हय ज्या।

53 अने तीहया मडाट्या मे गेथा नकळी आया अने ईसु ने जीवतो हयवान अळतेण यरुसलेम ना चोखला हेर मे जायन ढेरेत माणहु ने देखाव पड्या।

54 सुबेदार अने तीनी हाते ईसु नो पेहरो देण्या सीपायडा धरती हीलीन धदडनु अने जे कंय हयु तीहयु

आखु देखीन घण-जबर बीही ज्या, अने की पड्या, हाचलीन! आहयो भगवान नो सोरो हतो।

55 *तां ढेरेत बयरा बी उबा हय र्या हता। तीहया ईसु नी सेवा-चाकरी करवा करीन गलील जीला मे गेथा तीमनी हाते-हाते आवला हता।

56 तीमनी मे मरीयम मगदलीनी, याकुब अने युसुफ नी आय्ह मरीयम, अने जब्दी ना सोरा नी आय्ह हती।

27:27 27 27:27 27:27
(27:27 27 27:27 27:27) 15:42-47; **27:27 27 27:27 27:27** 23:50-56;
27:27 27 27:27 27:27 19:38-42)

57 हांती टेमे अरीमीतीया हेर नो एक मालदार अदमी आयो। तीनु नाम युसुफ हतु, अने तीहयु बी ईसु नो चेलो बण जेलो हतो।

58 तीहयो पीलातुस नी तां जायन ईसु नो धोड मांग्यो, अने पीलातुस हुकम आप्यो के धोड युसुफ ने आप देवो।

59 युसुफ ईसु नो धोड ली ज्यो, अने तीना धोड ने एक धोळ्ला लुगडा मे लपट्यो।

60 अने आहफा जुगु चाफर्या मे खोदाडीन बणावला मडाट्या मे तीहया धोड ने मेक देदो, अने तीहयो चाफर्या ना मडाट्या ना झापला पोर मोटलो दगडो ढबळावीन जत र्यो।

61 मरीयम मगदलीनी अने बीजी मरीयम तां मडाट्या अगळ बही री हती।

27:27 27 27:27 27:27 27:27 27:27 27:27 27:27 27:27
62 अराम ना दाडा नी तीयारी ना बीजा दाडे डायला पुंजारा अने फरीसी पंथवाळा भेळा हयन पीलातुस नी तां ज्या।

63 *अने केदा, “ए मालीक! आमने फोम से के तीहयो धोको देवा वाळो जतयार जीवतलो हतो, ता केदलो हतो के ‘मे तीसरे दाडे अळी पासो जीवतो हय जही।’

64 एतरे तीन दाडा लग मडाट्या नी रखवाळी करवा नो हुकम आप। कदीम ईसम नी हय जाय, के तीना चेला हीने चोरी करीन लीत्ती रेय, अने माणहु सी केय के ईसु मरला मे गेथो पासो जीवतो हय ज्यो। आहयो पासलो धोको ते पेलना धोका गेथो बी जादा रददी हयहे।”

65 पीलातुस केदो, “पहरो देण्या सीपायडा ने ली जावो, अने जीसम तमने हूमज मे आवे तेमेत मडाट्या नी रखवाळी करजो।”

66 तीहया ज्या अने मडाट्या ना झापला पोर लागला दगडा पोर सील लगाड देदा। अने मडाट्या नी रखवाळी करवा बाज ज्या।

28

[\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#)
[\[28:1-10\]](#) 16:1-10; [\[28:1-10\]](#) 24:1-12; [\[28:1-10\]](#) 20:1-10)

1 अराम ना दाडान बाद हप्ता ना दाडे परगड़ फाटतेत मरीयम मगदलीनी अने बीजी मरीयम मडाट्या ने देखवा आयी।

2 अने देखो, धरती हीली, काहाके मालीक नो एक दुत हरगे गेथो उतर्यो अने हाते आवीन तीहयो दगडा ने ढबळाय देदो, अने तीनी पोर बह ज्यो।

3 तीनो रुप बीजळीन तेम अने तीना लुगडा बरप ने तेम धोळा हता।

4 तीना बीक सी झापले पेहरो देण्या काप उठ्या, अने मरला हरका हय ज्या।

5 हरगदुत बयराम ने केदो, “ना बीहो, मे जाणु के तमु ईसु ने जे कुरुस पोर चडावला तीने ह्रीदवा बाज री

6 तीहयो आज्ञे नी हय, पण आहफा बोलु नी अनसारे जीवतो हयलो से। आवो, आहयो जागो देखो, जां ईसु मालीक ने मेकला हतो,

7 अने ममार जायन तीमना चेलाम ने केवो के तीहयो मरला मे गेथो पासो जीवतो हय जेलो से, अने तीहयो तमारी गेथो पेल्ले गलील मे जत र्यो, तां तीने देखहु! देखो, मे तमने देखाड देदो।”

8 अने तीहया बीक अने मोटी खुसी हाते मडाट्या मे सी ममार पासो आवीन तीमना चेलाम ने खबर आपवा दवडी पडी।

9 तत्तयार ईसु तीमने भेट्यो। अने केदो, “सुखी रेवो” तीहया हाते आवीन अने तीना पोग धरीन तीने वांद्या।

10 तत्तयार ईसु तीमने केदो, “ना बीहो; मारा भायु सी जायन केवो के गलील मे जत रेय तां मने देखहु।”

[\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#)

11 तीहयी जवात बाज री हती के पेहरो देण्या मे गेथा थोडाक माणहु हेर मे आवीन आखी वात डायला पुंजारा ने हमळाया।

12 तत्तयार तीहया डायला पुडारी नी हाते भेळा हयन वीच्यारीन अने सीपायडा ने ढेरका चांदी ना सीक्का आप्या,

13 अने केदा, “आहयु केजो के राते जत्तयार आमु हुव्वा बाज रेला हता, तत्तयार ईसु ना चेला आवीन तीना धोड ने चोरी कर ली ज्या।

14 अने आहयी वात मुखी-डायला ना कान्टा लग पुग जहे, ता आमु तीने हमजाड लेहु अने तने फीकर करवा सी बचाड लेहु।”

15 तीहया रुप्या लीन जेम ह्रीकाडला हता, तेमेत कर्या। आहयी वात आज लग युहदया मे चाल री।

[\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#) [\[28:1-10\]](#)
[\[28:1-10\]](#) 16:14-18; [\[28:1-10\]](#) 24:36-49;
[\[28:1-10\]](#) 20:19-23; [\[28:1-10\]](#) 22:1-8)

16 *ग्यारे चेला गलील मे तीहया बडा पोर ज्या, जीने ईसु तीमने देखाडलो हतो।

17 जत्तयार तीहया ईसु ने देखया ता तीनी भक्ती कर्या। पण कोय-कोय ना मन मे सण्का हयी।

18 ईसु तीमनी हाते आवीन केदो, “हरग अने धरती नो आखो हक मने आपलो से।

19 *आनीन करीन तमु जावो, आखा राज्य ना माणहु ने चेला बणावो; अने तीमने बाह, अने सोरा, अने चोखली आत्मा नी नाम सी बपतीस्मा आपो,

20 अने तीमने आखी वातु जे मे तमने हुकम आप्लो से, मानवा ह्रीकाडो: अने देखो, मे कळी ना आकरी लग सदा तमारी हाते से।”